

T R A N S K R I P T
38. SJEDNICE PREDSTAVNIČKOG DOMA
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE
ODRŽANE 22.10.2008. GODINE, S POČETKOM U 11,40 SATI

PREDSJEDAVAJUĆI
NIKO LOZANČIĆ:

Dame i gospodo zastupnici, poštovani gosti, molim vas da zauzmete svoja mjesta kako bismo nastavili rad.

Dame i gospodo zastupnici, poštovani gosti, otvaram 38. sjednicu Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH.

/INTONIRANJE HIMNE/

Na današnju sjednicu, osim zastupnika, pozvani su naši redoviti gosti: predsjedatelj i članovi Predsjedništva BiH, predsjedatelj i članovi Vijeća ministara BiH, predstavnici OHR-a, OSCE-a i drugih međunarodnih organizacija u BiH koje redovito prate rad našeg doma, predstavnici određenih nevladinih organizacija.

Pozdravljam sve nazočne zastupnike i goste, pozdravljam također predstavnike sredstava javnog informiranja.

Prema informaciji službe, konstatiram da je sjednici nazočno 35 zastupnika. Opravdano odsustvo: Jovan Todorović i Snježana Rajilić. Konstatiram da sjednica ima kvorum za rad i odlučivanje.

Dame i gospodo zastupnici, vi ste za ovu sjednicu, u pozivu, dobili prijedlog dnevnog reda.

Prije prelaska na raspravu o predloženom dnevnom redu, želim vas izvijestiti da je uvaženi zastupnik Jerko Ivanković Lijanović 20. ovog mjeseca u proceduru ponovno dostavio Prijedlog zakona o zaštiti domaće proizvodnje, sa zahtjevom da se razmatra po žurnom postupku, sukladno članku 127. Poslovnika. Podsjećam vas da je ovo treći zakonski prijedlog iz iste oblasti kojeg gospodin Lijanović podnosi u proceduru. Prvi prijedlog podnio je 24. travnja 2008. godine za koji smo na 32. sjednici odgodili izjašnjanje, uz usvajanje zaključka da se odgađa očitovanje o Prijedlogu zakona o zaštiti domaće proizvodnje unutar Sporazuma CEFTA do kraja 2008. godine a Vijeće ministara i nadležno ministarstvo su zaduženi da pripreme sveobuhvatnu analizu učinka primjene CEFTA-e i Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju na vanjskotrgovinsku bilancu BiH.

Slijedeći prijedlog zakona uvaženi zastupnik Ivanković Lijanović je podnio 1. 9. 2008. godine, te je povodom ovog zakona Kolegij, tumačenjem Poslovnika, utvrdio ispunjenje uvjeta za primjenu članka 101. stavak (7). Znači, umiren je postupak do okončanja procedure u Domu po predhodnom prijedlogu zakona.

I posljednji, treći po redu, Prijedlog zakona o zaštiti domaće proizvodnje uvaženi zastupnik Jerko Ivanković Lijanović podnio je 20. listopada 2008. godine, sa zahtjevom za žurni postupak.

Na jučerašnjoj sjednici Kolegij je, sukladno predhodnom tumačenju, zauzeo stajalište da se i za posljednji Prijedlog zakona o zaštiti domaće proizvodnje primijeni članak 101. stavak (7) Poslovnika ovog doma. Dakle, potpuno je umirena procedura i što se tiče zahtjeva za žurni postupak.

O ovome vas izvješćujem kako biste shvatili zašto ovaj zahtjev za žurni postupak nije uvršten u dnevni red 38. sjednice.

I još jedno pitanje. Uvaženi zastupnik Rifat Dolić je uputio inicijativu da se u dnevni red ove sjednice uvrsti točka u svezi sa suzbijanjem i ublažavanjem financijske krize i njenih posljedica po ekonomiju i građane BiH.

Kolegij Doma je raspravljao o ovom zahtjevu i isti iznio na sjednicu Proširenog kolegija kojem je bio nazočan i predsjedatelj Vijeća ministara. Poslije sveobuhvatne rasprave Prošireni kolegij je konstatirao da se radi o veoma ozbiljnoj temi koju je potrebno bolje pripremiti. U tom kontekstu zauzeto je stajalište da Kolegij Doma, u suradnji sa predsjedateljem Vijeća ministara, za narednu sjednicu Doma pripremi materijal i formulira točku dnevnog reda.

Ja sam prije početka ove sjednice o tome izvijestio i uvaženog zastupnika Dolića i on se složio sa ovakvim prijedlogom Proširenog kolegija.

Prelazimo sada na razmatranje prijedloga dnevnog reda.

Vi ste jutros na klupe dobili pročišćeni tekst izmijenjenog i dopunjenog prijedloga dnevnog reda. Izmjene se tiču 6. točke, jer smo dobili negativna mišljenja i Ustavnopravnog povjerenstva i Povjerenstva za financije i proračun o Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Centralnoj banci BiH, predlagatelja Milorada Živkovića.

Skinuta je 10. točka prijedloga dnevnog reda 'Inicijativa zastupnika Adema Huskića u svezi s Odlukom o ograničenju uvoza putničkih automobila, teretnih vozila i automobilskih guma' iz razloga što Povjerenstvo za vanjsku trgovinu i carine nije uspjelo održati sjednicu zbog nedostatka kvoruma.

Dnevni red je dopunjen uvrštavanjem tri sporazuma radi davanja suglasnosti za ratificiranje. Evo, to su izmjene i dopune prijedloga dnevnog reda. Otvaram raspravu o prijedlogu dnevnog reda.

Uvaženi zastupnik Jerko Ivanković Lijanović.

JERKO IVANKOVIĆ LIJANOVIĆ:

Poštovani predsjedatelju, kolegice i kolege zastupnici, uvaženi gosti, ja želim da ukažem da sukladno Poslovniku, članku 101. i stavku (7), ako sam ja dobro razumio, ne bi trebalo ne uvrstiti u dnevni red zahtjev za hitni postupak koji sam ja podnio. Znači, ja tražim da se razmatra hitni postupak za usvajanje ovog zakona, suprotno odluci koja je prije donešena. Ja mislim da bi mi danas trebali raspravljati o hitnom postupku. Da li u tom pitanju nešto trebamo hitno uraditi ili ne, ovisno o glasanju u hitnom postupku će se vidjeti kako će zakon imati dalju sudbinu. I on tek nakon neizglasavanja hitnog postupka se može, eventualno, uvrštavati u član 101. i pokušati u nekom narednom periodu sinhronizirati ova tri zakona, iako oni imaju velikih razlika, jer se odnose na različite robe.

Pa, evo, molio bih da ovaj zahtjev za hitni postupak uvrstimo u dnevni red. I isto tako bih predložio jednu novu točku dnevnog reda, a to je:

- Izglasavanje nepovjerenja Vijeću ministara s obzirom na financijsku i ekonomsku situaciju koja je zadesila cijeli svijet, posebno SAD, EU.

S obzirom da to već traje kroz cijelu ovu godinu, a čak se to i u prošloj godini u mnogome dalo vidjeti da će se ovako nešto desiti, a naše Vijeće ministara praktično ni jednu značajniju mjeru nije donijelo, iako će ta financijska situacija imati jako velike negativne posljedice za našu ekonomiju, jer se naša ekonomija i njen razvoj uglavnom zasnivao na kreditima i na financijskoj podršci banaka koje dolaze iz zemalja EU, sada je evidentno da ta podrška će biti daleko manja, a da će kamatne stope biti daleko veće nego što su bile do sada.

Isto tako, devizna štednja gdje BiH garantira samo 7,5 tisuća maraka za tu štednju i najavljuje neko povećanje na 15 tisuća maraka, dok susjedne zemlje isto na tu štednju garantiraju u iznosu od 100 tisuća maraka. Posljedice takve odluke su da veliki broj naših građana diže novce iz naših banaka i nosi u banke u susjedne zemlje. Znači, sa novcima naših građana će se financirati ekonomija susjednih zemalja.

To je jedan vrhunac koji je, po meni, prelio čašu. Iako Vijeće ministara, zadnje, zapravo cijeli svoj mandat, praktično, ne primjenjujući Sporazuma CEFTA, ne primjenjujući zaštitne mjere, favorizuje proizvode susjednih zemalja ovdje, i u biti, sada i kroz ovo se da vidjeti da se na ruku ide susjednim zemljama. Ja praktično imam osjećaj da imamo Vijeće ministara susjednih zemalja, a ne Vijeće ministara BiH.

Iz toga razloga, sa mnom još su ovu inicijativu potpisale kolega Hadži Jovan Mitrović i kolega Sefer Halilović.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Jerku Ivankoviću Lijanoviću.
Sljedeći je prijavljen uvaženi zastupnik Branko Dokić.

BRANKO DOKIĆ:

Gospodine predsjedavajući, prije svega, ja Vama dugujem jedno izvinjenje. Naime, na prethodnoj sjednici u početku nisam bio dovoljno skoncentrisan i nisam razumio da su ove dvije sjednice bile razdvojene. Zato sam išao sa onim prijedlogom inicijative. I upao sam, priznam, u jednu ofsajd poziciju, tako da kažem. Ali zbog stenograma sa ove sjednice, ja želim da ponovim dio onog što sam maloprije rekao.

Cijeneći da danas nije moguće da se raspravlja o 'Inicijativi', mada smatram da je stvar vrlo važna za BiH u cjelini posmatrano, dakle, ja tražim da se o toj inicijativi raspravlja na sljedećoj sjednici i da se poslanicima, osim cjelovitih izlaganja gospodina predsjedavajućeg Predsjedništva BiH Silajdžića, osim ona dva izlaganja, dakle jedno iz UN, drugo iz Strazbura, dostavi i izlaganje u Predsjedništvu prilikom posjete gospodina Rena prije desetak dana.

U prilog, evo sad dodatnom zahtjevu, zaista da se u ovom parlamentu raspravlja o ovome, ja želim da podsjetim poslanike koji nisu bili na sjednici Narodne skupštine RS-a, koja je o ovome raspravljala, da su neki od poslanika i iz Stranke za BiH i iz SDA ukazali na činjenicu da se o ovoj temi treba raspravljati u Parlamentu. Dakle, evo prilika zaista da i raspravljamo o tome u Parlamentu.

Hvala lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Dokiću.

Sljedeći je prijavljen uvaženi zastupnik Drago Kalabić.

DRAGO KALABIĆ:

Gospodo, predsjedavajući, evo uvažavajući činjenicu da nekoliko događaja u zadnje vrijeme određuje naše političke aktivnosti, stoga ćemo i mi u ime Kluba SNSD-a pokušati, na neki način, da objedinimo sve te rasprave kroz prijedlog jedne tačke dnevnog reda.

Mi smo danas glasali o davanju saglasnosti za ratifikaciju Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju. Jedan od važnih uslova u tom sporazumu jeste regionalna saradnja i obaveze koje BiH ima kada je u pitanju regionalna saradnja. Ja kao i mnogi drugi u ovoj zemlji nismo sigurni da su istupi predsjedavajućeg Predsjedništva BiH gospodina Silajdžića dali doprinos toj regionalnoj saradnji, nego naprotiv mislimo da su je sveli na najgoru moguću mjeru u posljednje vrijeme i da ta situacija opasno prijeti da ugrozi ispunjavanje ovih naših uslova. Ako ti istupi imaju, a normalno da imaju, veliki uticaj i na unutrašnje političke odnose u BiH koji mogu biti naša unutrašnja stvar i koje mi možemo ... na ovaj i na onaj način, vrlo je problematično kada istupi jednog čovjeka dovode u pitanje regionalnu saradnju kao jedan od važnih uslova čije ispunjenje od nas traži EU.

S obzirom da je bilo više inicijativa i više zahtjeva i više poziva da je ovo mjesto na kome treba raspravljati o takvim istupima i da, možda, iz različitih proceduralnih razloga te inicijative i zahtjevi nisu uvršteni ili će biti naknadno uvršteni u dnevni red, Klub poslanika SNSD-a danas predlaže ... sljedeću tačku dnevnog reda: da, u skladu sa članom V 3.e) Ustava BiH i članom

171. stav (1) Poslovnika, kao i članom 150. stav (1) i (2) pod b), Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH donosi odluku:

1. Zadužuje se Predsjedništvo BiH da pripremi 'Informaciju o istupima članova Predsjedništva na 63. sjednici Generalne skupštine UN u sklopu generalne debate i četvrtom dijelu redovne sjednice Parlamentarne skupštine Savjeta Evrope.'

2. Informaciju je potrebno dostaviti do 1.11.2008. godine radi razmatranja na sjednici Doma, predviđenoj za 5.11.2008. godine;

3. U skladu sa članom 171. i 172., Predstavnički dom vas poziva da obrazložite 'Informaciju' i aktivno učestvujete u raspravi.

Mislim da je ovo prilika da sve inicijative objedinimo i sve one zahtjeve koji mogu biti, na neki način, obuhvaćene ovom tačkom dnevnog reda i sve ono što se proteklih dana čulo. Mislimo da uvrštavanje ove tačke u dnevni red i izglasavanjem ove odluke na taj način omogućujemo cjelovitu raspravu o ovom pitanju.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Dragi Kalabiću. I njega i ostale pozivam da sve svoje prijedloge dostave u pisanoj formi.

Sljedeći je prijavljen uvaženi zastupnik Rifat Dolić, a neka se pripremi uvaženi zastupnik Momčilo Novaković.

RIFAT DOLIĆ:

Gospodo, predsjedavajući, cijenjene kolegice i kolege, uvaženi gosti, ja sam prihvatio prijedlog Kolegija ovoga doma da se zaduži Vijeće ministara da o ovome pitanju podnese cjelovitu informaciju o stanju i poduzetim i planiranim aktivnostima u ovom pravcu, ali s obzirom da sam podnio pismeni prijedlog dozvolite da samo u dva minuta obrazložim svoje očekivanje od te informacije.

Dakle, prije pet dana ja sam podnio ovaj pismeni zahtjev za uvrštavanje tačke dnevnog reda 'Prijedlog zaključka o hitnoj izradi i usvajanju Strategije za suzbijanje i ublažavanje finansijske krize i njenih posljedica po ekonomiju i građane BiH.' U tom zahtjevu sam dao i obrazloženje za isti.

Mislim da neko široko obrazloženje za to nije ni potrebno, imajući u vidu da je finansijska kriza zakucala i na vrata BiH i da već proizvodi negativne učinke po BiH, njenu ekonomiju i građane. Kao i obično, izostaje systemska reakcija za suzbijanje krize i ublažavanje njenih posljedica. Umjesto systemske reakcije mi smo u prilici slušati pojedinačne više savjetodavne nego oficijelne istupe pojedinih odgovornih dužnosnika ove zemlje u kojima često, nažalost, ima i sadržaja borbenih parola. Ja nisam sklon poticanju psihoze i pesimizma ali nisam ni pobornik borbenih parola koje unose zablude i stvaraju nerealnu sliku u suočavanju sa ovim svjetskim problemom.

Gospodo, situacija po ovom pitanju u BiH je, nažalost, daleko dramatičnija nego što izgleda i nego što se prezentira. Realno, mi imamo navalu u banke za podizanje depozita koja je, jednim dijelom, potaknuta stvarnim učincima finansijske krize, a drugim dijelom je navala potaknuta nepovjerenjem štediša u banke koje ima realno uporište u činjenici da golgota vlasnika stare devizne štednje i danas traje. Nama u ovakvoj situaciji može pomoći jedino sistemski reakcija države, a borbene parole samo produbljuju jaz nepovjerenja koji izaziva lančane reakcije.

Mojim zahtjevom za uvrštavanje ove tačke dnevnog reda ja sam, ustvari, inicirao samo sistemsku reakciju države. Prihvatam prijedlog Kolegija ali istovremeno i upozoravam da je vrijeme reakcije ovdje jako bitan faktor i da zato zaista nemamo vremena za čekanje. A evo, znači 5. sljedećeg mjeseca je naredna sjednica, to nije dug period, i ja se nadam da će u toj informaciji biti puno odgovora na otvorena pitanja.

Hvala lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Momčilo Novaković, a neka se pripremi uvaženi zastupnik Denis Bećirović.

Gospodin Novaković nije bio prijavljen. Uvaženi zastupnik Denis Bećirović, a neka se pripremi uvaženi zastupnik Remzija Kadrić.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Ja prvo moram izraziti žaljenje sa činjenicom da na današnjem dnevnom redu, 38. sjednice, nema nijednog zakona na dnevnom redu, ako naravno ne računamo ove prijedloge izmjena i dopuna. Evo, danas smo država koja je i potpisala i ratificirala Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju. Nažalost, nastavljamo jedan potpuno pogrešan trend rada. Zato prvo predlažem Kolegiju, ako je moguće, da ovaj parlament ostvari uvid u dnevne redove, recimo, Češke i Slovenije ili nekih drugih zemalja koje su ušle u EU, šta su te države radile i šta su njihovi parlamenti radili kada su potpisali i ratificirali ovaj sporazum. Ako je zaista moguće da nam iz Kolegija, svim poslanicima u ovom Predstavničkom domu, dostavite da vidimo o čemu se radi. Ovako, kako budete zakazivali sjednice radi sjednica, zaista mislim da nema nikakvog smisla.

Najavio sam se, prije svega, zbog nekih prijedloga ljudi koji čine vladajuću koaliciju ovdje u državnom parlamentu. Ja mislim i pozivam, evo, i ovog puta kolege da ne trebaju uopšte više da opterećuju ovaj parlament sa praznim temama. Potpuno je prazna tema u ovom parlamentu da mi raspravljamo i o govoru Silajdžića i eventualno o govoru Dodika u Skupštini RS itd., iz prostog razloga što je to u ovom parlamentu, kolega Dokić, čisto gubljenje vremena. I Vi, i ja, i svi ovdje jako dobro znaju rezultat te rasprave. Čitav dan ćemo ovdje zamarati Parlament, građane, medije, itd., na kraju, rezultat glasanja je poznat i jasan.

Ja mislim i pozivam ljude koji čine parlamentarnu većinu da sve ono što se ne usaglasilo unutar šest stranaka koje čine parlamentarnu većinu da nam to uopšte više ne šalžete na dnevni red Parlamenta, jer je jasno da gubimo džaba vrijeme ovdje sa takvim tačkama dnevnog reda. To

je onda zaista čista demagogija, čisto politikanstvo i od toga nema koristi ni predlagač, ni mi, a pogotovo ne građani.

Dakle, moj je prijedlog da zaista pokušamo raditi ono šta treba da radimo nakon današnje ratifikacije Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, a da se okanimo ovakvih tačaka koje zaista nemaju nikakve svrhe, iz prostog razloga što unaprijed i prije utvrđivanja takvih tačaka u dnevni red znamo scenario kako će se odvijati rasprava o tim tačkama, a još bolje znamo rezultat glasanja.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Bećiroviću.

Sljedeći je prijavljeni uvaženi zastupnik Remzija Kadrić, a neka se pripremi uvažena zastupnica Azra Hadžiahmetović.

REMZIJA KADRIĆ:

Zahvaljujem se, predsjedavajući.

Dakle, na tragu ovoga što je govorio Denis Bećirović, ja, a povodom prijedloga inicijative uvaženog poslanika Dokića da ovaj parlament raspravlja o govoru koji je imao predsjedavajući Predsjedništva BiH u UN i u Savjetu Evrope, ja želim da kažem dvije stvari. Ja sam razumio iz ove inicijative gospodina Dokića dvije stvari, najmanje dvije stvari. Prvo je, razumio sam da on želi da kaže da gospodin Nebojša Radmanović, kao član Predsjedništva BiH, ne zna da radi svoj posao. Ja smatram da Nebojša Radmanović, kao član Predsjedništva BiH, zna da radi svoj posao i da ga radi na jedan odgovoran način, i on je to pokazao u dosadašnjem radu. Prema tome, Radmanović je imao mogućnosti kad je u pitanju odluka Predsjedništva BiH da postupi onako kako mu Ustav BiH nalaže.

Prema tome, ovaj prijedlog koji dolazi iz PDP-a ima za pozadinu da nam ovdje pokaže da neke stvari kad je u pitanju odnos između PDP-a i SNSD-a da tu neke stvari ne idu, da tu ima određenih nesporazuma, pa on ovdje želi javno da pokaže da Radmanović kao član Predsjedništva ne radi svoj posao ili da ga ne zna raditi onako kako mu Ustav nalaže. Prema tome, ovaj govor predsjedavajućeg Predsjedništva BiH u Generalnoj skupštini je stvar Predsjedništva BiH, stvar vanjske politike i te stvari naravno treba da se rješavaju unutar Predsjedništva na način kako to Ustav BiH nalaže. Iz tih razloga bi bilo zaista nepotrebno gubljenje vremena da mi o tim stvarima koje su završene ovdje razgovaramo. Naravno da su poslanici iz SDA i Stranke za BiH u Narodnoj skupštini tražili da se te stvari razgovaraju, ne u Parlamentu nego u institucijama BiH, misleći na Predsjedništvo koje je jedino ovlašteno da rješava pitanje vanjske politike, da te nesporazume između sebe riješe. Prema tome, ovaj zahtjev je zaista nepotreban i samo gubljenje vremena, a koje nam je tako potrebno u ovoj situaciji.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Kadriću.

Replika, uvaženi zastupnik Branko Dokić.

BRANKO DOKIĆ:

Pa, ja mogu da kažem, gospodine predsjedavajući, da ovo što je gospodin Kadrić rekao dovodi u kontakt o nekakvim namjerama skrivenim i vezano za člana Predsjedništva gospodina Radmanovića – su obične insinuacije i nije zaista potreban nikakav komentar. A što se tiče, evo i zahtjeva, još jednom ponavljam, diskutanata poslanika Narodne skupštine RS-a iz reda Stranke za BiH i SDA oko zahtjeva da se dostave govori, sad citiram 'i da se o njima raspravlja u ovom parlamentu', i gospodin Kadrić je sjedio u istom redu gdje sam i ja, pa ako treba, mogu se dostaviti i stenogrami.

S druge strane, upravo, nisam mislio da repliciram Denisu. Ali, već kad sam ustao, upravo, ovdje treba da se pokaže kako gledamo na stvari. I sve dotle dok mi u zajedničkim institucijama BiH prema stvarima gledamo ko ih izgovara, a ne šta izgovara, ko šalje poruke, a ne kakve poruke šalje, nama nema sreće. Pa prilika je da vidimo jesmo li mi dovoljno sazreli da se prema porukama opredjeljujemo. A one su utoliko jače i teže kada ih šalje prvi čovjek, nezavisno od imena i prezimena, prvi čovjek države. To je razlog zbog čega ja tražim. To blage veze nema sa, još jednom govorim, sa odnosima između PDP-a i SNSD-a, a pogotovo sa odnosom prema gospodinu Radmanoviću koga duboko uvažavam, cijenim i koji izvrsno radi svoj posao.

NIKO LOZANČIĆ:

Uvaženi zastupnik Drago Kalabić, replika.

DRAGO KALABIĆ:

Vrlo kratko. Ja bih zamolio kolegu Dokića ... da ne insistira nešto posebno na svom prijedlogu, s obzirom da sam u izlaganju gospodina Kadrića razumio da poslanici Stranke za BiH podržavaju moj prijedlog koji je bolji od Vašeg i gdje ćete Vi imati priliku da, na neki način, učestvujete i kažete to što ste htjeli. Ja sam razumio da on nema ništa protiv ovog prijedloga i da ovaj prijedlog ima podršku, da ima podršku i da će dobiti, jer smo upravo kroz ovaj moj prijedlog ispoštovali zahtjeve koje je gospodin Kadrić iznosio ovih dana u javnosti i njegova stranka i mislim da su na putu, da prekratim ovu raspravu, i da damo podršku tom prijedlogu i da dođemo do tačke dnevnog reda. Mislim da je, ja mu se zahvaljujem na tome.

NIKO LOZANČIĆ

Replika, uvaženi zastupnik Kadrić, pa uvažena zastupnica Hadžiahmetović.

REMZIJA KADRIĆ:

Dakle, ja, ovo je ispravka krivog navoda, dakle gospodinu Kalabiću odgovaram, dakle ja nisam uopšte za tu inicijativu da Parlament o ovome uopšte razgovara. Rekao sam da je njegov govor stvar Predsjedništva BiH, gospodina Silajdžića, i stvar vanjske politike, o čemu treba da Predsjedništvo te stvari rješava. Prema tome, protiv sam toga da uopšte Parlament o ovim stvarima razgovara.

I drugo, dakle gospodin Radmanović je imao mogućnost. On, da je ocijenio da je ovaj govor predsjedavajućeg Predsjedništva štetan po vitalni interes RS-a, on bi naravno potegao

zaštitu vitalnog interesa RS-a. S obzirom da nije ocijenio da je to štetno po vitalni interes RS-a, on nije ni potezao pitanje, niti ga je interesovalo. Prema tome, iz tih razloga, ja cijenim da Radmanović je postupio sasvim ispravno i na takav način ovo pitanje riješio, a ne da mi sada ovdje, putem Narodne skupštine, tu stvar raspravljamo od kojih niko nema koristi.

NIKO LOZANČIĆ:

Uvažena zastupnica Azra Hadžiahmetović, ispravka netočnog navoda.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Evo, prvo, ja nisam još dobila priliku da iznesem stavove u ime Kluba poslanika Stranke za BiH i evo utoliko ispravka krivog navoda gospodinu Kalabiću kada je govorio o stavovima, odnosno Klubu poslanika Stranke za BiH.

Ako dobijam riječ sada za diskusiju, ja bih nastavila.

NIKO LOZANČIĆ:

Može.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Evo, dozvolite na početku diskusije da odam priznanje kolegi Dokiću, dvostruko priznanje. Prvo, što je na samom početku svoje diskusije priznao da nije koncentrisan i, drugo, da mu odam priznanje što je rekao 'da sve dok gledamo ko izgovara neke riječi, u ovoj zemlji nema sreće', završen citat. Ja sam bukvalno napisala ovdje, dakle puno priznanje kolegi Dokiću. Prvo, nadam se, kolega Dokiću, da ćete sljedeći put biti koncentrisani, posebno kad inicirate da ovaj parlament raspravlja o govorima koji 99% poslanika ovog parlamenta nije ni pročitao. I drugo, čime se pokazuje, ko god inicira ovakve stvari, pogotovo kao što je i inicijativa vezano za ovaj prijedlog odluke, da Parlament zaduži Predsjedništvo da je Predsjedništvo dužno da dostavi neke informacije, što možemo dovesti i u kontekst i, da kažemo, granice ukusa, da ne govorim i u proceduralnom smislu riječi upitnih inicijativa.

Da niste bili koncentrisani, govori sadržina Vaše inicijative, a djelimično se ona odnosi i naravno na inicijativu Kluba SNSD-a, odnosno kolege Kalabića, Kluba poslanika SNSD-a, koji naravno Stranka za BiH neće podržati. Tim više što se u elaboraciji ove inicijative, odnosno prijedloga odluke pominje upitnost regionalne saradnje koju je predsjedavajući Predsjedništva doveo svojim govorima. Ja slučajno znam potpunu sadržinu jednog govora, ovog drugog govora punu sadržinu ne znam, kao što pretpostavljamo da 99% poslanika ovog parlamenta, također, ne zna.

Drugo, ono što sam maloprije pomenula, da se zadužuje Predsjedništvo da pripremi ovu informaciju. Može li ovaj parlament zadužiti Predsjedništvo, odnosno jesmo li mi birali Predsjedništvo i hoćemo li nakon rasprave u ovom parlamentu, koja se može voditi satima itd., hoćemo li biti nešto pametniji, hoćemo li promijeniti neku situaciju? Ili, ako ćemo samo da raspravljamo, hoćemo li onda staviti sve govore u ovoj državi, lidere svih stranaka ili funkcionere svih stranaka na dnevni red pa raspravljati o svim govorima? Dakle, govorim samo ono što cijenim da je pozadina svega ovoga, odnosno inicijativa ovakve vrste i zbog čega Stranka

za BiH neće podržati, naravno, ovakve inicijative. Ovo tim više što se dovodi u pitanje pozicija Predsjedništva u kontekstu odnosa među državnim institucijama, jer kako stoji u elaboraciji – pored zaduženja Predsjedništva, Predsjedništvo je dužno da daje obrazloženje, i utoliko cijenim da nikakve inicijative takve vrste iz ovog parlamenta, bez obzira o kome je riječ, ne mogu proći.

A kad je riječ o konkretnim inicijativama, evo da ponovim na kraju, zaista dobro ste rekli da 'sve dok gledamo ko izgovara neke riječi, u ovoj zemlji nema sreće.'

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ

Zahvaljujem uvaženoj zastupnici Hadžiahmetović.

Poslovnička intervencija, uvaženi drugi zamjenik predsjedatelja Milorad Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Dame i gospodo, želio bih da ukažem da smo otišli od tačke dnevnog reda i da se bavimo nečim što nije na dnevnom redu. Gospodin Dokić je jasno i glasno rekao, bar sam ja tako razumio, nadam se da će me ispraviti ako nisam, rekao da on ovu inicijativu ne stavlja danas, nego da očekuje da ta inicijativa ide u redovnom postupku, kao što smo do sada radili, na iduću sjednicu Parlamenta. Znači, time je završena priča. Ta inicijativa je otišla, kao što je otišla i inicijativa gospodina Kadrića, u komisiju. Komisija će dati mišljenje o toj inicijativi. Idući put kad budemo imali Parlament, 5., biće tačka dnevnog reda i moći ćete da kažete nešto o toj inicijativi.

Znači, o tome nemate potrebe da raspravljamo sada ovdje. Jedino što možemo da raspravljamo je ovo što je SNSD predložio. Dobili ste ovu odluku, navedene tačke Ustava i Poslovnika na koji se poziva Klub SNSD da smatra da to može da bude tačka dnevnog reda i razmatranje ovog parlamenta, i to na idućoj sjednici. Molim vas, dajte da citiramo te tačke Ustava i Poslovnika i da vidimo je li to piše u Ustavu i Poslovniku? Imamo li mi to pravo ili nemamo i da otvorimo o tome raspravu? Ove ostale rasprave će doći na dnevni red na idućoj sjednici.

Zahvaljujem.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi zastupnik Branko Dokić ima repliku i uvaženi zastupnik Kalabić ima repliku poslije toga.

BRANKO DOKIĆ:

Gospodine predsjedavajući, ako je i od Azre, ne da je malo previše nego je pretjerano previše. Kolegice Azra, ja sam veoma, veoma skoncentrisan, a priznao sam trenutak kada nisam bio skoncentrisan. Izgleda da je u ovoj zemlji sramota priznati nešto i da Vas podsjetim samo na jednu divnu pjesmu jednog hrvatskog kantautora koji kaže - izgleda da smo spremniji umrijeti

nego reći izvini. To je u ovoj zemlji. A Vi, očigledno, kolegice Azra, niste skoncentrisani. Ja nisam tražio da mi bez govora gospodina Silajdžića raspravljamo o tome, kao što kažete 90% poslanika ne zna. Ja sam upravo tražio da se poslanicima dostave govori i ona dva i još jedan dodatni da bi poslanici mogli da se opredijele.

A gospodinu Kadriću replika. Ovdje se ne radi o pitanju vitalnog interesa RS-a i zato gospodin Radmanović, vjerovatno, ja sad čitam 'nije potegao pitanje tog interesa'. Ovdje se radi, duboko sam ubijeden, jer ja sam govore pročitao, o vitalnom interesu BiH i zato je mjesto da se u ovom domu raspravlja o tim pitanjima.

NIKO LOZANČIĆ:

Uvaženi zastupnik Drago Kalabić, replika.

DRAGO KALABIĆ:

Evo, vrlo kratko, iako sam ja mislio da sam bio dovoljno jasan. I sada sam ubijeden da imam podršku za ovaj prijedlog SNSD-a. Člana 171. stav (1) Poslovnika, kaže: 'Na zahtjev Doma, Predsjedništvo BiH izražava stavove i izvještava Dom o pitanjima koja spadaju u njegovu nadležnost.'

Ako je granica neukusa od Predsjedništva, koje nije sveta krava već koje je vezano sa ovim parlamentom, tražiti da o ovakvim stvarima da informaciju ovome domu, onda nešto nije uredu. Svi poslanici Stranke za BiH u Narodnoj skupštini su tražili da se ovdje raspravlja, a ne u Narodnoj skupštini. I mi smo samo poslušali njihove zahtjeve, uobličili to, evo ako ostali nisu, proceduralno u pravu odluku. I šta je sporno da mi ne možemo dobiti ovdje govor predsjedavajućeg Predsjedništva u skladu sa procedurom? Mi njemu ne naređujemo, mi njemu ne pišemo govore, ali ako hoćete da on može po svijetu pričati šta hoće i kako hoće i da je to unutrašnja stvar, on nije tamo ni činovnik nego je na čelu jedne vrlo važne institucije. I ako ovom parlamentu se nameće pravilo da se o Predsjedništvu ne razgovara, ne raspravlja o stavovima, o izjavama, i ako mislite da tako možemo dalje, a onda samo možemo to proširiti i na ostale i onda ćemo kazati - o stavovima predsjedavajućeg Vijeća ministara, ministara, članova Predsjedništva, entitetskih vlada, premijera i ostalih, mi nećemo ovdje raspravljati, nemamo na to pravo. Ko smo mi da bilo koga šta pitamo, samo ćemo raspravljati o tome ko je šta od nas kome rekao. Ako je to novo pravilo, pa dajte da malo razmislimo ako će to unaprijediti rad Parlamenta.

Mislim da smo sve učinili ovdje sa procedurom i mislim da smo svima, koji imaju različita gledanja na ovu materiju, omogućili da zajedno učestvuju u raspravi koja je, što je neko rekao, takođe na sljedećoj sjednici. Na nama je samo da izglasamo ovu tačku i da nam ljudi u skladu sa procedurom ovo pripreme. Mi ovdje ništa ne tražimo, tražimo samo informaciju, ništa drugo. Ako neko misli da to treba zaustaviti i da ne treba da ovaj parlament, onda ja ne znam ko ruši dignitet ovog parlamenta, ko hoće da se u entitetskom parlamentu raspravlja, ne u ovom. Ako, ako je i to namjera, možemo prekinuti pa neka se onda u dva parlamenta, koja takođe na naki način čine BiH, neka oni onda to rasprave, ako mi nemamo snage ili dogovora da o tome ovdje raspravljamo. Ostavićemo njima, jer oni se očito u entitetskim parlamentima lakše dogovore da ovo uđe u dnevni red i da o ovome raspravljaju. Iste političke strukture su u oba parlamenta, iste političke, gotovo iste političke partije, pa neka se onda tamo raspravlja ako mi nemamo volje ni potrebe, a neki misle i da kršimo i procedure ako o tome ovdje raspravljamo.

NIKO LOZANČIĆ:

Uvaženi zastupnik Jerko Ivanković Lijanović, replika.

JERKO IVANKOVIĆ LIJANOVIĆ:

Poštovani predsjedatelju, kolegice, kolege zastupnici, ja smatram da je ovo stvar vladajuće šesterke i da nije za ovaj parlament. Kako će vaši članovi Predsjedništva istupati jedan ili drugi ili šta će govoriti – da je to za jedan koalicioni sastanak. Sjednite, usuglasite i da u biti ne gubimo vrijeme ... jer imamo puno bitnijih stvari u ovoj zemlji. Tako da ja predlažem da ovu temu ostavite za sastanak koalicije, a ne za sjednicu ovog parlamenta.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi zastupnik Denis Bećirović ... pa onda Zorić.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Ja sam se javio samo da potvrdim ovo o čemu sam govorio maloprije. Znao sam da i čak i u dnevnom redu nastat će ovakva politička igranka kakva je nastala u ovom trenutku. Ako otvorite raspravu, opet će biti politička igranka i opet na kraju nikakvog rezultata neće biti. I zaista da li to nama treba ovdje? Ima li to ikakve svrhe? Da li to ima ikakve, hoće li ljudi imati ikakve koristi od toga? Ja mislim da takve rasprave koje se ne usaglase unutar vladajućih šest stranaka zaista nemaju smisla da se pojavljuju ovdje na dnevnom redu.

Možemo mi raspravljati i o govoru Silajdžića, možemo raspravljati i o govoru Dodika, o zaključcima Narodne skupštine RS-a, o ovoj deklaraciji Narodne skupštine RS-a s proljeća ove godine, gdje se govori o otcjepljenju, o pravu na otcjepljenje od BiH, šta je. U stvari, ja bih to nazvao referendum o ukidanju BiH. Kao odgovor na to, vjerovatno, neko će onda doći i reći, e, sad ćemo mi raspisati referendum o ukidanju RS-a. Pa će možda još veći broj ljudi izjasniti se na tom referendumu. Ali ja postavljam pitanje - šta ćemo onda postići kada budemo raspisivali tako neke bezvezne stvari? To su besmislice, toga nema u Ustavu BiH, nikakvog prava na otcjepljenje. Narodi BiH su Ustavom BiH ravnopravni i konstitutivni, a ovdje je do nas kad ćemo se sjetiti da im omogućimo da žive na jedan bolji način.

Dakle, ponavljam, ne bi trebalo otvarati nikakve rasprave koje će ovu zemlju dovesti do 1992. godine. Nama treba sasvim nešto drugo i zaista, ako je moguće, hajdemo se vratiti Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Bećiroviću.

A, ispravak netočnog navoda, uvaženi zastupnik Vinko Zorić, pa onda uvažena zastupnica Azra Hadžiahmetović, pa onda uvaženi zastupnik Jozo Križanović, isto tako, replika. Je li tako?

VINKO ZORIĆ:

Ja sam htio ispraviti netačan navod gospodina Lijanovića – da ovo nije stvar vladajuće šestorke ili nevladajuće šestorke. I ja ću početi rabiti termin nevladajuća šestorka, jer dosta orkestrirano djeluju. Čak, rekao bih, u nekim momentima su jači orkestar nego vladajuća šestorka.

Dakle, nije stvar ove inicijative koju je predložio Klub SNSD-a vladajuće šestorke jer, nažalost, iz vladajuće šestorke nisu svi članovi Predsjedništva, nažalost, veliku žalost.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeća je uvažena zastupnica Azra Hadžiahmetović.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Na početku, gospodine Dokiću, koga nema u sali, ali evo, imam obavezu, zaista, da se izvinem što sam bez dopuštenja citirala gospodina Dokića, na samom početku njegovog govora, kada je rekao da nije koncentrisan i, na kraju njegovog govora, kada je rekao 'sve dok gledamo ko izgovara određene riječi, u ovoj zemlji nema sreće', završen citat. Dakle, ja se izvinjavam što sam citirala gospodina Dokića dva puta ovdje, a da prije toga nisam tražila njegovo dopuštenje.

Drugo, ja razumijem kolegu Kalabića koji kaže da su postupili po obavezi Narodne skupštine RS-a. Ali evo, ja ću vam reći da ja nemam tu obavezu, pa ću ja postupiti, možda, na neki drugi način. Možda ću se nekada poistovjetiti sa, eventualno, zaključcima skupština oba entiteta, možda nekada neću, ali nemam obavezu da postupam prema tome, za razliku, možda, od vas koji osjećate da imate obavezu.

Jednako tako Vi ste pomenuli: ukoliko ovaj parlament, odnosno onaj ko odbija da u ovom parlamentu raspravlja o tome – saglasan je da o tome raspravljaju entitetski parlamenti. Ja hoću da Vas u tom smislu korigujem. Ja ne mislim da je to adresa za raspravu takve vrste. A ustalom i oba entitetska parlamenta mogu raspravljati u skladu sa svojim nadležnostima o različitim temama. Ja hoću samo da kažem da me obaveze Narodne skupštine RS-a, po ovom osnovu, ne obavezuju.

Hvala vam.

NIKO LOZANČIĆ:

Uvaženi zastupnik Križanović.

JOZO KRIŽANOVIĆ:

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući.

Ne bih želio da doprinosim razvodnjavanju usvajanja dnevnog reda. Želim načelno reći da nema, po mome mišljenju, pitanja koje nije u domenu i ovlasti da ovaj parlament raspravlja o njemu, dakle ni o vanjskoj politici. Ali za mene je to puno šire pitanje, vođenja vanjske politike

na koju imam i ja jako puno primjedbi, od ovoga problema istupanja predsjedavajućeg u UN i u Strazburu.

Mi imamo danas relativno skroman dnevni red i po sadržini svojoj i po obimu. Zbog toga, pošto se ovdje sad vrti jako puno prijedloga, uključujući i prijedlog o povjerenju Vijeću ministara, ja bih sugerirao Kolegiju i nama da zamoli kolege da povuku sve svoje prijedloge, da pređemo na predloženi dnevni red, a da ove inicijative koje mogu, eventualno, imati nekakvog osnova da u pripremi naredne sjednice više izdovaraju sa kolegama i da se ovo što je kolega Bećirović govorio da se stvarno kandidiraju neke teme koje imaju izgleda na nekakav uspjeh ovdje, a ne za daljnje produblјivanje ovdje neslaganja. Mislim da od ovih svih inicijativa koje su danas ovdje istaknute neće dobiti prolaz ni u samom dnevnom redu, uvrštavanje u dnevni red, a kamoli u nekom produktivnom ishodu. Je li?

Hvala vam.

NIKO LOZANČIĆ:

Hvala i vama, samo nisam razumio čiji ste netočan navod ispravili.
Poslovnička intervencija, uvaženi zastupnik Momčilo Novaković.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući.

Član 65. Poslovnika je dao za pravo poslaniku da predloži neku tačku dnevnog reda i sve ostale kolege koje to pravo osporavaju danas, a i vi kao Kolegij koji dopuštate tu raspravu, kršite Poslovnik. Ne može meni neko sugerisati kako ću ja nazvati tačku dnevnog reda koju predlažem, ali može ne glasati da ta tačka dnevnog reda bude na dnevnom redu danas. Upuštanjem u replike i rasprave mi ulazimo u suštinu prijedloga, što takođe poslovnički nije dozvoljeno. Ja bih molio, predsjedavajući, Kolegij da u tom pravcu posmatraju Poslovnik jer nije uzaludno pitanje replika, netačnih navoda izvan ovog dijela Poslovnika gdje se govori o dnevnom redu. Ja bih molio, zaista, ne samo danas nego i ubuduće da imamo u vidu ova dva člana Poslovnika.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem. Nadam se da su kolege čule to.

Uvaženi zastupnik Kalabić, vi ste iskoristili dvije mogućnosti. Uvaženi zastupnik Milorad Živković ima ispravak netočnog navoda.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Ispravak netačnog navoda ili možda malo pojašnjenje u vezi onoga što je uvažena koleginica Azra govorila, a to je pitanje obaveze prema onome što entitetske skupštine donesu, urade ili zaduže nekoga od nas ovde u Parlamentarnoj skupštini BiH.

Taj vaš stav koji ste maloprije rekli ja bih razumio da u prošloj godini niste apsolutno suprotno uradili ili želite da svako od nas ima kratko pamćenje i da ne zapamti ono što je rađeno, recimo prošle godine. Ja ću da Vas podsjetim da je Rezoluciju o Srebrenici Parlament Federacije

donio 24.4.2007. godine u kojoj je u jednoj od tačaka rekao da je potrebno hitno donijeti zakon o statusu Srebrenice, što je Vaša stranka predložila i da očekujemo da se pokrene ustavna procedura koja će urediti i obezbijediti teritorija opštine Srebrenica itd. itd. I Vi ste predložili izmjene i dopune Ustava BiH da se Srebrenica izdvoji. Je li to bilo po nalogu Parlamenta Federacije ili je to Vaš lični? Je li? Naravno, lični je to, samo radi podsjećanja.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je prijavljen uvaženi zastupnik Beriz Belkić, za raspravu.

BERIZ BELKIĆ:

Poštovane kolegice i kolege, izgleda da je sve veći problem prijaviti se za diskusiju. Dakle, ja se prijavljujem za diskusiju. Naravno, prijavljuju se ljudi za repliku, za krive navode i ovo i ono, a onda diskusiju.

Dakle, ja se potpuno slažem sa gospodinom Novakovićem i njegovim tumačenjem i ja ću u tom pravcu diskutovati. Dakle, javio sam se da diskutujem o dnevnom redu, odnosno konkretno o prijedlogu SNSD-a, ne govoreći o meritumu stvari.

Nije fer, dakle zloupotrijebiti Poslovnik i raspravljati o govoru gospodina Silajdžića, što se je desilo ovde. Dakle, mi smo pod plaštom rasprave o dnevnom redu raspravljali o meritumu, dakle čovjek nije tu i mi smo već raspravljali o tome i otvorili niz drugih pitanja, što nije u skladu sa Poslovnikom.

Kada je riječ o konkretnom prijedlogu SNSD-a, ja smatram da je on nepotreban, ne osporavajući pravo prijedloga, ne osporavajući bilo koga da predloži bilo koju tačku dnevnog reda. Zašto smatram da je nepotreban? Ako ste čuli i predsjedavajućeg i drugog zamjenika, mi u proceduri imamo ovu inicijativu gospodina Dokića koja je već prošla Kolegij i proslijeđena nadležnoj komisiji. Dakle, mi tu stvar imamo u proceduri. Kada je riječ o govoru i jednom i drugom, ja sam potpuno siguran, pogotovo kada je riječ o poslanicima RS-a, da su ga svi imali, jer je on bio predmet detaljne analize i ekspertize iz svih uglova.

Dakle, mi imamo mogućnost, gospodin Silajdžić sigurno neće izbjegavati u ovom parlamentu, niti će poslanici Stranke za BiH izbjegavati. Dakle, mi nismo za uvrštavanje ove tačke dnevnog reda iz prostog razloga što istu stvar imamo kroz ovu inicijativu. Dakle, sigurno je da ćete vi imati obezbijedene i govore, onih barem koji nemaju, i nema potrebe da dalje o ovome raspravljamo. Naravno, treba staviti na glasanje, pa ćemo vidjeti.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zamjeniku Belkiću.

Sljedeći je prijavljen uvaženi zastupnik Sadik Ahmetović, a neka se pripremi uvaženi zastupnik Husein Nanić.

SADIK AHMETOVIĆ:

S obzirom da su sve ove današnje inicijative i prijedlozi dnevnog reda, ili većina njih, dakle i oni koji ih predlažu svjesni da ne mogu dobiti podršku ili prolaz da se uvrste na dnevni red – imali jedino za cilj da se o njima danas govori ili da ih eventualno prenesu u sredstva informisanja, ja u tom smislu i predlažem jedan zaključak: da se donese zaključak o vremenu glasanja na sjednicama Predstavničkog doma do donošenja izmjena i dopuna Poslovnika Predstavničkog doma, a razlog tome jeste što mi ponekad u kasnim satima, na kraju sjednice, glasamo i sredstva informisanja nisu u mogućnosti da prenesu ono što mi radimo na sjednici Parlamenta, a svi mi pojedinačno i ovaj parlament smo obavezni i prema glasačima i prema javnosti da budu informisani ili obaviješteni o onome šta smo danas radili. Stoga je zaključak otprilike išao ili ću ga ja predložiti u pisanom obliku: da se u četiri ili pet obavi prvo glasanje a, eventualno, ostale tačke dnevnog reda poslije toga budu na kraju sjednice.

Hvala lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Ahmetoviću.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Husein Nanić.

HUSEIN NANIĆ:

Zahvaljujem se, predsjedavajući.

Ja sam, prije svega, htio se uključiti u raspravu o dnevnom redu, cijeneći da je tu bilo Vijeće ministara i da će neko od ministara možda čuti tu raspravu. Mislim da je ona nama potrebna prije svega što mi danas imamo, evo ono što je gospodin Denis Bećirović rekao, imamo 10 tačaka dnevnog reda.

U tih 10 tačaka imamo dvije tačke formalne prirode, imamo pet tačaka koje su predložile komisije, imamo jednu tačku koju je predložio poslanik, imamo jedan izvještaj ove direkcije što nije iz Vijeća ministara i imamo jednu tačku koju je predložilo Predsjedništvo BiH vezano za saglasnost. Znači, mi danas od 10 tačaka dnevnog reda nemamo nijednu tačku koju je predložilo Vijeće ministara. Sličnu situaciju imali smo i na prethodnim sjednicama.

Ono sljedeće što ja želim da kažem: da danas iz ona dva ugovora, odnosno iz jednog ratificiranog od 600 strana, zaista tamo krupnim debelim slovima piše da je naša obaveza da raspravljamo o govorima premijera, članova Predsjedništva itd. itd. i to krupno, moramo sutra vanrednu sjednicu, bilo bi dobro da sazovemo, pa da pričamo o pričama šta neko hoda po svijetu i govori.

Ono što ja želim da pozdravim: odluku Kolegija da smo mi konačno dobili raspored do kraja godine kada su sjednice. To, sa nas, kolege poslanici, skida veliku odgovornost da mi svoju obavezu radimo i da mi pokazujemo svoje aktivnosti. I šta dobijamo na dnevni red? Ovako, da čekamo odluke, zakonska rješenja od Vijeća ministara, mi ne bi trebali imati u dva mjeseca sjednicu. Ovo je dobra prilika da mi, zaista, sva pitanja stavimo na dnevni red, da zasjedamo i po nekoliko puta i u sedmici. Ali ovo nam pokazuje, zaista, koliko mi imamo aktivnosti Vijeća ministara.

U tom smislu, ja zaista pozdravljam odluku Kolegija da ovo jasno precizira. Ono što bih volio da Kolegij dalje nastavi vezano za uvođenje ovog reda: jeste da napravimo i dnevni raspored naših sjednica, da kažemo sjednica počinje u 10, završava u 18 sati. Pauza je od tada do tada. Jer ja zaista ne želim da ilegalno idem na ručak, želim da aktivno učestvujem u raspravama o svim tačkama, da dam doprinos, priprelim diskusiju i da bi imali tačan raspored i da se zna kada je glasanje.

U tom smislu bih zaista evo apelovao na Kolegij da i ovaj napor napravi, da imamo i taj dnevni raspored, a Vijeću ministara, volio bih zaista da je evo ovo moje neko od Vijeća ministara čuo i da podijelimo to među sobom, da zaista Parlament redovno radi, funkcioniše sa tačkama dnevnog reda koje u skladu sa Poslovnikom dođu. I u potpunosti bih se složio sa gospodinom Novakovićem vezano za Poslovnik i današnji naš rad i budući naš rad.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je prijavljen drugi zamjenik predsjedatelja, gospodin Milorad Živković, a neka se pripremi uvaženi zastupnik Drago Kalabić.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Prvo, želim da kažem da očigledno da nema nijedne ekipe televizijske da prati prenos ovoga i da očigledno za izvještaj koji će mediji, printanim, dobiti dva-tri reda neće biti ova rasprava adekvatno objašnjena.

Mi danas nismo govorili o meritumu stvari, predlažući ovu inicijativu. Nismo nijednom citirali govor koji se spominje u ovoj inicijativi, jer da smo to uradili onda bi prekršili Poslovnik, a neki su govorili da smo ulazili u meritum stvari, da smo citirali npr. da je Dejtonski mirovni sporazum zaustavio rat, agresiju i genocid, iako znamo da agresije nije bilo niti je gdje presuđeno. Da je entitetsko glasanje nastavak genocida i etničkog čišćenja drugim sredstvima, zato što se zakon o državljanstvu pet puta obara ovde i to onaj isti antiustavni zakon. Znači, nismo razgovarali o meritumu. Tražili smo samo da dvije inicijative koje će doći na dnevni red idući put se dopune da ne bi bilo stvari koje ćemo tumačiti drugačije nego onako kako ih tumači član Predsjedništva sam, koji je dao ove govore i zamolili u skladu sa Poslovnikom, koje imamo pravo i Ustavom, da Predsjedništvo dostavi tu informaciju idući put na sjednicu. Šta je tu sporno?

Znači, niko nije rekao da ovaj parlament ne može o tome razgovarati. Sporno je to što tražimo od člana Predsjedništva, odnosno od Predsjedništva, da obavi svoju dužnost, onu koju nama daje Ustav i ovaj poslovnik i da idući put dođe ovde da zajedno otvorimo tu raspravu i onda da ulazimo u meritum stvari, pa da pričamo o ovome. Samo što sam napomenuo, to su dvije stvari, da ne spominjem o tome da je samo citiranje dokumenata, ustvari, jedan veoma loš način pravljenja govora. Jer ja sam napravio govor citirajući Venecijansku komisiju, UN, odluke Evropske komisije itd, izvlačeći samo po jednu rečenicu. Znači na što bi ličio taj govor? To nije način na koji član Predsjedništva može da govori u ime jedne države, citirajući po jednu rečenicu

iz bilo kojeg dokumenta koji mu dođe pod ruke. O tome smo htjeli da razgovaramo, i to je dužnost ove Parlamentarne skupštine da o tome razgovara.

Mi iz SNSD-a smo ponudili način da to odlukom riješimo. Ova odluka, to nam je mogućnost koju nam je dao Poslovnik, nikad nije korištena u ovom parlamentu. Znači, mi ne koristimo i ono što nam Poslovnik i Ustav dozvoljava da odlukama zadužimo člana Predsjedništva da dođe da razgovaramo o tome. Nije to antiustavno, niti miješanje u njihov posao. To je obavljanje razgovora što nam je, maloprije smo imali Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju, ustvari i dužnost. To Evropa i hoće od nas da kao što ostale zemlje imaju probleme u svojim državama ali te probleme rješavaju dogovorom, kompromisom, razgovorom. I mislim da nema stvarno ništa sporno, niti bilo šta mimo Poslovnika, Ustava u ovoj odluci koju smo predložili. Znamo da ima i drugih koji drugačije misle, da to ne treba da bude tačka dnevnog reda, ali mi smatramo da bi ono što će doći kao inicijative idući put na dnevni red se ovim samo upotpunilo i samo bi diskusija bila mnogo kvalitetnija.

Zahvaljujem.

NIKO LOZANČIĆ:

Replika, uvaženi zastupnik Sadik Ahmetović.

SADIK AHMETOVIĆ:

Ukoliko će ići ove rasprave i ovi prijedlozi koje predlaže SNSD, volio bih da za tu sjednicu obezbijede, kako bi maksimalno razbistrili ono što je gospodin Silajdžić govorio u UN i u Briselu, ne znam, bilo bi dobro da na toj sjednici bude i predsjednik Međunarodnog suda pravde iz Haga. Ako ga možete obezbijediti, gospodine Živkoviću, bilo bi jako dobro.

NIKO LOZANČIĆ:

Replika, uvaženi zastupnik Remzija Kadrić.

REMZIJA KADRIĆ:

Moja se replika odnosi na izlaganje zamjenika predsjedavajućeg ovog doma, gospodina Živkovića, kad je rekao, dakle o ovoj inicijativi koju predlaže SNSD - ne ulazi se u meritum govora predsjedavajućeg Predsjedništva gospodina Silajdžića. Pa je onda on ušao u meritum govora predsjedavajućeg Predsjedništva kad je rekao kako je on tamo rekao u tom svom govoru da je na ovu državu izvršena agresija, pa je onda Živković rekao da nije izvršena agresija, a ja ispravljam njegov krivi navod koji se ogleda u tome da je – dakle na ovu državu izvršena agresija.

NIKO LOZANČIĆ:

Uvaženi zastupnik Drago Kalabić, rasprava.

DRAGO KALABIĆ:

Ostala mi je mogućnost da kažem par stvari. Vidite, mi bi mogli lako izaći iz ovoga ako bi prihvatili diskusiju poslanika SDA od kojih maloprije neko kaže: tamo je neko govorio po svijetu. Ako je taj neko nebitan i ako je taj neko za nas ovdje apsolutno u smislu da ga

minimiziramo na taj način, evo mi možemo prihvatiti iz SNSD-a, ali da ovaj parlament kaže da je taj neko nebitan i da je neko na koga ne trebamo obraćati pažnju; ako je to stav, onda možemo i na taj način razgovarati. Ali ako nije neko, onda moramo revidirati stav, pa kazati ko je taj, je li bitan za nas i trebamo li o tome raspravljati?

Drugo, kolegica Azra, boreći se sa Dokićevom koncentracijom, zaboravila je na svoju koncentraciju. I onda je ona došla: 'problem u koncentraciji', zaboravljajući da sam ja, kao državni poslanik, a vi to volite čuti kad ja kažem državni poslanik, u skladu sa državnim procedurama ovdje govorio, sa državnim poslovnikom Parlamenta i sve u tome kontekstu, a vi uporno hoćete od mene da napravite poslanika iz RS-a i uporno se trudite. I uporno hoćete da kao i Jerko i mi u nekim majicama dođemo ovdje da nas razdvojite na neki način. Ne treba vam to. Mislim da ste uporni u tome. Ja sam govorio kao poslanik ovog Predstavničkog doma, u skladu sa procedurama, sa svojim pravom da kandidujem tačku u ime Kluba poslanika SNSD-a. Ulaziti u motive i ostalo, mislim da je ispod nivoa. Mislim da je vrlo nekorektno. Ja mislim da se to Vama omaklo, zbog čega i kako, zašto ovdje neko legitimno predlaže tačke dnevnog reda i šta su kome motivi. To može malo u hodniku. Ja Vama mogu objasniti motive i, ne znam ni ja, kako sam došao u Klubu do te odluke. Ali mislim da nije korektno, nije korektno. Mi se pokušavamo zadržati upravo na proceduralnoj raspravi i priči da li imamo pravo od Predsjedništva, mi ne tražimo od Harisa Silajdžića, mi tražimo od Predsjedništva, i ja uporno govorim da je Remzija sa nama u toj priči, tražimo i od Radmanovića.

Znači, tu očekujem vašu podršku. I ja se slažem, oni su članovi Predsjedništva, da ovdje čujemo i jednog i drugog, ili jedan će u ime njih, nije bitno. Ne slažem se s ovim što je rečeno da je to neko nebitan. Nije to neko i nije to neko ko tamo nešto priča po svijetu. Takve kvalifikacije SDA ja odbijam. Radi se o predsjedavajućem Predsjedništva BiH. I mi smo htjeli u skladu sa Poslovnikom, procedurama, da izglasamo danas odluku u kojoj mi ne možemo uticati. Taman posla da ćemo mi uticati, u skladu s procedurom, šta će ljudi napisati, kako će dostaviti i na koji način i kako će to biti. Samo smo se pozvali na naše pravo, kao poslanika i proceduru, i onda kad mi kažemo ovdje da pod nekim, jednom vrstom tihog pritiska na nas da radimo, onda se neko ljuti.

Evo, to je ta vrsta pritiska, gdje se nama ... imputira nešto što nismo uradili i što ne želimo da uradimo, ali se unaprijed sa pretpostavkama govori kako mi to na taj način, u ime nečega i nekoga. Ako ne možemo koristiti ove procedure i ako ne možemo na taj način doći do svojih stavova, onda to treba da nam se kaže da jedna grupa ovdje poslanika je u invalidnom statusu i da su oni pod posebnom prismotrom kada oni predlažu. Jer ovi što se pozivaju na demagogiju i na uzimanje vremena, pa oni su uzeli sve vrijeme ovog parlamenta. Pa, nemojte da podsjećamo sada na priču koja nije imala šanse da prođe, ali smo potrošili sate i sate. Ali to je njihovo demokratsko pravo i mi smo prihvatili da u tim procedurama učestvujemo. Mislim da trebamo skratiti ovu priču, ići na glasanje. Radi se o Prijedlogu odluke u skladu sa procedurom, može se glasati, ne glasati. Rezultat glasanja je takav i da idemo dalje.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Poslovnička intervencija, Šemsudin Mehmedović.

ŠEMSUDIN MEHMEDOVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo zastupnici, s obzirom da ova rasprava o predloženom dnevnom redu se pretvorila u raspravu o svim tačkama predloženog dnevnog reda i tačkama koje nisu uopće predložene u dnevnom redu, evo ja, u ime Kluba zastupnika SDA, tražim pauzu od pola sata da se malo strasti smire.

NIKO LOZANČIĆ:

U 13,15 nastavak.

ŠEMSUDIN MEHMEDOVIĆ:

Hvala puno.

/PAUZA/

NIKO LOZANČIĆ:

Dame i gospodo zastupnici, nastavljamo raditi.

Želi li u ime Kluba obrazložiti se prijedlog za stanku? Uvaženi zastupnik Šemsudin Mehmedović.

ŠEMSUDIN MEHMEDOVIĆ:

Pa, evo, nakon ove kratke stanke u eurima, kako to rekoše, ja bih zamolio kolege zastupnike s obzirom da se rasprava o predloženom dnevnom redu oduljila prilično i s obzirom da bi trebali danas da završimo ovu sjednicu, ja molim zastupnike koji nemaju potreba da repliciraju kolegama zastupnicima da odustanu od svojih replika, a da evo pristupimo izjašnjavanju o predloženom dnevnom redu, odnosno prijedlozima izmjena i dopuna.

Hvala lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Ja u ovom trenutku nemam više prijavljenih niti za raspravu niti za replike i zaključujem raspravu o prijedlogu dnevnog reda.

Podsjetit ću vas da je prvi prijedlog uputio zastupnik Jerko Ivanković Lijanović koji, unatoč obrazloženju koje sam dao u ime Kolegija o tumačenju Poslovnika, je inzistirao da se o njegovom prijedlogu o proceduri po članku 127. glasuje. Ja samo želim konstatirati, radi stenograma i radi vaše informiranosti, tumačenje Poslovnika od strane Kolegija. Konsezusom je doneseno i ono je konačno. Kad se Kolegij ne usuglasi, onda se Dom o tome izjašnjava. Prema tome, to tumačenje i dalje ostaje na snazi i o ovom prijedlogu se ne možemo izjašnjavati.

Drugi prijedlog uvaženog zastupnika Ivankovića je izjašnjavanje o nepovjerenju Vijeću ministara BiH. On poslovnički ne može ući u današnji dnevni red sjednice, ali će, sukladno Poslovniku, biti procesuirano. Znači, sukladno člancima 143. i 144. Poslovnika.

Uvaženi zastupnik Branko Dokić je obrazlagao Inicijativu koju je uputio na protekloj sjednici Doma i ona je upućena u poslovničku proceduru. Znači, čim se ispune poslovničke pretpostavke, ona će biti uvrštena u dnevni red.

O zahtjevu uvaženog zastupnika Kalabića ćemo se izjašnjavati nakon ovih uvodnih obrazloženja i o zahtjevu uvaženog zastupnika Sadika Ahmetovića za proširenje dnevnog reda.

SADIK AHMETOVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, ja sam napravio neke konsultacije i predlažem da ovaj moj zaključak bude na sljedećoj sjednici Parlamenta, kako bi u međuvremenu došli do nekog zaključka ili procedure glasanja, da danas to ne donosim na brzinu, pa onda možda imamo ponovo nekih propusta u načinu glasanja.

NIKO LOZANČIĆ:

Znači, danas odustajete od ovoga prijedloga i imate mogućnost do sljedeće sjednice da pripremite taj prijedlog, pa dostavite ga.

Znači, u ovom trenutku imamo jedino izjašnjavanje o prijedlogu uvaženog zastupnika Drage Kalabića da se u dnevni red današnjeg zasjedanja uvrsti točka dnevnog reda 'Donošenje Odluke' (koju ste dobili, da je ne čitam sada).

I ja vas molim da se pripremite za glasovanje o ovom prijedlogu. Molim vas da se pripremite za glasovanje. Nemojte nakon glasovanja reći da niste uspjeli, niste znali, itd.

Znači glasujemo o **prijedlogu uvaženog zastupnika Drage Kalabića** o uvrštenju u dnevni red Odluke kojom se:

1. Zadužuje Predsjedništvo da pripremi 'Informaciju o istupima članova Predsjedništva na 63. sjednici Generalne skupštine UN-a u sklopu generalne debate i četvrtom dijelu redovne sjednice Parlamentarne skupštine Vijeća Evrope'.

2. Informaciju je potrebno dostaviti do 1.11. radi razmatranja na sjednici Doma predviđenoj za 5.11.

3. U skladu sa člankom 170. stavak (1) i (2), Zastupnički Dom vas poziva da obrazložite 'Informaciju' i aktivno sudjelujete u raspravi.

Pripremite se i glasujte sada.

Uz 10 glasova „za“, 19 „protiv“ i sedam „suzdržanih“, konstatiram da ovaj prijedlog nije prihvaćen, te konstatiram da sjednica ima sljedeći:

DNEVNI RED

1. Usvajanje zapisnika 35. i 36. sjednice Zastupničkog Doma;
2. Zastupnička pitanja i odgovori;
3. Prijedlog kodeksa ponašanja za zastupnike i izaslanike – predlagatelj: Zajedničko povjerenstvo za ljudska prava, prava djeteta, mlade, iseljeništvo, izbjeglice, azil i etiku (drugo čitanje);
4. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Obavještajno-sigurnosnoj agenciji BiH – predlagatelj: Zajedničko sigurnosno-obavještajno povjerenstvo za nadzor nad radom Obavještajno-sigurnosne agencije BiH (prvo čitanje);
5. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti tajnih podataka – predlagatelj: Zajedničko sigurnosno-obavještajno povjerenstvo za nadzor nad radom Obavještajno-sigurnosne agencije BiH (prvo čitanje);
6. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Centralnoj banci BiH – predlagatelj: zastupnik Milorad Živković, s Mišljenjem Ustavnoopravnog povjerenstva (ustavna osnova), i Mišljenjem Povjerenstva za financije i proračun, (načela);
7. Izvješće o radu Državnog povjerenstva za reviziju odluka o naturalizaciji stranih državljana u BiH za razdoblje od 1. 1. 2008. do 30. 6. 2008. godine, s Prijedlogom zaključaka;
8. Privremeno izvješće o radu Međuresorne radne skupine na izradi Prijedloga zakona o imunitetu;
9. Deklaracija o dobroj upravi – podnositelj: Ustavnoopravno povjerenstvo;
10. Davanja suglasnosti za ratificiranje:
 - a) Memoranduma o razumijevanju o institucionalnom okviru za Inicijativu za prevenciju i pripravnost za katastrofe u Jugoistočnoj Europi,
 - b) Sporazuma između Bosne i Hercegovine i Republike Mađarske o socijalnom osiguranju i socijalnoj sigurnosti,
 - c) Administrativnog sporazuma za provođenje Sporazuma između Bosne i Hercegovine i Republike Mađarske o socijalnom osiguranju i socijalnoj sigurnosti,
 - d) Protokola iz Kartagene o biosigurnosti uz Konvenciju Ujedinjenih Naroda o biološkoj raznolikosti.

Prelazimo na razmatranje dnevnog reda.

Prva točka:

Ad. 1. Usvajanje zapisnika 35. i 36. sjednice Zastupničkog doma

NIKO LOZANČIĆ:

Zapisnike ste dobili.

Ima li prijavljenih za raspravu o zapisnicima.

Uvažena zastupnica Azra Hadžiahmetović.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Uvaženi predsjedavajući, u ime Kluba poslanika Stranke za BiH, tražim pauzu od pola sata.

NIKO LOZANČIĆ:

Na zahtjev Kluba Stranke za BiH dajem pauzu od pola sata.
Nastavljamo u 14,30.

/PAUZA/

NIKO LOZANČIĆ:

Nadam se da ste se ugodno odmorili nakon ove dvije uzastopne pauze i da ćemo sad malo brže raditi.

Ima li potrebe obrazloženje ovog odmora za stanku?
Uvažena zastupnica Azra Hadžiahmetović.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Pa, evo osjećam potrebu, ako ništa drugo, zbog svih onih koji su bili iznenađeni, jer Klub Stranke za BiH do sada nije koristio taj mehanizam traženja pauze, barem ne u ovom sazivu, i dozvolite samo da vas podsjetim da je prethodna pauza bila dogovorena sa istekom vremena u 1,15. U sali u 1,15 su bili samo poslanici Stranke za BiH. Prvi naredni poslanik se pojavio nakon 8 minuta, a posljednji nakon 35 minuta zakašnjenja. I evo, dozvolite da možda skrenem pažnju na to da malo između sebe se kolegijalno ponašamo i poštujemo uzajamno jedni druge.

Hvala vam.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Želim vas podsjetiti da smo na prvoj točki utvrđenog dnevnog reda 'Usvajanje zapisnika 35. i 36. sjednice Zastupničkog doma' i da smo otvorili raspravu.

Slavko Jovičić nije, ovdje imamo registrirano. Dobro, nemam prijavljenih za raspravu, zaključujem raspravu.

Prelazimo na drugu točku:

Ad. 2. Zastupnička pitanja i odgovori

NIKO LOZANČIĆ:

Za ovu sjednicu odgovore su dobili: Rifat Dolić od Vijeća ministara, na pitanje postavljeno na 30. sjednici; Bajazit Jašarević od Vijeća ministara, na pitanje postavljeno na 31. sjednici; Jovan Todorović od Vijeća ministara, na pitanje postavljeno na 32. sjednici; Lazar Prodanović od Vijeća ministara, na pitanje postavljeno na 33. sjednici; Milorad Živković, Zlatko Lagumdžija, Denis Bećirović i Adem Huskić od Vijeća ministara, na pitanja postavljena na 34. sjednici.

Ima li komentara na odgovore?

Uvaženi drugi zamjenik predsjedatelja, doktor Milorad Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Meni je žao što nema ministra spoljnih poslova, mislim da bi jednostavno moglo da se dobije odgovor. Međutim, ja ću onda tražiti da se pismeno ovaj odgovor dopuni i sad ću navesti konkretan primjer.

Prije raspada SFRJ, odnosno nakon toga BiH je sukcesijom preuzela sve bilateralne, do tada, međunarodne sporazume koje je potpisom prihvatila da ih i dalje sprovodi. Konkretno, ako smo prihvatili sa, recimo, državom Kubom o bezviznom tretiranju građana jedne i druge države:

- Da li je BiH imala pravo da jednostrano raskine taj ugovor i da li je obaviještena druga strana da je to jednostrano urađeno, jer smo mi uveli vize za te građane?

Naveo sam konkretno jednu državu, a takvih država ima dosta. I ja sam znači pitao konkretno na takvom slijedu moga pitanja da mi se odgovori:

- Da li je time BiH prekršila međunarodno pravo i šta čini da se ne nastavi kršiti na takav način državno pravo?

Zahvaljujem.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je prijavljen za komentar uvaženi zastupnik Slavko Jovičić.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ

/nije uključen mikrofon/

NIKO LOZANČIĆ:

Ok. Sljedeći je prijavljen uvaženi zastupnik Rifat Dolić, isto za postavljanje. Nema više prijavljenih za komentare. Molim elektronski da se prijavljujete.

Znači, Slavko Jovičić je prvi prijavljen za postavljanje pitanja. Izvolite. Sljedeći neka se pripremi uvaženi zastupnik Rifat Dolić.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Poštovani predsjedavajući, dame i gospodo, kolege i kolegice poslanici, uvaženi gosti iz nevladinih organizacija, naravno, i predstavnici medija, uvaženi članovi Savjeta ministara kojih nikad nema ovdje i predstavnici, evo nema nikoga, fala Bogu.

Gospodine predsjedavajući, ovo se ne odnosi na Vas, da odmah na početku kažem. To što ćemo sad usvojiti ovaj kodeks i što me Vi oslovljavate 'uvaženi zastupniče', ja se ponosim kao što i ja Vama govorim 'poštovani predsjedavajući', ali ja sam ovdje poniženi i zastupnik i poslanik, ne od Vas naravno, da odmah budemo jasni, nego od svih mogućih institucija BiH. Naglašavam, poniženi poslanik Slavko Jovičić ponovo 33-ći put postavlja ista pitanja i svaki put sam ponižen od tih institucija. A juče, preko stotinu novih kandidata koji će biti primljeni u organe uprave ove zemlje, bili su ovdje na informativnim razgovorima, pa zar neki nadležni organ, institucija, ministarstvo, neće više jednom krenuti da ispoštuje konstitutivnost naroda koji su zagarantovani Ustavom. A svi se držimo konstitutivnosti naroda, popisa '91. godine, Dejtona, ovog, onog. Dakle, niko još nije se upustio, dvije godine prošlo mog mandata.

E, sad sljedeće poslaničko pitanje. Naravno, postavljam ga Protokolu Predsjedništva, Parlamenta, Savjeta ministara i svim protokolima u čijoj organizaciji dolaze strani predstavnici, bez obzira kojeg nivoa. Postavljam pitanje:

- Ko pravi program njihovih posjeta, pa da svaka gotovo delegacija odlazi na famozni tunel?

I ja poštujem mišljenje Bošnjaka da je on značio za njih život, ali tražim da se poštuje i ono što se tamo desilo. Nesreća, gdje je 50 mojih sapatnika logoraša ubijeno na izgradnji svih tranšea u početnoj fazi izgradnje tunela, gdje sam i ja učestvovao. Dakle, hoće li neko tim strancima, iz Protokola, reći - evo, ljudi, ovdje su stradali i Srbi. Ako je on značio spas za grad Sarajevo, evo ovdje je pobijeno 50 Srba, prisilno svezani da kopaju tranšee i tunel. Poštujem svaku delegaciju stranu koja izrazi sama želju da ide u Srebrenicu, i kamo sreće da i ja s njima idem, to poštujem zaista, i niko ne može to osporavati. Ali svi koji dolaze ovdje, svaki put u novinama, na televiziji, delegacija, ne znam koje zemlje, kojeg nivoa - posjetila tunel. Ima li još nešto, evo hoće da vide, evo da i ja jednom budem domaćin toj delegaciji, pa da kažem - dobro došli i da kažem objektivno, tačno je ovo za Sarajevo značilo to i to, ali je i ovo bilo, ne jednostrano. Zato vas molim da taj protokol jednom, neko me obavijestio ko te pravi programe. Je li to stvarno te delegacije sve dolaze koje su zainteresovane da to vide ili ovi naši nametnu ili neko drugi izlobira, pa se stalno mora ići na tunel? Evo, nek se ide na tunel, Srebrenicu neću da uzimam, nemojte da me pogrešno shvatite, Srebrenica je prioritet prioriteta kod Bošnjaka, evo i ja to pozdravljam. Ali može li se otići jednom u Jasenovac? Može li se jednom otići u Uzdol, ne znam, može li se otići u Jablanicu, može li se bilo gdje drugo organizovati posjeta, pa da ti ljudi vide da je ovdje, ne praveći nikad, ponavljam stalno, i nikad me niko ne može uhvatiti u zamci, ne tražim balans u količini počinjenih zločina, nego balans u količini pravde.

Evo i danas smo čuli priču ovdje – agresija. Koji je to sud rekao da je bila agresija na BiH? Čim sud to donese, prvi ću ustati kao što sam ustao i za Srebrenicu i rekao: U Srebrenici je

bio genocid, utvrdio je Međunarodni sud, to niko od nas ne osporava, to je tako. Kao legalista prihvatam presudu suda, ali koji je sud donio presudu da je bila agresija? Nije bila.

NIKO LOZANČIĆ:

Vrijeme!

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Eto, vrijeme je isteklo. Hvala, hvala, uvaženi predsjedavajući.

NIKO LOZANČIĆ:

Hvala. Zahvaljujem uvaženom zastupniku Jovičiću.

Sljedeći je prijavljen uvaženi zastupnik Rifat Dolić, a neka se pripremi uvaženi zastupnik Husein Nanić.

RIFAT DOLIĆ:

Predsjedavajući, cijenjene kolegice i kolege, uvaženi gosti, ja danas imam dva pitanja Vijeću ministara.

Prvo pitanje je:

- Koje međunarodne konvencije, sporazume, protokole i memorandumne BiH do danas nije potpisala i ratifikovala, a za to postoji objektivno izraženi interes države BiH i njenih institucija i građana? I koje državne institucije su pojedinačno nadležne i odgovorne da pokrenu inicijative i izvrše njihovo potpisivanje?

Postoji informacija da država BiH do danas nije potpisala veliki broj međunarodnih konvencija, sporazuma, protokola i memorandumna, te da BiH, njene institucije i građani zbog toga svakodnevno trpe štete zbog nekonzumiranja prava i prednosti koje isti sa sobom nose. Kao navodni razlozi nepotpisivanja ovih međunarodnih konvencija u najvećem dijelu navode se nerad, neaktivnost i neodgovornost činovnika i odgovornih osoba u institucijama BiH, od ministarstava i Vijeća ministara do naših diplomatsko-konzularnih predstavnika i Predsjedništva BiH.

Molim da mi se na ovo pitanje odgovori analitički, navodeći spisak nepotpisanih konvencija, sporazuma, protokola i memorandumna i institucija BiH koje su nadležne i odgovorne za njihove iniciranje i potpisivanje.

I drugo kratko pitanje:

- Koliki je tačan broj i kakva je sudbina predratnih kadrovskih stanova u Sarajevu, Banja Luci i još nekim gradovima u BiH koji su bili u vlasništvu države BiH i služili za smještaj izabranih i imenovanih kadrova u institucijama BiH, a nakon rata su nestali pod okriljem privatizacije stanova u BiH?

Nezvanično se pominje broj od preko hiljadu ovih stanova u Sarajevu, Banja Luci i još nekim gradovima u BiH, koji su pred rat koristili izabrani imenovani kadrovi u institucijama BiH, a koji su u ratu i poslije rata podijeljeni mimo zakona i bez bilo kakvih valjanih kriterija i prioriteta. Molim također da mi se na ovo pitanje odgovori sa što više analitike o broju stanova,

mjestu gdje se stan nalazio, instituciji koja ga je koristila, instituciji i odgovornom licu koje je dodijelilo stan i imenima lica kojima je stan dodijeljen, i koja su po osnovu toga kasnije stekla stanarsko pravo i izvršili otkup stanova u privatizaciji.

Hvala lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Doliću.

Sljedeći je prijavljen uvaženi zastupnik Husein Nanić, a neka se pripremi uvaženi zastupnik Sadik Bahtić.

HUSEIN NANIĆ:

Zahvaljujem se, predsjedavajući.

Ja želim danas da postavim pitanje ministru Ministarstva za promet i komunikacije. A radi se o sljedećem. Aneksom IX Dejtonskog sporazuma o osnivanju javnih korporacija BiH u kojem se polazi od činjenice da su rekonstrukcija infrastrukture i funkcionisanje saobraćajnih i drugih kapaciteta značajni za oživljavanje BiH posebna pažnja je data željezničkom saobraćaju po redovnom voznom redu duž željezničke tzv. Unske pruge koja povezuje Hrvatsku i BiH, a što se može vidjeti i u pismu obaveza tadašnjeg šefa zajedničke delegacije Savezne republike Jugoslavije i Republike Srpske upućenog predsjedniku Republike BiH gospodinu Aliji Izetbegoviću o čijoj važnosti govori i činjenica da se pismo obaveze nalazi u Dejtonskom mirovnom sporazumu, znači tekst tog pisma se nalazi u Dejtonskom mirovnom sporazumu.

Ja postavljam pitanje ministru navedenog ministarstva:

- Šta ste do sada poduzeli i šta poduzimate da se Unska pruga, koja povezuje Hrvatsku i BiH i koja je posebno bitna za daljnji razvoj privrede kako Unsko-sanskog kantona tako i ove dvije države, stavi u funkciju? I molim vas da mi dostavite informaciju o stanju i planovima u vezi sa Unskom prugom.

Drugo pitanje je za ministra u Ministarstvu vanjskih poslova a ono je vezano za aktuelni događaj, nesretni događaj u BiH.

Postavljam pitanje:

- Šta će poduzeti Ministarstvo vanjskih poslova BiH kako bi se osiguralo pravedno i zakonito postupanje i zaštita od strane institucija BiH prema stranom diplomati, odnosno ambasadoru Republike Slovenije u BiH koji je učestvovao u saobraćajnoj nesreći sa posljedicama po građana BiH koji je u životnoj opasnosti?

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Naniću.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Sadik Bahtić, a neka se pripremi uvaženi zastupnik Šemsudin Mehmedović.

SADIK SADO BAHTIĆ:

Zahvaljujem.

Ja ću po tradiciji nastaviti: da donesemo zakon o popisu i vraćanju imovine SK državi BiH, znači. I opet jedno pitanje, a nadam se da će ubrzo i taj zakon doći u ovaj parlament, da će biti usvojen.

- Kada će Vijeće ministara, u skladu sa zahtjevom Parlamenta i niza odgovora na moja poslanička pitanja, popisati i oduzeti imovinu bivšeg SK koju je SDP nezakonito prisvojio, uzurpirao, opljačkao, te je koristi i izdaje u zakup?

Mene posebno raduje da sam danas čuo diskusiju od drugova iz SDP-a da kažu da ovaj parlament ne provodi, da Vijeće ministara ne provodi zaključke ovog parlamenta. Ja vas tu podržavam 100%. Ima zaključak ovog parlamenta da se popiše imovina bivšeg SK i da se donese zakon i Vijeće ministara to još nije uradilo, ali vrlo brzo će doći zakon i u ime Vijeća ministara na ovaj parlament, da se Parlament o tome izjasni.

Ja neću danas puno obrazlagati, pošto uvijek ponavljam isto, samo hoću da kažem da imam sve odgovore državnog pravobranioca gdje se vidi da se sva imovina bivšeg SK vodi kao državna svojina i data je na korištenje bivšem SK Jugoslavije. Znači, tu SDP-a nema nigdje! Ovo govorim iz razloga što i ove godine u Prijedlogu budžeta za 2009. godinu troškovi zakupa iznose 31 milion KM. Prošle godine bilo je cirka 19 miliona. Kakvo je to Vijeće ministara kada ima imovinu, a daje tolika sredstva?! Za pet godina dat ćemo 100 – 150 miliona maraka u zakup, a jedna politička opcija to nezakonito koristi i ubire ogromna sredstva. Vrlo brzo će doći zakon u Parlament, pa ćemo ga usvojiti. A poslije toga ću tražiti povrat protivpravne imovinske koristi od SDP-a sa zateznim kamatama, nakon usvojenog zakona.

Drugo moje pitanje se odnosi na Vijeće ministara, odnosno nadležno ministarstvo BiH, a koje se odnosi na temu: naknada za ... porodilje. Vi znate da smo mi usvojili ovdje Zakon o platama u institucijama BiH. Član 35. definisao je naknadu za porodijsko odsustvo. Zaposlenik u institucijama BiH na porodijskom odsustvu ima pravo na naknadu u skladu s propisima kojima se uređuje ovo područje prema mjestu uplate doprinosa za svakog zaposlenika. RS, kod njih to, znači, ostvarivat će naknadu od 100% njihove netoplate prema zakonu, izmjeni i dopuni Zakona o dječijoj zaštiti. Federacija? U Federaciji porodijska davanja kao i sva davanja socijalne zaštite finansiraju kantoni u iznosu od 50 do 80% prosječne plate u Federaciji. Međutim, svi kantoni nisu usvojili zakone, pa se u nekim kantonima to uopće ne isplaćuje. Član 35. Zakona o platama i naknadama u institucijama BiH nije u skladu sa članom II stav 1. tačka ... Ustava BiH, odnosno na nediskriminaciju. BiH i oba entiteta će osigurati najviši nivo međunarodno priznatih ljudskih prava i osnovnih sloboda, član II stav 1. Ustava BiH. Ovdje govorim i o bijeloj kugi i natalitet i svašta nešta se može pod ovo podvesti. Stoga tražim da se ova izmjena u Zakonu o platama uredi, kako bi svi imali ista prava. Jer, samo ću vam navesti evo jedan primjer ... npr. Kanton Sarajevo ima mjesečnu naknadu 360 KM, RS 1.170, Livanjski, Unsko-sanski 0, i znači, po meni, ovaj zakon treba uskladiti da se dovedu u ravnopravan položaj sve porodilje u cijeloj BiH.

Toliko, hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Bahtiću.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Šemsudin Mehmedović, a neka se pripremi uvaženi zastupnik Mirko Okolić.

ŠEMSUDIN MEHMEDOVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo zastupnici, ja imam dva kratka pitanja Vijeću ministara, odnosno ministru prometa i komunikacija.

Prvo je:

- Prije godinu dana smo uvjeravani da je u toku realizacija projekta nabavke softvera za pravedniju raspodjelu CEMT dozvola za prevoz kroz treće zemlje. Pitam, da li je to realizovano, odnosno kada će biti realizovano, jer se raspodjela i dalje vrši nepravedno i po ustaljenom principu, te gdje su utrošena sredstva planirana za ovaj projekat i u kojem iznosu?

I drugo pitanje:

- Koliko je zaposleno novih radnika od imenovanja ovog sastava Vijeća ministara u ovom ministarstvu?

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Mehmedoviću.

Sljedeći je prijavljeni uvaženi zastupnik Mirko Okolić, a neka se pripremi uvaženi zastupnik Lazar Prodanović.

MIRKO OKOLIĆ:

Uvaženi predsjedniče, uvažene kolegice i kolege poslanici, nema Savjeta ministara, sufliraju mi, ali dobro, predstavnici nevladinih organizacija, sredstava informisanja, međunarodna zajednica i ostali gosti.

Ja ću postaviti poslaničko pitanje sljedećeg sadržaja, i dat ću kratko obrazloženje.

- Zbog česte špekulacije i zloupotreba u političke svrhe stepena ili nivoa povratka izbjeglica i raseljenih lica u BiH, tražim od Savjeta ministara BiH, odnosno od Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice sveobuhvatan odgovor, valjda će shvatiti ovo 'sveobuhvatan', šta treba od podataka dati, u kojoj mjeri je u postotku i u apsolutnom broju implementiran Aneks VII Opšteg okvirnog mirovnog sporazuma, odnosno Sporazuma za mir u BiH, po opštinama, gradovima, kantonima i entitetima.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Okoliću.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Lazar Prodanović, a neka se pripremi uvaženi zastupnik Sadik Ahmetović.

LAZAR PRODANOVIĆ:

Uvaženi gospodine predsjedavajući, uvažene kolegice, kolege poslanici, poštovani gosti,

ja imam jedno kratko pitanje. Ono se odnosi na obavezu BiH, odnosno institucije BiH da se presude Suda za ljudska prava u Strazburu poštuju. Moje pitanje se odnosi na to:

- Kada će Fond PIO/MIO Federacije BiH ispoštovati presudu koja se odnosi na 38.000 penzionera koja su pravo na korištenje penzije stekli na području ovog entiteta? Dakle, kada će ova odluka biti ispoštovana?

Pretpostavljam da bi to pitanje moglo biti upućeno preko nadležnog Ministarstva za ljudska prava Fondu PIO/MIO da se odredi prema ovoj presudi, odnosno da da odgovor kada će ova presuda biti ispoštovana.

Hvala vam.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Prodanoviću.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Sadik Ahmetović, a neka se pripremi uvaženi zastupnik Branko Dokić.

SADIK AHMETOVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, poštovane kolege i kolegice, moje pitanje se odnosi na Vijeće ministara i Ministarstvo civilnih poslova.

- Molim za hitnu i detaljnu informaciju o mogućnostima i razmjerama zloupotrebe CIPS sistema, a otkriveno je hapšenje uposlenika koji rade na ovom projektu. Dokle se došlo u tom poslu, šta radi Vijeće ministara, Ministarstvo civilnih poslova, Agencija za identifikaciju dokumenata? Koliku štetu sve ovo nanosi našem putu u EU, liberalizaciji viznog režima i povjerenju u bh. institucije i ko će snositi odgovornost za to?

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Ahmetoviću.

Sljedeći je prijavljen uvaženi zastupnik Branko Dokić, a neka se pripremi uvaženi zastupnik Denis Bećirović.

BRANKO DOKIĆ:

Gospodine predsjedavajući, ja imam dva pitanja. Prvo pitanje je upućeno ministru inostranih poslova gospodinu Alkalaju. Dakle, tražim odgovor:

- Zbog čega se u posljednje vrijeme diplomatska viza u pasošima koje mi imamo, dakle diplomatskim pasošima izdaje na pola godine? Napominjem da je to prije bilo uvijek na godinu dana, a kad su nam došle vizne olakšice, onda smo mi u BiH izgleda sami sebi otežali.

To je jedno pitanje.

Drugo pitanje je upućeno Savjetu ministara i volio bih da taj odgovor bude na sljedećoj sjednici, zajedničkoj sjednici oba doma, a ono bi glasilo otprilike ovako:

- Da li Savjet ministara planira i, ako planira, na koji način planira da se u BiH izvrši decentralizacija državnih institucija?

Želim da podsjetim ovdje – od ovdje prisutnih je gospodin Džaferović, nema Raguža – bili smo na jednom studijskom boravku u Njemačkoj i na moje pitanje koliko je državnih institucija Njemačke izvan Berlina, odgovor je bio - po pravilu su izvan Berlina. Dobro znamo, ja ne bih sad podsjećao, kakva je kod nas situacija, dakle ne govorim ovdje samo sa stanovišta Sarajevo – Banja Luka, ili eventualno Mostar, nego generalno: Sarajevo, Banja Luka, Zenica, Bihać, Tuzla, Mostar, Trebinje, Bijeljina, itd. itd. Dakle, ovo je princip koje demokratske savremene federalne države imaju zagantovano u svom zakonodavstvu. Dakle, još jednom ponavljam, volio bih da na ovo pitanje dobijem odgovor na ovoj zajedničkoj sjednici.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Dokiću.

Sljedeći je prijavljen uvaženi zastupnik Denis Bećirović, a neka se pripremi uvaženi zastupnik Velimir Jukić.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Ja imam jedno pitanje. Na jednoj od sjednica Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH, postavljeno je pitanje: 'Kada će se procesuirati predmet Brčanska Malta?' Kako do danas poslanici nisu dobili nikakav odgovor na ovo pitanje, danas postavljam pitanje:

- Dokle je došao ovaj predmet, odnosno u kojoj je fazi rješavanje ovog predmeta? Pitanje upućujem Tužilaštvu BiH i odgovor tražim u pisanoj formi. Ostalo svoje pravo na ostala pitanja, prepuštam uvaženom kolegi Bahtiću, u nadi da će intenzivirati postavljanje pitanja i u naredne dvije godine.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Bećiroviću.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Velimir Jukić i više prijavljenih nemamo.

VELIMIR JUKIĆ:

Evo, jedno vrlo kratko pitanje, mislim da je aktuelno:

- Šta čini Vijeće ministara BiH, Središnje izborno povjerenstvo, OSA, SIPA, Tužiteljstvo BiH da istraže kupovinu glasova na izborima održanim 5.10.2008. godine – lokalni izbori?

Ja ću vrlo kratko obrazloženje. Ovih dana i nakon provedenih izbora, bar ja gdje god sjednem i počnem razgovarati sa bilo kime, neizbježna tema je kupovina glasova. Ja mislim da mi nemamo pravo o tome šutiti, a da su ovdje navedena tijela i agencije obvezne raditi svoj posao i mislim da trebaju ovo istražiti: ima li ovdje istine, šta je istina, ko je to radio, u tome sudjelovao i na taj način radio zakonom zabranjena djela, odnosno aktivnosti. Samo ću pripomenuti da je ovo sankcionirano zakonima i BiH ali i entiteta. Ja nisam se ovdje pozvao, iako je trebalo možda i to, da se ovdje uključe i tužiteljstva na razini entiteta, MUP-ovi, isto tako na razini županija i tužiteljstva i MUP-ovi. Jer prije dva dana Izborno povjerenstvo je objavilo rezultate, rok za žalbe teče, za nekoliko dana bit će objavljeni konačni rezultati i pitanje je

stvarno legalnosti i legitimnosti izbora i svakog mandata koji je izboren na način ako je bilo kupovanja glasova.

Do sada u izbornim procesima, bar ja, nisam čuo da se govorilo u ovoliko velikoj mjeri o ovoj pojavi, pojavi kupovine glasova, i ja mislim, ako se to dogodilo i događalo, ako prođe bez sankcija da stvarno BiH ulazi u jednu novu eru kada ona, ako ima novce ... /isključen mikrofon/ ... demokracije i ono što mi želimo da u BiH izgradimo, slobodno društvo, demokratsko društvo, a da se vlast bira na slobodnim i demokratskim izborima, a ne nikako kupovinom glasova, a naročito se tu uvlače ljudi lošeg imovinskog stanja koji su spremni, ako jesu spremni, neki možda jesu, dati svoj glas nekom, nekoj političkoj stranci, kandidatu itd., za, ne znam, neke novce, 100 maraka, 200, koliko se već spominje, 300 itd.

Mislim da ovo treba istražiti i da su ovi naprijed navedeni, po mom mišljenju, obvezni i da trebaju ovo uraditi. Ako se samo kaže nemamo dokaza, ako se nešto ne istražuje i ne pristupi tome odgovorno i ozbiljno, onda dokaza sigurno neće ni biti. Niko neće doći pa se javiti, znate ja sam plaćao nekom da mi osigura glasove itd. To neće biti nikad.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Jukiću.
Nema više prijavljenih. Zaključujem ovu točku dnevnog reda.

Prelazimo na treću točku dnevnog reda:

**Ad. 3. Prijedlog kodeksa ponašanja za zastupnike i izaslanike – predlagatelj:
Zajedničko povjerenstvo za ljudska prava, prava djeteta, mlade, iseljeništvo, izbjeglice, azil
i etiku (drugo čitanje)**

NIKO LOZANČIĆ:

Podsjećam vas, još u prosincu mjesecu 2007. godine, na 18. sjednici Doma, Prijedlog kodeksa je usvojen u prvom čitanju. Prema tome nalazi se dugo u proceduri. Konačno smo 17. listopada 2008. godine dobili Izvješće nadležnog povjerenstva nakon razmatranja u Povjerenstvu u drugoj fazi. U Izvješću je navedena kronologija razmatranja. Povjerenstvo je, kao što ste vidjeli, u Izvješću usvojilo osam amandmana na Prijedlog kodeksa.

Otvaram raspravu.
Nema prijavljenih za raspravu. Zaključujem raspravu.

Prelazimo na četvrtu točku dnevnog reda:

Ad. 4. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Obavještajno-sigurnosnoj agenciji BiH – predlagatelj: Zajedničko sigurnosno-obavještajno povjerenstvo za nadzor nad radom Obavještajno-sigurnosne agencije (prvo čitanje)

NIKO LOZANČIĆ:

23. 9. 2008. godine Zajedničko povjerenstvo dostavilo je u proceduru prijedlog ovog zakona. Ustavnopravno povjerenstvo je Mišljenje o ustavnopravnoj osnovi dostavilo 17. 10. kojim je utvrdilo da postoji valjana ustavnopravna osnova i da je Prijedlog zakona sukladan Ustavu i pravnom sustavu.

Mišljenje o načelima nadležno povjerenstvo dostavilo je 21. listopada. Povjerenstvo je prihvatilo načela Prijedloga zakona.

Otvaram raspravu.

Uvaženi zastupnik Šefik Džaferović.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, kolegice i kolege, dame i gospodo, ove dvije izmjene dolaze od naše Zajedničke komisije za nadzor nad radom Obavještajno-sigurnosne agencije i ova stvar je, koliko ja znam, na toj komisiji usaglašena, dakle tu nema nikakvih problema. Oba zakona se tiču jedne vrlo osjetljive oblasti, kako Obavještajno-sigurnosne agencije, tako i zaštite tajnih podataka.

Predlagači izvornih tekstova zakona, kako Zakona o Obavještajno-sigurnosnoj agenciji, tako i Zakona o zaštiti tajnih podataka i Vijeće ministara BiH, bi trebali da daju svoje mišljenje i o ova dva prijedloga zakona prije nego što bi se mi odlučili da glasamo o zakonima u prvom čitanju. Ja imam informacije da je od Ministarstva sigurnosti upućen Prijedlog mišljenja prema Vijeću ministara u pogledu oba zakona, da Vijeće ministara treba da usvoji sada svoje mišljenje i da o tome obavijesti Parlament. I ja bih da sačekamo sa izjašnjavanjem, dok ne dobijemo izvještaj Vijeća ministara.

Stoga predlažem da danas odložimo izjašnjavanje o oba zakona u prvom čitanju i da sačekamo mišljenje Vijeća ministara o ovim pitanjima.

Toliko, hvala vam.

NIKO LOZANČIĆ

Mišljenje Vijeća ministara zatraženo je blagovremeno, ali nas ne obvezuje mišljenje Vijeća ministara. Govorim samo o Poslovniku.

Uvaženi zastupnik Mirko Okolić, predsjedatelj Povjerenstva koje je predlagatelj ovog zakona.

Izvolite.

MIRKO OKOLIĆ:

Hvala, predsjedavajući.

Evo, ja ću se veoma kratko osvrnuti na ovaj prijedlog zakona koji je pred nama i neću ništa mnogo reći različito od kolege Džaferovića koji je rekao da je ovo uglavnom usaglašen dio izmjene i dopune ovog zakona sa najrelevantnijim faktorima koji tretiraju ovu oblast, odnosno ovaj zakon. U obrazloženju ćete naći da je on usaglašen i da je u radnoj grupi za izradu izmjena i dopuna ova dva zakona bio i predstavnik svih ovih koji treba da daju svoje mišljenje. Znači, od domaćih institucija bio je i predstavnik Ministarstva bezbjednosti, OSA-e, Ministarstva odbrane, zatim OHR-a, EUFOR-a, NATO-a i mislim da nisam nikoga preskočio, i ova izmjena i dopuna ovih zakona je rađena, uglavnom, na stručnoj bazi i konsezusom, nikako preglasavanjem.

Što se tiče saglasnosti i mišljenja Savjeta ministara, ja sam dužan da vam kažem da smo mi u Komisiji znali da se radi o veoma osjetljivoj materiji i veoma osjetljivom zakonu i nismo ništa htjeli da prepustimo slučaju i pored toga što su njihovi članovi bili svaki put na ovim radnim sastancima, koji su radili na ovim izmjenama i dopunama. Ova komisija je zaključila da se predsjedavajući Komisije i njeni saradnici nađu i sa ministrom bezbjednosti, znači koji direktno će davati, ako bude trebalo davati, mišljenje preko Savjeta ministara i mi smo na tom sastanku, na opšte zadovoljstvo i na jednu konstataciju da je to možda i po prvi put da se predlagač sa takvim jednim ministarstvom koje je nadležno nađe – jel' gospodin Sadović tu?, jeste, eh, evo ga, tu je, odlično, to će on sad da potvrdi – mi smo imali taj jedan sastanak na kome smo sve ono što ovdje stoji: izmjene i dopune ovog zakona usaglasili.

Što se tiče znači relevantnih faktora i domaćih i međunarodnih, ne postoji da nije bilo koji zarez ovdje usaglašen. Prema tome, to je jedna ovako dopuna za ove ... s kojima se slažem da bi, eventualno, trebalo biti mišljenje, ali nije obavezujuće, da kažem, a to će potvrditi i gospodin Sadović sada da je poslije našeg sastanka oko ovih izmjena i dopuna zakon, i po jednom i po drugom, sve raščišćeno i da smo mi to do tančina razradili i usaglasili i da smo zaista dali u proceduru zakon koji je ... donesen u obliku izmjena i dopuna u prijedlogu bez bilo kakvog nadglasavanja nego konsezusom, isključivo.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Okoliću.

Pošto je i sljedeća točka dnevnog reda vrlo srodna, a evo vidim već kroz raspravu da zastupnici, čini mi se, ovako nesvjesno raspravljaju i o jednom i o drugom prijedlogu, ja predlažem da objedinom raspravu o ova dva zakona. Znači o tačkama 4. i 5., ako ste suglasni? Vidim kimanje iz klupa, pa ćemo objediniti raspravu o tačkama 4. i 5.

Točka pet je:

Ad. 5. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti tajnih podataka – predlagatelj: Zajedničko sigurnosno-obavještajno povjerenstvo za nadzor nad radom Obavještajno-sigurnosne agencije BiH (prvo čitanje)

NIKO LOZANČIĆ:

Kao i prethodni i ovaj zakonski prijedlog dostavljen je u proceduru 23. rujna 2008. godine. Također je Mišljenjem Ustavnoopravnog povjerenstva od 17.10. utvrđeno postojanje valjane ustavnopravne osnove i da je Prijedlog zakona sukladan Ustavu i pravnom sustavu.

Mišljenje o načelima nadležno povjerenstvo dostavilo je također 21. listopada i Povjerenstvo je prihvatilo načela i ovog prijedloga zakona. Evo, objedinili smo raspravu o oba zakona.

Sljedeći je prijavljen uvaženi zastupnik Slavko Jovičić.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo, slažem se potpuno da objedinimo raspravu, mada su ova dva zakona razdvojena. Zakon o Obavještajno-bezbjednosnoj agenciji ne tretira, niti ima ikakve veze praktično, pod navodnim znacima, sa Ministarstvom bezbjednosti, a ovaj drugi je potpuno u nadležnosti Ministarstva bezbjednosti. No, da malo proširim i biću kratak, koliko je to moguće, da samo podsjetim kolege kako smo došli u ovu fazu.

Dakle, još prošle godine, negdje u ovo vrijeme, gospodin Lozančić je kao zamjenik predsjedavajućeg predložio izmjene i dopune oba zakona. Pa je kasnije – naravno, pošto je član ove komisije gdje je gospodin Okolić predsjedavajući, gdje sam i ja član – prihvatio da to bude prijedlog Komisije. I neću sad reći da smo mi godinu dana vukli ovaj zakon, pod navodnim znacima, i oba ova zakona, ali zaista, ako smo išta uradili i ako smo se posvetili, onda smo se posvetili da uradimo na pravi način oba ova zakona.

Naravno, radila je tu i neka uža grupa, pa smo mi na Komisiji svaki put davali primjedbe, vraćali, ispravljali i postigli smo, na kraju, jedan konsezus, gdje zaista nikakvih osporavanja nije bilo, pa čak ni onim za druge zakone gdje nešto ima entitet, gdje ovaj nije. Ovo su dva zakona na nivou zemlje. Nijedna politička stranka, poslanik, ovaj, onaj, nije imao ni mogućnost; imao je mogućnost ali nije se tako ponašao da zastupa sad ovo ili ono; jer je ova problematika važna za bezbjednost ove zemlje. I rekao sam u nekim drugim raspravama: čovjek će trpiti da bude gladan, ali da bude nesiguran, on i njegovo dijete, neće.

Dakle, mi smo uradili dobar posao i dobro je gospodin Okolić rekao: nikakvih tu problema nije bilo. Svakoga ko god je negdje bio povezan, mi smo ga konsultovali. I NATO i međunarodnu svaku organizaciju, oni učestvovali, davali prijedloge kako da budu demokratski zakoni, kako, i evo doveli smo i do kraja. Naravno, pošto su u fazi prvog čitanja, svako ima mogućnosti da amandmanski pokuša. Ja ne plediram da sad kažem da je ovo najbolje rješenje. Možda će neko naći da nešto i ne odgovara. Ali mislim da smo prvi put, baš ova komisija uradila dva zakonska projekta.

I, pošto smo objedinili obje tačke, da se vratim ovom drugom zakonu kod zaštite tajnih podataka. Tu je napravljena jedna velika izmjena, jer zaista bili smo u jednoj apsurdnoj situaciji. Ne braneći mi sebe kao članovi Komisije, nego kolege i u Parlamentu, nisam dozvolio da se mi ponižavamo, da vrši provjere, ne potcjenjujući, naravno, ni operativne radnike koji rade u toj

službi, da vrše oni provjere poslanika, a mi vršimo nad njima nadzor. A nas svako živ provjerava, ne bi bilo ništa da nas nisu provjeravali.

I, pošto ovo nije sjednica gdje ja imam glavnu riječ, u svoje ime, šta se sve dešava kad se hoće izvitoperiti? Ovih dana ko je čitao novine, čitava gužva, afera – kako je moguće da ja, koji nisam prošao bezbjednosnu provjeru i ne mogu raditi u Obavještajno-bezbjednosnoj agenciji, vršim sad nadzor nad tim ljudima. Ali niko se ne pita što sam ja, evo najprostije rečeno, istjeran iz te službe, najuren! Najuren sam zato što sam se pojavljivao u javnosti i kritikovao tadašnju lopovsku vlast koja je bila u RS-u. Nisam mogao izaći na medije, a fala Bogu, letili su i oni na mene, da onog Mikerevića lopova ne pomenem u svakoj varijanti, u svakoj varijanti, javno kažem, evo i sad ovdje.

_____?
/nije uključen mikrofon/

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Ne, ne, PDP poštujem. Ali on nije PDP, meni je čak Ivanić rekao: 'Slavuj, nas ne diraš, dobro, pa ajd' pusti.' Al' dobro ne vodim repliku sa vama, kasnije ću. Dakle, to je bilo.

Druga stvar, šta su mi na sudu osporili? Kako sam se ja mogao kao inspektor Obavještajne službe RS-a pojavljivati u javnosti? Pa zato što je to njima odgovaralo, što se niko nije smio pojaviti da kaže, nego bilo sistem tišu-mišu, Slavuj će to gurnuti u javnost, malo zatalasati i ta će priča krenuti! Nikada nisam opomenut usmeno, nisam kažnjen, a ne da sam imao prekršajnu ili krivičnu prijavu. Al' dobro. To neka mediji ispituju, pa ću ja njima dati obrazloženje.

Dakle, uradili smo veliku stvar, i sad opet vidim nerazumijevanje. Neće ni od nas svaki poslanik imati mogućnost da po ova tri osnova, povjerljivo, tajno i vrlo tajno, da pristupi svakoj informaciji. Jedino, ako mu trebaju neki podaci koji su u djelokrugu njegovog rada ili bilo kakvog posla koji radi kao poslanik, pa mu trebaju informacije, imaće pravo. I tu je nadležan ministar bezbjednosti koji će davati dozvole. Naravno da će ministar davati dozvole za jedan od ova tri stepena. I šta smo sad htjeli? Htjeli smo prvi put da dovedemo u poziciju da zaista Parlament, ako donosi zakone, ako su nam dali povjerenje građani, da mi sami sebe ne ponižavamo. Poštujući ljude koji rade u toj službi i davajući im uvijek podršku, kao i drugim bezbjednosnim agencijama, i SIPA-i i Graničnoj policiji, ova zemlja je bezbjedna u odnosu na druge. Samo sluđuju narod ovdje, svašta, izolovanih slučajeva ima svugdje. Kad pogledam one strance, svako ambasadoru kaže - bježi, oni vaši tamo mlate motkama narod, vi nama pričate o demokratiji!

Dakle, šta smo htjeli? Htjeli smo da napravimo zaista dva zakona koja će u funkciju staviti bezbjednost svakog građanina i čovjeka, a ne zaštitu nas, kao što će mediji pisati: eno, poslanici sebi dali pravo da oni mogu svaku informaciju vidjeti. Neće biti moguće ni to. Dakle, ako iziskuje neki posao, gdje će nekom trebati neke podatke, po dozvoli gospodina ministra koji će izdati tamo dozvolu, on će moći pristupiti tim podacima. Dakle, tu je glavna suština, a ništa drugo. Naravno, i ovaj drugi tehnički sektor, kao što ja zadnjih 15 dana samo dajem izjave: da li

se prisluškuje tetka, nana, baba, ovaj, onaj, i kada će biti tekst himne? Samo te dvije stvari ... Više ne mogu da živim ni od novinara, ni od naroda, koji me zovu - Slavuj, slušaju li? Slušaju!

Sad hoće, čuo sam, telekom operateri da me tuže kako sam im nanio štetu. A to je istina. Neće više nijedan lopov, kriminalac moći kupiti 100 kartica danas po pet maraka, pa meni slati prijeteće poruke i samo karticu baci. Biće mu snimljena frekvencija glasa, boja glasa, pa nek on zove sa telefona gospodina Lozančića, a zna da je on to, ako mu da gospodin Lozančić! Nemojte mu davati telefon, ne dam ni ja. Dakle, nije ovo nikakva karikaturalna izjava nego ozbiljan proces koji smo vodili u Komisiji, zaista doveli zakone, neću reći do savršenstva, ništa nije savršeno, ali do optimalnog funkcionisanja, kako bi Obavještajno-bezbjednosnu agenciju stavili u funkciju da zaista ona odgovori svojim zadacima i namjerama.

I naravno, ovaj drugi zakon koji je potpuno u nadležnosti Ministarstva bezbjednosti, i dali smo i tada podršku ministru. Mislim da ni ministar nije imao primjedbi što smo mi tako uradili, jer sve nam je, ljudi, u funkciji da BiH i narod, i mi naravno, budemo bezbjedni. Svaki zakon koji će ići u tom pravcu, ja ću odmah podržati, da li ćemo mi njega odložiti za još pet dana, deset, narednu sjednicu, to je manje važno, ali oni ovakvi kakvi su, samo će doprinijeti da narod, ponavljam, bude bezbjedan. I evo možda neću otkriti tajnu, ponosim se što je Obavještajno-bezbjednosna agencija naša, kojoj smo maksimalno dali podršku. Naravno, tu je i gospodin Lozančić, svi mi iz ekipe, gospodin predsjedavajući, što je učinila veliku ovu stvar oko ovog poslednjeg događaja u Vitezu. Oni su prvi dali podatke. I ne otkrivam nikakvu tajnu. Ja se ponosim. I da je to neka druga država, pa to bi bilo na svim medijima, poslali agenciju, a uvijek će naše ponižavati, a ovi se tamo bave slušanjem, ovim, onim, ništa ne rade, tamo, vamo, i dobro, kako uvijek završavamo.

Dakle, ove zakone, drage kolege, iščitajte, imate mogućnost za amandmane, ali mislim da su dobri. Čak, i ako nisu, ako vi mislite, pa nije nijedan Sveto pismo, Kur'an i Biblija da ga nećemo promijeniti. Al' za ovu fazu, po meni, su najbolji. Mislim, ako ništa drugo, po filingu, razumijem ove poslove, pa sam eto svoj skromni doprinos dao i u tome, i oni će doprinijeti da se uspostavi ta struktura koja će biti najvažnija, ponavljam, za bezbjednost zemlje.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku.

Za repliku se prijavio uvaženi zastupnik Momčilo Novaković.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Moram priznati da sam se trudio, prvo, da nađem nešto o principima u diskusiji gospodina Jovičića i nisam uspio nikako pronaći. Drugo, trudio sam se da nađem vezu između ova dva zakona i lopovske vlasti, i ni to nisam uspio pronaći.

Vidite, gospodine Jovičiću, kao što ste se Vi borili protiv lopovske vlasti, danas se mi borimo protiv kriminalizovane lopovske vlasti. Znači, vrti se to u krug. Malo se vi borite, pa se malo mi borimo protiv te lopovske vlasti. Ja sam Vas, moram reći, vrlo često vidao tada na

televiziji RS-a, ne kao borca protiv kriminalizovane vlasti nego kao potpredsjednika udruženja, moram reći, mnogo češće nego što Vi mene vidate na Javnom RTV servisu RS-a. To je što se tiče slobode medija o kojima ste govorili.

NIKO LOZANČIĆ:

Uvaženi zastupnik Jovičić, replika.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Poštovani prijatelju Novakoviću, niti sam Vas spomenuo niti sam ja rekao da ste Vi bili u toj strukturi vlasti koju sam ja kritikovao, nego čovjeka imenom i prezimenom koji se stalno pominje. Je li iko čuo da sam ja pomenuo?

MOMČILO NOVAKOVIĆ

/nije uključen mikrofon/

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

A bili ste u vlasti tada. Onda Vas nisam pominjao, niste bili važeni, nego onaj ko je vodio vlast. Njega sam pominjao i danas isto radim, jer su ga ljudi već zaboravili. Dakle, ja nisam govorio tada ko je bio u strukturama vlasti, nego znam šta sam govorio. I danas ću ponoviti svaku riječ, nije to bilo prije 100 godina. I nisam odustao, jer sam bio u pravu. Nisam napadao nijednu stranku. Nijedna stranka, nijedan narod nisu krivi. Pojedinci sa imenom i prezimenom su radili ovo ili ono, i oni su tako, tako sam rekao maloprije. Dakle, to je veza.

Druga stvar, ono, veza oko principa? Pa, ovo su sve principi. Kako smo došli do njih? Htjeli smo da relaksiramo potpuno atmosferu da vi nemate mogućnost, ne vi nego bilo ko, da ulaže puno amandmana da ovo ne prođe, jer nam je vrlo važno da prođe. Pritišće nas NATO pakt, pritišće nas svako. Evo, da odgovorimo njihovim i njihovim zadacima. Dakle, to sam obrazlagao.

A drugo, što sam govorio to o mom ličnom kako sam ja najuren, to ja sam sam namjerno rekao, jer očekujem sada 20 novinara koji će me to pitati, koji su zaboravili, da im to obrazložim, jer zaista ne bih želio da se ja pravdam, ali to je tako bilo. Dakle, kako bih ja sjedio ovdje u Parlamentu i bio član te komisije, da vršim nadzor, ako bih ja imao to što su ovi rekli, najuren ja. Zbog čega? Recite! Ali, dobro. To je moje privatno pravo.

Dakle, gospodine Novakoviću, uopšte Vas nisam pomenuo. Čak sam zaboravio da ste Vi bili tada u vlasti sa ovim što sam ga maloprije pomenuo. Nekada mi je muka da ga dva, tri puta pomenem. Jednom je dosta.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je prijavljen uvaženi zastupnik Selim Bešlić.

SELIM BEŠLAGIĆ:

Poštovani predsjedavajući, poštovane kolegice i kolege, poštovani gosti, ja moram da kažem da sam fasciniran jedinstvenošću, ja bih rekao, članova Komisije oko pripreme ovog zakona. Mislim, stvarno nemamo nikakvih sporenja i zato sam se bio začudio ako ste još tražili saglasnost od Vijeća ministara ali nisu dostavili, a nas 'statut' ne obavezuje da to imamo. Mislim da bi dobro bilo da ovi zakoni idu u prvom čitanju. U prvom čitanju i da onda ostavimo mogućnost i Vijeću ministara a i nama poslanicima da, eventualno, amandmanima djelujemo.

Zašto to govorim? Govorim iz jednog prostog razloga. Makar danas nešto da uradimo, ljudi božiji, što nešto vrijedi! Evo, prvi put sam zadovoljan, hajde da kažem, članovima Komisije koji su evo iznijeli svoj stav, počev od predsjedavajućeg pa do svih članova, da su ovo zakoni koji su usaglašeni i u kojima nije bilo ama baš onoga što se stalno ovdje dešava. Iz tih razloga moj bi bio prijedlog, ja bih zamolio gospodina Džaferovića, ako nema značajnije obrazloženje, da dozvoli da idemo u prvom čitanju sa oba zakona i da onda, kroz vrijeme koje nam dolazi, amandmanskom fazom i uz izjašnjavanje Vijeća ministara usvojimo ove zakone.

Hvala velika.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi zastupnik Džaferović.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, kolegice i kolege, dame i gospodo, ja u prvom javljanju nisam želio da ulazim u suštinu stvari, očekujući da će postojati razumijevanje za ovaj prijedlog da se sačeka stav Vijeća ministara. Izgleda da ću sada morati kazati nekoliko rečenica, možda i otvoriti čitavu raspravu, ali evo rasprava je za to.

Dakle, suština oba ova zakona, oni su naslonjeni jedan na drugi, nadovezuju se u određenim tačkama, se tiče sigurnosnih provjera i novina u ovim zakonima se odnosi na nas ovdje, poslanike u Parlamentarnoj skupštini BiH i suština ovih zakona, između ostalog, je da se poslanici oba doma Parlamentarne skupštine BiH isključe iz ovog sistema sigurnosnih provjera. Ja to nisam htio da govorim, ne želeći da otvaram raspravu.

BiH je država koja je zaključila brojne međunarodne ugovore i ne zavisi od nas ovdje u BiH hoće li poslanici podlijegati sigurnosnoj provjeri ili neće podlijegati sigurnosnoj provjeri neki članovi, članovi nekih komisija. Da precizno se izjasnim, BiH ima obaveze prema pristupu tajnim podacima, Ugovor sa NATO savezom i neke druge još međunarodne institucije su zaključile ugovor sa BiH i bilo bi vrlo preslobodno da mi danas usvajamo zakon i u prvom čitanju prije nego što dobijemo ozbiljan i odgovoran stav Vijeća ministara o ovom pitanju.

Toliko. Ja sam zbog toga predložio da se danas odloži izjašnjavanje o ovom zakonu.

NIKO LOZANČIĆ:

Uvaženi zastupnik Velimir Jukić.

VELIMIR JUKIĆ:

Evo, ja ću vrlo kratko. Bio sam član ovog Zajedničkog povjerenstva za nadzor u onom prošlom sazivu i tada je usvojen ovaj zakon, odnosno ovi zakoni i već tada se razmišljalo i na sjednicama govorilo o lošim rješenjima u ovom zakonu, odnosno u ovim zakonima i jedno od njih, skoro jednoglasno je bilo rečeno, da je upravo ovaj dio koji se odnosi na provjere članova Zajedničkog povjerenstva. Ja mislim da je ovo predloženo rješenje dobro i ne samo ono nego i još neka druga rješenja i da ovo trebamo podržati.

Samo bih ovdje nama, na podsjećanje, jedan primjer naveo koliko je bitno, ipak, da neko ima izravni izborni legitimitet? U SAD-u tužitelj se izravno bira. Tužitelj! I sada, ko bi trebao provjeravati onog koga izaberu izravno građani, osim ako ima sud nešto, ne znam ni ja, da o nekom, da je već procesuiran itd. Inače drugo, koji je to bolji i kvalitetniji način dolaska na neku poziciju nego što je to izravni izbor? I sada bi mi trebali ostaviti rješenje da, ne znam ni ja, se provjeravaju dodatno i ti ljudi. Naravno da oni svi koji su ovlašteni po zakonu da vrše provjere mogu raditi provjere i ukoliko nešto nađu kod nekoga i izabranog, i izabranog izravno, trebaju raditi svoj posao, opet preko tužiteljstva i sudova itd. A opet postoji i oduzimanje, naravno ako se nešto ima razloga, argumenata, oduzimanje mandata. Međutim, da se odmah u startu kaže: 'E, sada dodatno trebamo još i provjeravati', mislim da to nije dobro i da ovo rješenje koje se predlože u ovom zakonu je puno bolje rješenje i mislim da to trebamo podržati.

I samo sam se javio zato da podržim ovo rješenje. Smatram da je ono dobro i bolje i da je ono na tragu rješenja većine europskih zemalja, većine.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Jukiću.
Sljedeći je prijavljen uvaženi zastupnik Martin Raguž.

MARTIN RAGUŽ:

Zahvaljujem se, gospodine predsjedatelju.

Evo, samo jedna, možda dvije rečenice. Znači, ovo što smo čuli od onih koji su pripremali ovaj zakon, znači konsultirali su sve relevantne institucije i postigli su suglasnost oko načela, za mene je vrlo važna stvar i opredjeljujuća da podržimo ovaj zakon u prvom čitanju.

I druga stvar. Poštujući, ja uvažavam i ovo što gospodin Džaferović govori, ali ima ovdje jedna druga dimenzija. Ovaj parlament treba sam raditi na vlastitom kredibilitetu i dignitetu. I u pripremi su konsultirani predstavnici Ministarstva sigurnosti, znači nadležnog ministarstva, nije bilo negativnih reakcija. Komparativna iskustva u zemljama, najrazvijenije demokratske zemlje u Europi, one koje su standard demokracije, Norveška, Njemačka, imaju ovakva iskustva. I sada mi u Parlamentu imamo priliku da to usvojimo i sada čekamo hoće li neko ko je već imao mogućnost i dužnost da se oglasi da li će se još jednom oglasiti. Nisam, samo iz tog razloga i smatram da baš iz tih principijelnih razloga danas trebamo ovo podržati.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Ragužu.

DRUGI ZAMJENIK
PREDSJEDAVAJUĆEG
MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Za riječ se javio predsjedavajući, gospodin Niko Lozančić.
Izvolite.

NIKO LOZANČIĆ:

Dame i gospodo zastupnici, poštovani članovi Vijeća ministara, mi imamo ovdje dva prijedloga zakona koji su plod rada zastupnika. Nakon ova dva, imat ćemo još jedan zakon koji je plod rada isto tako zastupnika. I nakon toga više nemamo zakona, a ni prije ovoga nismo imali zakona. Znači, imamo rad ovog parlamenta kao isključivu posljedicu zastupničke inicijative. Ne govorim uopće o kvalitetu rješenja sada. Ako još ugušimo tu zastupničku inicijativu, plašim se da ćemo čekati po pet-šest mjeseci da se uopće vidimo, zaboravit ćemo se. Znači, ovo neka shvate svi članovi Vijeća ministara, i oni iz moje stranke i oni iz svih vaših stranaka, kao jednu ocjenu njihovog angažmana i odgovornosti koju svi mi nosimo zbog tog takvog stanja.

A, sada ću malo o zakonima. Neko je već rekao, ja sam i prošle godine pokrenuo, predložio izmjene i dopune jednog, odnosno oba ova zakona i onda u nadležnom povjerenstvu od mene je zatraženo da povučem te prijedloge, jer je izražena volja i spremnost da se uđe u cjelovitije razmatranje oba zakona i u cjelovitije izmjene i dopune oba zakona. Ja sam to, normalno, vrlo rado prihvatio, jer moj insteres i tada i sada jeste da imamo kvalitetnija zakonska rješenja.

I ja moram reći, u ovom povjerenstvu koje je predlagatelj oba ova zakona, do rezultata se došlo apsolutnim konsenzusom svih članova Povjerenstva. A, podsjetit ću vas, tamo su predstavnici svih stranaka parlamentarne većine i predstavnici oporbe. Znači, Povjerenstvo je takvo, na čelu Povjerenstva je član iz jedne oporbene stranke. U izradi ovih prijedloga sudjelovali su svi oni koje je pobrojao predsjedatelj Povjerenstva i predstavnici resornih ministarstava, odnosno službi koje rade na primjeni ovih zakona i koji iskustveno mogu reći jesu li određena rješenja dobra ili loša, predstavnici međunarodnih organizacija koje su isto tako mogle reći, i govorile, šta jeste u skladu sa europskim standardima, šta nije, šta jeste u skladu sa demokratskim standardima, šta nije. I sve je to u jednoj demokratskoj i konstruktivnoj raspravi, bez povišenih tonova, razmatrano, prihvaćeno i došlo se, nakon godinu dana, do rješenja koja su konsenzus.

Ako i nakon toga ima potrebe da odgodimo izjašnjavanje u prvom čitanju ovog zakona, nemam ništa protiv. Samo se hajmo zapitati: tko će onda sutra reći nekome drugom, kada budu kompleksnija rješenja oko kojih nema konsenzusa, kada se budu tražila odlaganja izjašnjavanja, jer eto, znate, problematično je pitanje. Ovdje uopće nemamo razlika. Ne vidim stvarno ni jednog suštinskog, ni političkog, ni bilo kakvog drugog razloga, ni poslovnčkog, zbog čega bismo odlagali izjašnjavanje u prvom čitanju. Ovo govorim o principu našeg rada. Da vam budem iskren, neće se ništa drastično promijeniti ako mi ove zakone ne usvojimo. Nažalost, ja bih volio da mi imamo puno nekih drugih zakona kojih nemamo, ali ih nemamo, imamo ove koje imamo. Znači, ništa se neće dogoditi dramatično, nastavit će se normalno funkcionirati ali ovo je,

ja sam uvjeren, poboljšanje oba ova zakonska prijedloga, oba zakona, poboljšanje. Ni jedan zakon nije savršen. Da su savršeni, vjerovatno ne bi postojala ... promjena zakona.

Evo, u tom smislu ja pozivam, uvažavajući obrazloženje, koje je dao, uvaženog zastupnika Džaferovića. Pozivam ga da povuče svoj prijedlog zaključka o odgađanju izjašnjavanja što ne sporim nikome od nas ili od vas pravo da u drugom čitanju, u amandmanskoj fazi, da i svoj doprinos i još dodatno popravi ove zakone, dodatnim prijedlozima, odnosno izmjenama i dopunama.

Hvala lijepa.

NIKO LOZANČIĆ:

Uvaženi zastupnik Šefik Džaferović.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, kolegice i kolege, ja nisam sporio svojom diskusijom konsenzus koji je postignut u Zajedničkoj komisiji. Znam ja da su u toj komisiji predstavnici svih političkih stranaka ovdje, to je jedna značajna i važna komisija i ona je zastupljena reprezentativno, rekao bih, odavde iz ovoga doma i meni je to sve skupa potpuno jasno.

Međutim, meni nije jasna jedna stvar zbog koje ja danas ističem ovaj svoj prijedlog, čekajući da se ta stvar razjasni. Hoće li ovaj zakon i reduciranje broja osoba koje podliježu sigurnosnoj provjeri narušiti ugovorne odnose koje ima BiH po Zakonu o zaštiti tajnih podataka kada je u pitanju pristup tajnim podacima i hoće li to BiH zasmetati na njenom putu evropskih i NATO integracija? To je pitanje koje ja tražim od Vijeća ministara i odmah sada da kažem. Ukoliko se dakle desi, a to ne zavisi od nas, mi imamo ugovorne odnose sa NATO-m, BiH ima još samo jednu stepenicu do kandidature u NATO!? Ja sada, ima naravno i dugih međunarodnih organizacija s kojima imamo ugovore, ja samo želim da dobijem odgovor na to pitanje, ništa više, ja mislim da nas odgovor na to pitanje sve interesuje ovdje i da niko od nas nije spreman da povlači nijedan potez koji će ovoj zemlji sutra napraviti problem, pa da onda moramo ponovo sjesti i mijenjati zakon. To je dakle suština onoga što sam ja htio da kažem.

Toliko, hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je prijavljen uvaženi zastupnik Halid Genjac.

HALID GENJAC:

Poštovani predsjedavajući, poštovani kolege, možda je dobro da još neka pitanja, prije nego što ministar da odgovore, da u jednom mahu možda stignem. Ja, naravno, složim ću se sa predsjedavajućim o ovom ambijentu suše oko zakonskih projekata i slažem se potpuno da treba sve učiniti kao što naravno, uvjeren sam, da predsjedavajući nije mislio da zbog te suše zakonskih projekata trebamo olako usvajati vrlo važne zakone. Ja potpuno dijelim mišljenje da se radi o dva vrlo značajna projekta od ogromne važnosti i da treba dobro da vidimo šta je u tim zakonima. Slažem se također da zakoni nose sa sobom izuzetno kvalitetni doprinos u pogledu

pogoljšanja zakona. Tu prije svega mislim na činjenicu da se reguliše pitanje čuvanja tajnosti podataka druge države, međunarodne regionalne organizacije, gdje je navedeno, kad se radi o tim podacima, da su sva lica podložna sigurnosnim provjerama bez obzira o kome se radi. Tako da nema tu bojzani ove vrste oko naših međunarodnih sporazuma.

Poboljšanje je također i uvođenje industrijske sigurnosne dozvole i na taj način rješavanje jednog pitanja koje je vrlo važno za naše privredne subjekte i ponašanje i postupanje i na taj način dovođenje u određeni nivo sa evropskim i NATO standardima. Pozicija ove Zajedničke komisije za nadzor nad radom Obavještajno-sigurnosne agencije u pogledu da ona više nije drugostepeni organ, što nije bilo primjereno itd. itd. I ovaj drugi zakon koji terminološki uvodi poziciju Komisije, tako da su to sve vrlo značajna kvalitetna poboljšanja i ja zaista pozdravljam i cijenim trud ovih ljudi koji su učinili veliki napor i uradili kvalitetan posao.

Ono što mene interesuje navedeno je na kraju da su konsultirani i Ministarstvo sigurnosti i Ministarstvo odbrane i Evropska policijska misija, NATO pakt, OSCE itd., svi su konsultirani. Interesuje me na koji način i da li su baš konsultirani u svemu? To je jedna stvar.

I drugo, ključno pitanje koje ja zaista želim da raščistimo i u svakom slučaju da zadržim rezervu. Naime, navodi se da podatke svih stepena tajnosti od sada će imati i poslanici i delegati Parlamentarne skupštine BiH, isključivo naravno onim koji su potrebni za obavljanje njihovih dužnosti. I ključno pitanje se tu postavlja: Ko je taj i na koji način će se utvrditi da je taj podatak potreban poslaniku za obavljanje njegove dužnosti? Vjerujte, svaki podatak koji tražim ja mogu prezentirati da mi je potreban za obavljanje moje dužnosti. Odnosno, ne postoji podatak u BiH koji ja ne mogu dovesti u relevantnu vezu sa obavljanjem moje dužnosti. To je jedna vrlo delikatna pozicija.

Iz tih razloga, da li u drugom čitanju, amandmanom precizirati, pojasniti, decidno navesti proceduru, da li sačekati izjašnjenje Vijeća ministara na koji način će se to riješiti i šta to znači, ja zadržavam tu rezervu, jer vidim tu vrlo delikatnu mogućnost da dođemo u zonu nesporazuma. Dakle, to se može popraviti ili u drugom čitanju amandmanom – preciziranjem, ili da sačekamo da se izjasni Vijeće ministara o tome na koji se način može to možda i prije izjašnjavanja u prvom čitanju razjasniti, i u tom smislu ja mislim ide i inicijativa našeg kluba i gospodina Džaferovića itd.

Složit ćete se da je pitanje vrlo umjesno i da zaista tu možemo očekivati problem. Ne treba da unazadimo proceduru čuvanja podataka, postupanja sa tajnim podacima, sa ovako kvalitetnim zakonom. Treba da je poboljšamo, i uz ova sva navedena poboljšanja i ovo može biti poboljšanje ako se precizira.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Halidu Genjcu.

A javio se uvaženi zastupnik Jovičić.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Slažem se sa ovim izlaganjem gospodina Genjca, ali samo jedno pojašnjenje radi novinara. Dakle, mi nismo htjeli – izvinjavam se kolegama, nikog ne želim da ponizim, naravno, jer sam i ja u ovoj grupi – da sebe sami zaštitimo kao u onom sistemu da mi budemo zaštićeni kao bugojanski medvjedi, ne to. Dvije su suštinske razlike. Kad dolazimo na listu da budemo kandidati za poslanika, provjere se vrše od Izborne komisije, SIPA-e, ne znam koga, i to će se nastaviti dalje, kad smo već izabrani u Parlament, da bi imali pristup jednom od ova tri vida. Tako je u mnogim demokratskim zemljama, raspitali smo se. I posjetili neke zemlje koje to rade. Htjeli smo da damo dignitet ovom parlamentu koji zapravo donosi sve te zakone. Rekao sam šta je samo razlika, nije mi toliko ni stalo bilo, jer sam ja kolega njihov bio, pa da me operativni radnici sad provjeravaju kad me svako živ provjerio i neka opet provjerava, i radiće oni to i bez nas.

Ali i na Komisiji sam tražio, što se mene lično tiče, u svoje ime govorim, nijedan me podatak ne interesuje, ni povjerljivo, ni tajno, ni strogo tajno i ni ono vrlo tajno, nijedan. Kad više znam, više me glava boli, ne treba mi nijedan podatak. A uostalom, da budemo mi poštene prema sebi, iskreni, ovo je zemlja, kako god napravimo zakon, da imaju dvojica ljudi pristup, to već nije tajna. Samo jedan koji ima neki karakter može sačuvati tajnu. Već kad znaju dvojica, trojica, nema tajne. A šta je tajna u ovoj zemlji? Šta može biti tajna i zaštićeno nešto da bismo mi ugrozili bezbjednosni sistem, Ustav, ne znam ni ja šta? Šta bi to bilo, koji pristup? Ova je zemlja prepuna špijuna, od ne znam koga koji dođe sa strane, mi ništa.

Dakle, šta smo htjeli? Htjeli smo da damo u prvom čitanju poboljšanje za koje ja mislim da je dobro. Evo prilike da se u narednoj fazi, i već sam rekao u onom izlaganju, kad je gospodin Lozančić dao ove inicijative, Vi ste to dobili. Ja sam to obrazložio koliko sam znao, mi smo ih prihvatili kao komisija i nismo ih radili 15 dana, nego evo godinu dana. Svaka sjednica je ovo bilo: kako ćemo, šta ćemo da bude bolje, sa glavnim ciljem da bezbjednost građana i ove zemlje stavimo na viši nivo! Kako će se izdavati dozvole, ko će odlučivati, jer neko ima pravo da pristupi povjerljivim, tajnim, vrlo tajnim podacima. To je druga stvar, neće se moći s ključem u džepu ući tamo u kancelariju gdje se čuvaju ti podaci. Biće šifra na vratima, biće slika, biće otisak. Pa evo, pitaj svakog kolegu, ma ko će imati to smjelosti i hrabrosti da ide tražiti tajne podatke kad će ga sve snimiti tamo. Šta će to moći pod ruku jamiti i iznijeti da niko ne vidi, je li? Ne prepadam vas ja, ali evo nećete nijedan izraziti želju da vas interesuje uopšte šta tamo ima u toj kancelariji.

Dakle, ne trebamo se, ljudi, prepadati, pa normalni smo ljudi, ali hajmo da ovo donesemo u interesu bezbjednosti građana i zemlje, a ne nas. Da ne bi sutra novinari pisali kako mi samo sebe štitimo, mi sebe izuzeli iz ovog, nije tačno. Kada već provjerio svak živ dok smo došli na listu, zašto sad ponovo da neko vrši, ponovo neka vršite provjeravanja, a ne u smislu da ja ne mogu vidjeti povjerljiv podatak, a svaki novinar ovdje iza leđa, koje izuzetno cjenim, ima uvijek više povjerljiv podatak nego ja koji sam eto došao iz te službe. I nikako da se otarasim, opametim, pa kažem - dosta više, nisam više to, poslanik sam.

NIKO LOZANČIĆ:

Za pojašnjenje se u ime predlagatelja javio uvaženi zastupnik Mirko Okolić.

MIRKO OKOLIĆ:

Evo ovako, ja ne mogu zaista da se ne otmem utisku da u ovoj našoj skupštini, ukoliko želimo da napravimo bilo kakav pomak, da smo odmah spremni da ga miniramo i da time dokažemo da su mnogi u pravu kada kažu - u ovom parlamentu se ne može donijeti ni blizu onaj broj zakona koji bi trebao da se donese da bi mogli koliko-toliko pratiti korak ka približavanju EU. Pa ću zato sad da se osvrnem samo na nekoliko stvari iz ovoga zakona čiji principi su što je najbitnije, što mi danas treba da podržimo ili ne podržimo, usaglašeni sa principima EU i NATO standardima. To je nama uslov za ulazak u EU za ubuduće. Mi smo ovaj zakon donijeli 2004. godine, i to jednoglasno. Ja sam ga pogledao na listingu, jednoglasno, i mogao je biti u to vrijeme predložen bilo kako, on bi isto tako bio donesen vjerovatno jednoglasno, uz jedan uzdržan, zato što se u tu materiju kao novu materiju i zbog toga što se vjerovalo tim ljudima što su to pravili – vjerovali da je to dobro i tako prihvaćeno.

Međutim, kako vremena odmiču, dolazi do toga da je taj zakon, i jedan i drugi zakon, potrebno modifikovati u smislu onoga što treba da se ispravi da bi bilo u skladu sa principima EU i NATO standardima. I svaki zakon treba dograđivati i ovo je dograđivanje ovog dijela zakona, za koji ja mislim da možda svi nisu pročitali kompletan zakon nego su samo pročitali ove izmjene i dopune, pa u tom smislu i dovode u nedoumicu. Pa ću reći konkretno kasnije kod, recimo, pristupa tajnim podacima treba pročitati i onaj ostali dio teksta koji se ne mijenja u Zakonu o zaštiti tajnih podataka, pa vidjeti koji su to kriteriji i kako su oni strogi i kako nije baš tačno i nije istina da svako može doći do svakog podatka. Znači, mora postojati razlog, obrazloženje, pismeno, potpis, koji si podatak primio, vratiti. Ima tu nešto što je napisano u onom dijelu zakona koji sad mi ne mijenjamo.

Međutim, ovdje se ne radi samo o tome da se dozvoli pristup tajnim podacima poslanicima oba doma. Naravno, uz ove uslove za koje sam ja rekao, nemaju pravo na sve pristupe nego samo iz djelokruga posla kojim se bave, nego se radi o drugim veoma bitnim stvarima. Da ima ovdje evo do sada nekakvih problema, a reći ću vam prije toga i ponavljam da su u predlogu izmjena i dopuna ovog zakona u nekoliko navrata u radnoj grupi radili najstručniji ljudi, predstavnici institucija koje ću nabrojati i da nismo dozvolili da bude uopšte preglasavanje, jel to je struka. Ovdje ne treba da se deklariraju ni Srbin, ni Bošnjak, ni Hrvat, ni SDS-ovac, ni PDP-ovac, ni SNSD-ovac, ni SBiH itd. Ovdje smo zaključili da je ovo zaista struka koja treba da bude urađena kako je to najbolje moguće u ovom datom momentu. Najvrniji pravници i poznavaoци ove materije su bili i iz Ministarstva bezbjednosti, iz OSCE-a, Ministarstva odbrane, iz OHR-a i NATO-a i ... nijedna stvar na kraju nije došla neusaglašena, niti preglasana, ni za jedno nismo digli ruku i rekli - ko je za ovaj prijedlog, a ko nije, ali to je zakon, to je nešto o čemu ne možemo se nadglasavati. Bilo je sučeljavanja u toku izrade izmjena i dopuna ovih prijedloga i bilo je vraćanja da se usaglasimo recimo NATO i OSA naša, NATO i Ministarstvo odbrane sa nekim stavom, NATO i Ministarstvo bezbjednosti naše ili Ministarstvo bezbjednosti i OSA, zatim OSA i Ministarstvo odbrane. I ljudi su to uspjeli sve da usaglase. Naravno, neko je u nekim dijelovima popustio, neko u nekim dijelovima dobio, i došli su do jednog jedinstvenog stava koji je poslije samo ugrađen u ovaj tekst.

Dalje, od svih ovih predstavnika, svi su ... dali svoje pozitivno mišljenje. Da ima kakve reakcije od strane međunarodne zajednice, od nekih naših institucija, pa ljudi moji, mi bi danas imali najmanje u deset medija raznih kalibara pisanje o tome kako se reagovalo i kako ne treba

tako uraditi i na koji drugi način to treba uraditi. Evo, vidjeli ste, kad je gospodin Lozančić svojevremeno podnio inicijativu da će biti taj koji će predložiti izmjene i dopune zakona, da je prije nego što je uopšte i zakazana sjednica bilo reagovanja. Evo, sad vidite da nema reagovanja, ja vam tvrdim da sigurno neće ni biti reagovanja od ovih institucija koje sam ja rekao. Jel' ovdje se radi o nekim drugim suštinskim stvarima koji pored ovoga što se mijenja, mijenja, recimo, žalbe ljudi koji ne prođu bezbjednosnu provjeru, ... ni u jednoj državi svijeta to nema. A to je da onaj ko ne dobije provjeru za pristup tajnim podacima žali se našoj komisiji, parlamentarnoj komisiji, koja sada ni po čemu nije nadležna da uđe u svaki spis, u svaki akt itd. i da vidi da li je on na vrijeme zaprimio, da li je Ministarstvo na vrijeme mu poslalo poštu itd. nekih detalja. A život ide, mi takvih imamo koliko hoćete ljudi koji su se žalili itd. I nemoguće je, nonsens je da ta komisija zakonodavnog karaktera to radi.

Dalje, nonsens je, mi smo obišli, bili smo i u Briselu i u Norveškoj i u Slovačkoj i Njemačkoj i nema gdje nismo da vidimo ima li ijedna zemlja u kojoj imaju drugačiji stav. Svi su rekli i svi su nam dali podatke, podkrijepili papirima da je to tako, i mi smo samo te principe. Znači, ti principi EU su u potpunosti ispoštovani i NATO standardima kad je u pitanju to.

Dalje, imamo nešto što je nepokriveno uopšte ovim zakonom, a svaki dan nas to može koštati, ne znam ni ja, i života i milijarda ili miliona maraka. A to je industrijska bezbjednost koja nije bila uopšte ni dirnuta u onom prošlom zakonu. Sad smo mi uz teške napore, konsultujući se sa svim i svačim, i međunarodnim i domaćim institucijama, pokušali da u ovaj zakon ubacimo ono što je bilo moguće u ovom datom momentu, a nešto smo dali ovim zakonom da ubuduće i reguliše Savjet ministara putem Ministarstva bezbjednosti. Ja mislim da su principi, što se tiče principa ovoga zakona, sigurno ispoštovani i da se u prvom čitanju ovo može prihvatiti. U amandmanskoj fazi, ko želi, evo neka stavlja amandmane, neka osporava ovaj dio itd. ako misli da će biti oko toga problema. Evo vidjećemo, čekaćemo i reakciju i svih naših domaćih institucija, čekaćemo i reakciju međunarodnih institucija. Ali je šteta. Meni ovo uopšte ništa ne znači, ja sam, gospodo, prvi bio taj koji sam rekao: Evo, ja hoću odmah da mi se izvrši provjera. Mnogi su rekli: Zašto da mene neko provjerava, na kome ja vršim nadzor? Ne, ja hoću radi sebe, kakav bih ja bio predsjedavajući te komisije ako ne bih imao dozvolu za pristup najvišem stepenu tajnih podataka. I prvi sam to uradio, ja tu dozvolu imam i meni ovo odgovara, sad vi ostali nemate, imate samo pristup ... meni tu kao nešto, kao odgovara. Međutim, ne odgovara mi cjelokupno stanje šta danas-sutra odgovoriti javnosti: Zašto jedan zakon koji je temeljito pripreman godinu dana od strane poslanika, koji je uključio u pripremu sve relevantne faktore, je pao? , ... osim da je to politička igra i da mi u ovom parlamentu hoćemo, izgleda, da ništa ne usvojimo.

E, toliko hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Nemam više prijavljenih. Uvaženi ministar i dopredsjedatelj Vijeća ministara Tarik Sadović.

TARIK SADOVIĆ:

Hvala vam, predsjedavajući.

Poštovane dame i gospodo, ovo o čemu danas ovaj uvaženi dom raspravlja je materija jednog izuzetno delikatnog zakona, sa kojim se ova država susrela u relativno kratkom vremenskom periodu i čije provođenje se zapravo očekuje u nekoliko narednih godina.

Kad pogledate generalno ideju Zakona o zaštiti tajnih podataka, ona je zapravo uvođenje sigurnosne kulture u sve strukture društva i države i to je proces koji će sigurno potrajati više godina. Naravno da ovaj zakon ovakav kakav je usvojen, vjerovatno, u nekim svojim rješenjima nije bio dobar i da praksa primjene tog zakona pokazuje da ga u određenim stvarima treba mijenjati.

Nadležna parlamentarna komisija je reagujući na jednu parlamentarnu raspravu, na ideju jednog poslanika ili više njih, pokušala da riješi određene stvari i, evo, ja naravno pozdravljam tu vrstu parlamentarne inicijative, jer sam sam kao poslanik volio tu vrstu angažmana, jer ona govori o zainteresovanosti zastupnika da se određene stvari promijene.

Iako je ovo još uvijek prvo čitanje zakona, čini mi se da su se pojavile neke nedoumice. Ja bih volio da ih pokušamo razjasniti. Naravno, Vijeće ministara još uvijek nije usvojilo mišljenje u odnosu na ovaj zakon, iako to mišljenje, evo i da ga je usvojilo, na kraju krajeva ne mora da bude relevantna stvar. Parlament može da usvoji zakon, iako je mišljenje Vijeća ministara potpuno negativno. U tom smislu, dakle ja izražavam rezervu. Ministarstvo sigurnosti, kao resorno ministarstvo, koje je zaduženo za provođenje ovog zakona u čijem se sastavu nalazi državni sigurnosni organ ili Sektor za zaštitu tajnih podataka je napravilo to mišljenje i poslalo ga Vijeću ministara.

Ovdje je suštinski problem zapravo bilo izuzeće od sigurnosnih provjera i dobivanja sigurnosnih dozvola za zastupnike u Parlamentu, odnosno poslanike i delegate u oba doma. Riječ je o 57 ljudi. Argumenti za jednu priču i za drugu priču sigurno postoje. U tom smislu je i parlamentarna komisija zaista dolazila kod mene i kod mojih saradnika i mi smo vodili jednu kvalitetnu raspravu, na kojoj smo iznijeli argumente za i protiv. Ali ja bih želio da ponovim jednu stvar. Mi kao Ministarstvo, za nas ništa nije sporno u ovom zakonu, izuzev ove ključne stvari a to je provjera poslanika, odnosno delegata, iz razloga što imamo signale. Dakle, nama su to ljudi iz NATO-a i iz EU već govorili. Dakle, oni vrše inspekciju našeg sigurnosnog organa. Dakle, ljudi dolaze i to vam govore. Ja također vjerujem parlamentarnoj komisiji da je ona konsultirala određene stručnjake iz NATO-a, iz EU itd. i da su im ljudi možda rekli: uredu je to što vi radite jer je to praksa i u nekim evropskim zemljama. Ali onda je riječ, vjerujte, o dvostrukom kanalu, dvostrukom standardu, jer naše informacije koje smo mi kao Ministarstvo dobili i ove informacije koje su nama iz parlamentarne komisije kazali – su potpuno suprotne.

Ja mogu da vam pokažem Sporazum između BiH i EU o sigurnosnim procedurama za razmjenu povjerljivih informacija koji je ova Parlamentarna skupština ratifikovala. To je Sporazum iz 2006. godine koji u članu 7., evo ga citiram, predviđa: 'Strane će osigurati' (a strane su BiH i EU) da su sve osobe koje u vršenju svojih službenih dužnosti imaju pristup ili čije dužnosti ili funkcije mogu omogućiti pristup povjerljivim informacijama, dostavljenim ili

razmijenjenim u skladu sa ovim sporazumom, na odgovarajući način sigurnosno provjerene prije nego im se odobri pristup takvim informacijama.' Dakle, ovo je dosta jasna sporazumna obaveza BiH i EU.

Naravno, mi smo potpisali, Vijeće ministara sa NATO-om, također jedan Sporazum o sigurnosti informacija koji je dosta restriktivan i ono što ponavljam: da su vam njihove inspekcije i njihovi signali bili da ne bi trebalo proširivati krug ljudi koji ne podliježu sigurnosnim provjerama.

Dakle, mi ćemo se sad ovde naći pred jednom dilemom. Ovo je za mene pomalo i neprijatna dilema i, vjerujte, ja vas molim da me tako i razumijete. Dakle, kao predstavnik Ministarstva, najodgovorniji predstavnik Ministarstva koji će provoditi ove stvari, moja je dužnost i obaveza da vas upozorim na moguće posljedice usvajanja ovakvog zakona, moguće posljedice. Ja bih volio, dakle i mislim da bi to bio posve razuman pristup, da jedna visoka parlamentarna delegacija, od ljudi koji ovaj parlament kaže, zapravo obavi dodatne konsultacije. Neće niko ništa ni izgubiti ni dobiti. Sa NATO-om, ako treba, i u Brisel da se ode, sa EU itd. da ovo pitanje riješimo. I ako oni zaista stoje na stanovištu da ne trebaju da parlamentarci prolaze sigurnosne provjere, ja sam za to, ja ću provoditi ovaj zakon kakav god vi usvojite. Ali evo, želim da vam kažem da sam u svojstvu zamjenika predsjedavajućeg i ministra sigurnosti kojem su mnoge od ovih službi podređene ja prošao tu sigurnosnu provjeru da bi dobio sigurnosnu dozvolu za pristup podacima vrlo tajno, koja je trajala nekoliko mjeseci.

Prema tome, pitanje je, između ostalog, i retoričko, ko će onda meni potpisati sigurnosnu dozvolu? Potpisao mi je šef sigurnosnog organa, dakle moj podređeni, moj pomoćnik u mom ministarstvu. Ali to je jednostavno pitanje sigurnosne provjere, dovodi vas u začarani krug, ko će koga provjeravati.

Ja evo, uz sve ove dileme, uz sve argumente koje sam iznio i čuo i saslušao itd. ja sam iznio jednu bojazan da stvari možda nisu do kraja razjašnjene od strane parlamentarne komisije ili da možda nisu razgovarali na dovoljno visokom nivou.

Evo, možda griješim. Ja vas molim za dodatne konsultacije, ali bilo kako bilo, šta god odlučite, moje je da provodim zakon i da provodim odluke koje vi donesete. I naravno, želim da vas obavijestim da je u planu rada Ministarstva i u okviru jednog twining projekta koje radimo skupa sa našim prijateljima iz Češke također pripremamo izmjene i dopune Zakona o zaštiti tajnih podataka koje bi trebalo za nekoliko mjeseci ponovo da se nađu pred ovim parlamentom gdje bi zapravo izvršili i dodatna usaglašavanja postojećeg zakona sa direktivama EU i sa NATO standardima.

Evo, ja se nadam da sam bio od pomoći da pokušam neke dileme da razriješim.
Hvala vam lijepa.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom ministru.
Za repliku se javio uvaženi zastupnik Mirko Okolić.

MIRKO OKOLIĆ:

Pazite, ja ću kroz repliku gospodinu ministru pokušati još nešto i da objasnim da ne dođe do zabune i zablude. Kada su u pitanju provjere, odnosno kada je u pitanju ukidanje provjera za poslanike, to se odnosi samo na nacionalni nivo. To da smo odmah načisto. Nikakve veze nema ovo sa pristupom tajnim podacima EU, NATO ili neke druge organizacije. Zato se dobijaju posebne dozvole sa protokolarnim sporazumom koji je potpisan i to se odnosi na to. Za ove nacionalne, što se njih tiče, direktno pitanje je bilo nas i od strane njih odgovor: Što se nas tiče, vi dajte svima, to je vaša stvar!

Idemo dalje. Znači, tu nemojte da miješamo te dvije provjere jer to nema veze jedno s drugim. Ja koji sam dobio sada provjeru ili koji ću sutra eventualno biti ovim zakonom oslobođen, ja nemam pravo pristupa NATO tajnim podacima, dok ne podnesem zahtjev za odobrenje i dozvolu njihovu, a dobiću onako kako to njihova procedura nalaže. Prema tome, to je odvojena stvar.

Kaže tamo da će se neki podaci ustupiti licima prije nego, poslije nego što se oni provjere. Pa naravno, misli se na lica koja nisu provjerena, a na lica koja su zakonom oslobođena neće se ni provjeravati. Ali ovo se opet odnosi, što je gospodin ministar govorio, na međunarodne tajne podatke sa kojima raspolaže NATO, EU ili neko drugi. Kaže, treba otići u Brisel. Slažem se ja - u Brisel. Vaš je predstavnik bio sa nama u Slovačkoj sad, zadnji put. Namjerno ga mi stavimo u parlamentarnu komisiju da bude kao izvršna vlast, kada bude kao načelnik tog sektora, da vidi kako je to u Slovačkoj, u zemlji koja je u tranziciji, koja je zadnja prebolovala boginje i kojoj je, isto tako, to bio uslov da uđe u EU, jer u prvom krugu nije ušla, jer njena nam iskustva mogu više pomoći nego iskustva Velike Britanije, Njemačke, Francuske, koje su osnovale EU. Njima to tada nije trebalo, nego što su imali to su i primijenili. Nema, gospodo draga, nigdje, mi kad kažemo da ima provjera poslanika, i to od strane onoga koga mi kontrolišemo, ljudi kažu to je čudno i smiješno.

Dalje, ja odgovorno stojim i tvrdim i, evo, pred Parlamentom, i ovo se snima, da je u radu izmjena i dopuna u ovom predlogu učestvovao predstavnik NATO-a koji je mjerodavan za ono što je radio i koga smo mi pitali: Je li vi stojite iza ovoga kao institucija? Stojimo.

Dalje, ja sam kao predsjedavajući Komisije naš zaključak ove komisije uputio NATO-u, evo mojih kolega koji su tu u Komisiji, dopis da delegiraju svoje ljude u izradi i dopuni ovih prijedloga. Znači šta su uradili? U prvom krugu su dvojicu delegirali. Drugi dan stiže ovde jedno pismo sa molbom može li još dvojica. Hajde, može, rekoh, mada nije operativno, teško je to raditi, ali neka ide, nek ne misle nešto. Treći dan, može li on još trojicu njegovih ličnih saradnika da pošalje. Rekoh može, hajde. Na početku smo mi imali negdje oko pet-šest predstavnika NATO-a koji su toliko ovu problematiku pratili da vide da nije nešto mimo njihovih principa. I kad su ljudi vidjeli da je to ono što i oni žele i ono što nas oni tjeraju da uradimo da bi mogli prići NATO-u, ostao je gospodin Dario Šikujak, čije ime sad znači pominjem, koji stoji iza ovoga, koji je ovlaštenu predstavnik NATO-a i ne može niko da mi kaže da NATO sumnja u nešto. Ja znam da su pojedini razgovarali sa pojedincima iz NATO-a u nekim ličnim možda pričama gdje se to nekome nije svidjelo ili na kojekakvim seminarima nezvaničnim, ali ovo je zvanično.

A dokaz tome, znao sam ja da će to možda biti tako, pa smo mi na Komisiji rekli, svaki zapisnik radne grupe postoji, svako prisustvo postoji, svaka diskusija i svaka odluka stoji u zapisniku radne grupe prilikom izrade i dopune ovoga, počev od NATO-a, EUFOR-a, OSCE-a, naših institucija. Tako da ne trebamo miješati ono što je na nacionalnom nivou i ono što nije tamo.

I na kraju, obišli smo ove zemlje, ključne koje smo obišli, preko drugih sredstava, službi itd. i došli smo do podatka da li još negdje to postoji ili ne postoji. E sad, ja ne znam da li sam ja u krivu ili nisam, ali ovo zadnje što ministar reče, a nas dva smo oko toga razgovarali i usaglasili smo mi to, i poslije sam ja i sa Miletićem razgovarao pa me sad malo i čudi, vjerovatno ćemo mi tu dobiti i pozitivno mišljenje od Savjeta ministara, i ako ga ne dobijemo, onda nema veze, čudi me ovo što je na kraju rekao, iz čega ja mogu da izvučem jedan zaključak: nemoj da me preduhitrite, odnosno nemoj da nas preduhitrite, jer naš onda zakon ko zna kako će proći itd.

Evo vidite, zadnje je bilo Vaše, gospodine ministre – mi pripremamo isto tako izmjene i dopune ovog zakona, pa možda ne bi bilo dobro da vi to sad ništa čačkate, da radite, da ga usvajate, čekajte nas pa da budemo mi predlagači. Pa ne patimo mi od toga i ne bolujemo, ljudi, ali ovaj zakon je takav da se mora pod hitno; vi ga dopunite, dogradite, predložite ga, usavršite ga, imali ste vremena i prije nas, usavršite ga sad poslije toga još bolje, prihvat ćemo ga ovde ako je to još bolje. Na kraju krajeva, možda je nešto što mi nismo obuhvatili, a vi ćete obuhvatiti ali moramo ... bezbjednost što prije uvrstiti. Moramo, jer ćemo imati ogromnih problema, riješiti žalbe drugostepenog organa koje mi radimo vanustavno za ljude koji nemaju dobijenu saglasnost za pristup tajnim podacima, žale se nama. I mnoga još neka pitanja oko usklađenosti u ovom zakonu sa ostalim principima i standardima EU i NATO-a.

Eh, ja bih sad volio, ja vam još jedanput: a ima li ijedan zakon da smo ga mi stavili na dnevni red, a da o njemu nisu ako su imali kojekakvih primjedbi reagovali odmah i međunarodna zajednica, od OHR-a pa nadalje, sredstava informisanja itd. Evo, dajte mi vi sad zvanično reagovanje bilo koje međunarodne institucije ili koje domaće, ja odmah to prihvatam. Što se mene tiče, ovaj zakon uopšte ne treba, meni odgovara više stari, meni. Ali ja tvrdim da ne odgovara ovom parlamentu, da ne odgovara BiH, da ne odgovara njenim građanima i ne odgovara nama uopšte zato što ništa ne možemo na ovoj skupštini, izgleda, da se složimo i da usvojimo. A imamo roka, do drugog čitanja, amandmanski da se popravi. Ja nemam ništa protiv, evo, neka se odmah daju amandmani ili neka se izuzmu poslanici oko provjere itd. Ali kad se sve to sagleda, pa ćete vidjeti, uzмите i vi malo pogledajte u kojim zemljama poslanici su oslobođeni, u kojim zemljama nisu, pa ćete vidjeti da nema zemlje još ...

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Okoliću.
Nemam više ili ima uvaženi zastupnik Raguž.

MARTIN RAGUŽ:

Zahvaljujem se, gospodine predsjedavajući. Elektronski sam se bio prijavio. Ja se zahvaljujem ministru, gospodinu Sadoviću.

Mislim da je bilo korisno ovo što nam je ovdje rekao što radi Ministarstvo i kakva je praksa. Ali on je, i zato sam se i javio, rekao jednu stvar koja je ustvari temelj čitave ove priče, a to je taj, po njegovim riječima, začarani krug između službi i Ministarstva, ministra kome su odgovorni i zakonodavca i ko je tu. Ja mislim da ovdje ne treba biti dvojbe, ne ovdje nego u svakom demokratskom društvu Parlament je iznad svega i izvan tog začaranog kruga. I ovdje je suština priče. Ustvari, bojim se a ne želim to dovesti u pitanje sa ministrovom raspravom, ali bojim se da je to suština političkih koncepcija u pristupu kako će ova država biti uređena. I ovo je vrlo ozbiljno pitanje i ja ne mogu razumjeti zastupnike koji izbjegavaju ovakvu ulogu Parlamenta i transferiraju je u izvršnu ili neku drugu vlast ... u demokratskom, ovo govorim u demokratskom smislu. I po meni je ovo preozbiljna stvar da bi ovako olako prešli samo vezano za pitanje hoće li nam dostaviti Vijeće ministara to mišljenje ili neće. To je ustvari principijelno političko pitanje oko kojeg se mi trebamo ovdje onda odrediti, jer ne postoji iznad ovog parlamenta, ne samo iznad ovog, za svaku zemlju, za svako društvo koje drži do sebe, samo Bog iznad ovog parlamenta može postojati u smislu demokratske strukture i kontrole i trodiobe vlasti, ko nad čim vrši uticaj i kontrolu.

Znači, u konačnici ova zemlja će imati šansu ako ovaj parlament bude birao ljude na način da oni odgovaraju svojim biračima i javnosti sukladno Ustavu, a ne nekim centrima moći i službama.

Evo, toliko, hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Ragužu.

Sad u ovom trenutku nemam više prijavljenih i ja zaključujem raspravu o točkama 4 i 5.

I prelazimo na šestu točku dnevnog reda:

Ad. 6. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Centralnoj banci BiH – predlagatelj: zastupnik Milorad Živković, s Mišljenjem Ustavnoopravnog povjerenstva (ustavna osnova) i Mišljenjem Povjerenstva za financije i proračun (načela)

NIKO LOZANČIĆ:

Uvaženi kolega Živković je 8. listopada 2008. godine u proceduru dostavio Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Centralnoj banci BiH. Ustavnoopravno povjerenstvo je 17. listopada dostavilo Mišljenje. Ustavnoopravno povjerenstvo većinom glasova je utvrdilo da Prijedlog zakona nije sukladan Ustavu i pravnom sustavu.

Mjerodavno je Povjerenstvo za financije i proračun. Mišljenje o načelima mjerodavno povjerenstvo je dostavilo 21. listopada. Mjerodavno povjerenstvo za financije i proračun je 21. listopada dostavilo Mišljenje o načelima predloženog zakona. Povjerenstvo, kao što ste vidjeli, većinom glasova nije prihvatilo načela Prijedloga zakona.

Sada ću vas podsjetiti na odredbu članka 107. Poslovnika. U članku 107. Poslovnika Zastupničkog doma regulirana je procedura kada Ustavnopravno povjerenstvo nije utvrdilo sukladnost sa Ustavom i pravnim sustavom, kao i kada nadležno povjerenstvo nije prihvatilo načela prijedloga zakona. Stav (2) ovog članka, kaže: 'Ako Dom prihvati mišljenje Ustavnopravnog ili nadležnog povjerenstva, predloženi zakon smatra se odbijenim.' Stav (3) istog članka, kaže: 'Ako Dom ne prihvati mišljenja povjerenstava, Dom traži da povjerenstva', tj. u ovom slučaju Ustavnopravno povjerenstvo i nadležno povjerenstvo, 'izrade nova mišljenja zasnovana na novim smjernicama koje utvrdi Dom i u roku koji Dom odredi.'

Evo, malo sam vas podsjetio na odredbe članka 107. budući da nismo često imali situaciju da Ustavnopravno povjerenstvo nije utvrdilo ustavnu osnovu i neusklađenost sa pravnim sustavom.

Otvaram raspravu o Mišljenju Ustavnopravnog povjerenstva i nadležnog povjerenstva. Za riječ se prvi javio predlagatelj zakona, uvaženi drugi zamjenik predsjedatelja, doktor Milorad Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Znači, malo ovih životnih pitanja. Naime, iako imate u obrazloženju ovog zakona, dozvolite da kažem nekoliko riječi u vezi sa ovim prijedlogom. Naime, dio kreditnih sredstava prve tranše stand-bay aranžmana Međunarodnog fonda u iznosu od 29 miliona namjenski je dopremljeno, namijenjeno Centralnoj banci BiH i 98' godine je doznačeno 25 miliona, kao početni kapital i za troškove osnivanja glavne filijale i jedinica u iznosu od 4 miliona. Odlukom Savjeta ministara „Službeni glasnik broj 9/98“, predviđeno je da RS servisira jednu trećinu duga po ovom kreditu, uvećano za pripadajuće kamate i troškove, a Federacija BiH dvije trećine. Obaveze po kreditu koje je preuzela RS, po mojim saznanjima, uvećane za troškove i kamatu otplaćene su MMF-u 2001., 2002. i 2003. godine iz sredstava budžeta RS-a. To je vjerovatno rađeno i od strane Federacije. Međutim, koliko znam, Ministarstvo finansija je u nekoliko navrata obraćalo se pismenim putem zahtijevajući da se uložena sredstva RS-a, znači uložena sredstva u smislu otvaranja ovih glavnih filijala i jedinica, povrate. Međutim, do sada nisu dobijali nikakav pismeni odgovor u vezi sa time. 2005. godine su bile izmjene i dopune ovoga zakona. RS je učestvovala direktno u izradi toga, međutim, njene primjedbe nisu bile usvojene i ja sam smatrao da bi na ovaj način moglo da se sredi stanje u ovoj oblasti.

I kao što ste vidjeli u Prijedlogu zakona u članu 5. navodi se način na koji se vrši povrat sredstava koji je upotrijebljen za osnivanje glavnih jedinica i filijala. U drugom članu, a tiče se člana 25., određena je vrijednost početnog kapitala Centralne banke od 25 miliona, ali nije definisano ko obezbjeđuje početni kapital, niti je članom 1. istog zakona definisano ko osniva Centralnu banku, kao i članom 27., izmjena i dopuna, definisana je raspodjela ostvarenog profita Centralne banke i predviđeno je da se čisti prihod raspoređuje za generalne rezerve Centralne banke BiH i njeno povećanje kapitala, a 60% sredstava čistog prihoda uplaćuje na račun institucija zadužene za budžet BiH, što ja smatram da bi bilo ovim načinom bolje riješeno. Jer, ova institucija kojoj se doznačava ovih 60% sredstava nije uplatila sredstva u početni osnivački kapital Centralne banke BiH, tj. nije njen osnivač.

Smatram da se ovim predloženim izmjenama reguliše da se uplaćena sredstva entiteta priznaju kao uloženi početni kapital u Centralnoj banci, da entiteti mogu zahtijevati naknadu plaćenih troškova osnivanja glavnih jedinica i filijala iz sredstava dobiti Centralne banke i da se ostatak čistog profita Centralne banke raspoređuje osnivačima srazmjerno visini uplaćenih sredstava u početnom kapitalu, umjesto uplate na račun institucije zadužene za budžet BiH, koji nisu osnivači Centralne banke.

Ovo bi bilo ukratko obrazloženje prijedloga ovoga zakona koji, kao što ste vidjeli, je u redovnom zakonodavnom postupku. Znači, postoji dovoljno vremena i mogućnosti da se amandmanski djeluje. Ako neko smatra, može i popraviti ovaj zakon.

I, s obzirom da smo dobili dva negativna mišljenja, dozvolite da se osvrnem kao predlagač ovog zakona na ova mišljenja.

1. Mišljenje Ustavnopravne komisije koje, moram da primijetim, ima dva različita prilaza. Znači, jedan prilaz, ako pogledate Mišljenje o Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Obavještajno-bezbjednosnoj agenciji BiH, navodi se da je ova komisija, nakon raspravljanja, jednostavno utvrdila da postoji valjan ustavnopravni osnov za donošenje zakona.

2. Prijedlog zakona je usklađen sa Ustavom i pravnim sistemom.

Za razliku od toga, Mišljenje koje smo dobili za prijedlog ovoga zakona, on je drugačije formulisan. Znači, ovdje se navodi da Komisija, nakon rasprave, sa dva glasa „za“, tri glasa „protiv“ i jednim „suzdržanim“ glasom, nije utvrdila usklađenost predloženog zakona sa Ustavom BiH i pravnim sistemom. Znači, imam prvo primjedbu na principijelni rad Ustavnopravne komisije koja, po mom mišljenju, je trebala da kaže isto tako da ovaj zakon ima ustavni osnov, a da onda pod 2) se kaže da smatra da taj zakon većinom glasova, taj i taj, nije usklađen sa pravnim sistemom BiH. Zašto Ustavnopravna komisija ima dva prilaza rješavanju, odnosno davanju svojih mišljenja.

I druga stvar koju imam, znači na ovaj zakon primjedbu, je što obrazloženje je deficitarno. Obrazloženje u prvoj rečenici kaže da većina članova smatra da Prijedlog zakona nije usklađen sa Ustavom BiH i pravnim sistemom, jer sadrži rješenja koja su protivna Ustavu BiH. Ovo nije obrazloženje, ovo je konstatacija. U obrazloženju bi se trebali navesti glavni razlozi ili mišljenje većine članova Ustavnopravne komisije u kojim dijelovima ovaj zakon nije u skladu sa pravnim sistemom BiH. Znači, po mom mišljenju, ovaj izvještaj Ustavnopravne komisije nije dobar.

I imamo Mišljenje naše Komisije za finansije i budžet. Šta reći za Mišljenje Komisije? Po mom mišljenju je neprimjereno da se u Izvještaju piše, kaže se: 'Centralna banka nije dioničarsko društvo, te iz tog razloga ne treba naglašavati učešće entiteta u bilo kojem segmentu Centralne banke.' Koji izvještaj u kome se navodi takva jedna konstatacija šta je Centralna banka, odnosno šta Centralna banka nije? Moglo se navesti još 10 primjera šta Centralna banka sve nije. Mislim da je neprimjereno stavljati u ovaj izvještaj ovakvu jednu konstataciju da Centralna banka nije dioničarsko društvo. Mislim da je i tendenciozan ovaj izvještaj, ili je malo smiješno, ili se navodi, kaže se: 'Naglašavanjem učešća entiteta u obezbjeđivanju početnog kapitala Centralne

banke u omjeru dvije trećine Federacije BiH i jedna trećina RS-a znatno bi se narušila nezavisnost ovih institucija.' Naglašavanjem činjenice da je to tako, da je RS dala jednu trećinu, da je dvije trećine dala Federacija, stavljanjem te činjenice samo, koja je opštepriznata i nije sporna u zakon, bi se narušila nezavisnost institucije Centralne banke. Ovo piše u Izvještaju naše komisije.

I pod tri, čini mi se da je malo i politički obojena, jer se u zadnjoj rečenici kaže: 'Profit Centralne banke BiH za sada je jedini izvorni prihod budžeta BiH.' Šta znači za sada? To znači da će biti još ili bi trebalo da ostane ovako. Ja mislim da izvještaji koje pišu naše komisije bi trebali da budu koncizni izvještaji, koji bi bili usredotočeni na članove ovoga zakona kojih se tiču, a ne da se pišu izvještaji politički obojeni i na ovakav način dati.

U svakom slučaju, na kraju, kolegice i kolege poslanici, ovim izmjenama zakona, mislim da se materija pojašnjava i upotpunjava, da se uvodi na zakonit način politika čistih računa, jedina politika ili jedan od principa u političkim odnosima u BiH koji, po mom mišljenju, ima šanse da egzistira i funkcioniše na dobrobit svima.

Zahvaljujem.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom drugom zamjeniku predsjedatelja i predlagatelju zakona, doktoru Miloradu Živkoviću.

Sljedeći je prijavljen za raspravu uvaženi zastupnik Šefik Džaferović, a neka se pripremi uvaženi zastupnik Ekrem Ajanović.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, kolegice i kolege, dame i gospodo, tačno je da je Ustavnopravna komisija ovog doma dala negativan izvještaj vezan za ovaj zakon, ne utvrdivši, kako se to u Poslovniku ovdje navodi, usklađenost zakona sa Ustavom i pravnim sistemom BiH. I tačna je konstatacija gospodina Živkovića da u pozitivnim mišljenjima stoji, to je tehnika rada ove komisije, da zakon ima ustavni osnov i da druga rečenica u tim mišljenjima stoji da je neki zakon, neki, usklađen sa Ustavom i sa pravnim sistemom. To je tehnika rada Ustavnopravne komisije. Obaveza Ustavnopravne komisije po članu 103. Poslovnika, a i po članu 107. jasno je definirana i ona glasi: 'Ustavnopravna komisija, nakon razmatranja usaglašenosti prijedloga zakona sa Ustavom BiH i pravnim sistemom, dostavlja mišljenje predsjedavajućem Doma ...'itd. Ovo je pitanje koje se postavlja pred Ustavnopravnu komisiju i jedino je to pitanje koje zapravo mora biti sadržano u svakom izvještaju i to je ključno pitanje da li je izvještaj odgovor na to pitanje, zapravo je odgovor i stoga se može cijeniti da li je Ustavnopravna komisija dala pozitivno ili negativno mišljenje.

Kao što je već kazano, Ustavnopravna komisija je u pogledu ovoga zakona našla da zakon nije usklađen sa Ustavom i pravnim sistemom, jer u sebi sadrži rješenja koja su protivna Ustavu BiH. Postoje i druga mišljenja i na zahtjev članova ovo je većinsko mišljenje i, dakle mišljenje Ustavnopravne komisije; postoje kolege koje su iznijele i drugačije mišljenje. Dvojica kolega su kazala da ovaj zakon ima – piše, dakle ovdje u Izvještaju – ima ustavni osnov jer se

radi o tome da je Centralna banka u nadležnosti institucija BiH i država BiH treba da uređuje tu oblast, i to je bilo obrazloženje, pročitajte precizno. I jedan kolega je kazao da zakon ima ustavni osnov, ali da nije u skladu sa pravnim sistemom BiH. Ja sam ovo pošteno kazao da se zna kakva je bila atmosfera u Komisiji, ali odluka Komisije glasi da predloženi zakon, gospodina Živkovića, nije u skladu sa pravnim sistemom, sa Ustavom BiH i pravnim sistemom, i to je ono oko čega mi sada raspravljamo.

Zašto je to tako? Mi smo do sada imali, bit će vjerovatno rasprave kasnije i na tu temu, nekoliko situacija u kojima smo postojeće zakone koje je ranije donosio Parlament BiH mijenjali novim zakonima, pa nekima i to posluži kao razlog da kažu da postoji ustavni osnov, ali svi ti zakoni u sebi nisu sadržavali rješenja koja su protivna Ustavu BiH. U čemu je zakon, po mišljenju Ustavnopravne komisije, kojeg je predložio uvaženi kolega Živković suprotan Ustavu BiH? Gospodin Živković je precizno objasnio šta je sadržaj ovoga zakona i ja nemam namjeru tu dodavati ništa. Ja bih vas pozvao, da vam ne bih tumačio ja odredbe člana 1., člana 2., člana 3. i člana 4. ovog zakona našeg uvaženog kolega, da umjesto moga obrazloženja vi pročitate u obrazloženju toga zakona na ovoj drugoj stranici obrazloženja, u prvom, drugom, trećem, četvrtom pasusu odozdo, ili trećem pasusu odozgo. Dakle, kaže se: 'Odredbama člana 1. Zakona o Centralnoj banci BiH nije navedeno ko osniva', upamtite ovo dobro 'ko osniva Centralnu banku.' Dalje, mislim, da ništa potrebno niti čitati, ali evo ja ću i dalje pročitati: 'niti je u članu 25. Zakona definisano ko obezbjeđuje početni kapital. Kako su početni kapital Centralnoj banci uplatili entiteti, tako se predlaže dopuna člana 25. Zakona u cilju definisanja učešća entiteta u početnom kapitalu.'

Zakonom, prema mišljenju našeg kolege, nije definisano ko osniva Centralnu banku i on nama sad predlaže ovaj zakon u kojem, kroz učešće entiteta, pokušava da da odgovor na to pitanje. E sad, poštovani kolega, u članu III Ustava BiH kaže se, u tački 1. pod d) Monetarna politika, dakle nadležnost institucija BiH i to isključiva nadležnost institucija BiH je monetarna politika, kao što je predviđeno članom VII. A članom VII Ustava BiH se kaže: 'Centralna banka', kaže: postojat će Centralna banka BiH koja će biti jedina odgovorna za izdavanje novca i monetarnu politiku u cijeloj BiH. I dalje slijede odredbe stava 1., 2. i 3. i ja ih neću čitati, samo ću odgovoriti na pitanje koje ste Vi postavili u zakonu, zapravo na konstataciju da nije definisano ko osniva Centralnu banku.

Centralnu banku je osnovano Aneks IV, odnosno Ustav BiH i to je njen osnivački akt. Jer, ako počnemo tako da govorimo, kao što piše ovdje u ovom zakonu, onda će se postaviti pitanje ko je osnovao Predsjedništvo BiH, ko je osnovao Parlamentarnu skupštinu BiH, ko je osnovao Vijeće ministara. Dakle, Centralna banka BiH je osnovana Ustavom BiH, zakonom kojeg je kasnije, na osnovu Ustava, donijela Parlamentarna skupština BiH i ona nije dioničko društvo, kao što se govori u Izvještaju Komisije za finansije, da se moraju u sudu uknjižiti njeni dioničari, da se zna ko je osnovao Centralnu banku BiH. Sve ostalo su operativna pitanja.

Centralna banka je osnovana momentom potpisivanja Dejtonskog mirovnog sporazuma. Centralna banka postdejtonske BiH je osnovana momentom potpisivanja Dejtonskog mirovnog sporazuma u aprilu, u decembru mjesecu 1995. godine. Dakle, Centralna banka postdejtonske BiH. Sve ostalo su operativna pitanja. I Vaš zakon, gospodine Živkoviću, ja ne znam jeste li Vi ovoga bili svjesni ili niste? Recimo, evo da niste bili svjesni toga, da Vas ja sada ne optužujem, Vaš zakon u sebi, kroz pokušaj da se urede neka tehnička pitanja, nosi takvu opasnost da se na

osnovu toga može zaključiti da Vi imate sasvim drugačiji pogled na način nastanka institucija BiH, izvornih institucija BiH. Nijednu izvornu instituciju ne čini nijedan entitet i nijedan nivo vlasti u BiH. Nju čini ono što je o njoj napisano u Ustavu i aktima koji proizilaze iz Ustava BiH.

I zato je, ponavljam, ispravno napisano u Mišljenju Komisije za finansije i budžet da je zapravo Vaš zakon pokušaj da se od Centralne banke BiH napravi dioničko društvo. Zato je Vaš zakon direktan akat na instituciju Centralne banke BiH i pokušaj, ja želim da vjerujem da je nesvjestan, destruiranja najuspješnije institucije u BiH. I zato je on protivan Ustavu BiH i zato je ovakav Izvještaj Ustavnopravne komisije i zato ja pozivam Predstavnički dom da prihvati Izvještaj Ustavnopravne komisije. Ovo je najkraće što sam imao o ovome da govorim. Ovo je stvar o kojoj se nadugo i naširoko može govoriti.

Hvala vam.

NIKO LOZANČIĆ:

Ispravak netočnog navoda, drugi zamjenik predsjedatelja, uvaženi doktor Milorad Živković

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Ja mislim, gospodine Džaferoviću, da ste Vi u ovom svom nadahnutom govoru mnogo toga rekli ali niste rekli osnovno što sam ja u zamjerkama svojim, koje sam iznio na Izvještaj Ustavnopravne komisije, niste odgovorili.

Prvo, zašto pravite dvije vrste izvještaja. Jedan izvještaj koji vama odgovara i, moglo bi se reći, da u najvećem dijelu slučajeva je identičan, a to je da zakonski projekat ima ustavni osnov. I pod dva, da zakonski projekat je usklađen sa Ustavom BiH i pravnim sistemom.

Ja pitam, zašto niste napravili takav isti izvještaj u kome bi rekli da ovaj prijedlog zakona ima ustavni osnov, jer mora imati ustavni osnov ako se radi se o izmjenam i dopunama Zakona, već postojećeg. I pod dva, da ste naveli da nije u skladu, po vašem mišljenju, odnosno mišljenju većine u Komisiji, sa pravnim sistemom države! I pod dva, znači to je pod jedan; i pod dva, da u svom obrazloženju, ovo sada što ste rekli, makar napišete u tri rečenice, a ne da navedete samo da je mišljenje članova Komisije da to nije u skladu sa pravnim sistemom države. Zašto? Zato što u te tri rečenice ja bih se možda malo bolje spremio da znam zašto vi smatrate ali u rečenicama, a ne u mislima, zašto vi smatrate da to nije u skladu sa pravnim sistemom zemlje. Znači, niste mi odgovorili na te stvari.

Na treću stvar, mislim da ću prestati uopšte bilo kakve zakone u ovoj Parlamentarnoj skupštini podnositi, jer očigledno da bilo koji zakonski projekt koji dođe ovdje u Parlament se odmah osuđuje, govori se da je atak na ovu jednu državu BiH i da će se ona, ne daj Bože, raspasti, ako se ovaj zakonski projekat usvoji, što a priori mene kao poslanika stavlja u poziciju da ovdje stvarno ne treba nikakve zakonske projekte podnositi.

NIKO LOZANČIĆ:

Sljedeći je prijavljen uvaženi zastupnik Ekrem Ajanović, a neka se pripremi uvažena zastupnica Azra Hadžiahmetović.

EKREM AJANOVIĆ:

Gospodine predsjedniče, kolege i kolegice, ja ću reći, prvo, u najmanju ruku, zakon je došao u vrlo neugodno vrijeme. U vrijeme finansijske krize u svijetu i u vrijeme kada Centralna banka svojim potezima dovodi do određenih olakšanja i pomoći građanima ove zemlje, a što znači da bi njena funkcija i njena uloga u budućnosti trebala da bude i što veća.

Međutim, nije to razlog, znači što je finansijska kriza, da se zakon odbije. Ovdje postoji jedan neustavni zakon koji indirektno želi da promijeni funkcije Centralne banke koje su njoj date u Ustavu BiH. Ja sam razgovarao sa nekim ekonomistima, pošto sam doktor kao i predlagač zakona, pa hajde može se desiti da možemo da tumačimo i ovako i onako, al' sam razgovarao sa ekonomistima i pitao sam zapravo šta to sve spada u domen monetarne politike. Usvajanjem ovog zakona i pretvaranjem Centralne banke u dioničarko društvo, a to znači da entiteti dijele dobit, direktno se atakuje na stabilnost monetarne politike i inače politike novca u BiH.

Centralna banka, što god ima veću dobit, što god više ima garancije, to je moneta koja postoji u BiH – sve je jača i sve bolja i mislim da se nikako ne bi trebalo dozvoliti da ovaj zakon ugleda svjetlo dana, odnosno da ovaj zakon uopšte dođe do druge faze, da ga popravljamo sa nekim amandmanima ili sa nečim drugim.

I ja kao član Ustavnopravne komisije i danas nisam promijenio mišljenje i smatram da ovaj zakon nije u skladu sa Ustavom i nije u skladu sa pravnim sistemom koji u BiH postoji. I zato ću glasati protiv ovoga zakona.

O svim drugim detaljima govorio je predsjednik Ustavnopravne komisije vrlo detaljno. Što na Ustavnopravnoj komisiji nije bilo ovakvog detaljisanja, sigurno da je bilo drugačijih mišljenja, to je bez daljnjeg i navedeno u Izvještaju Ustavnopravne komisije, ali sam poslije tog sastanka, razmišljajući i ... o ovome zakonu, još više ubijeđen da je Ustavnopravna komisija postupila ispravno i da ovaj zakon je direktno u suprotnosti sa Ustavom i pravnim sistemom u BiH.

Hvala lijepo.

PRVI ZAMJENIK
PREDSJEDAVALAČ
BERIZ BELKIĆ:

Diskusija, Azra Hadžiahmetović.
Je li bila replika nekoga?

_____ (?)
/nije uključen mikrofoni/

BERIZ BELKIĆ:
Replika? Izvolite.

AZRA ALAJBEGOVIĆ:
Poštovani predsjedavajući,

BERIZ BELKIĆ:

Je li replika isto?

_____ (?)
/nije uključen mikrofoni/
Diskusija, diskusija.

AZRA ALAJBEGOVIĆ:

...vrlo kratka replika. Kolegice i kolege, pošto je kolega Živković rekao da neće uvoditi nijedan zakonski više projekat u parlamentarnu proceduru, jer eto ne nalazi na pogodno tlo i adekvatan odgovor, ja ga molim, i obećavam mu da će imati moju podršku, da uvede u parlamentarnu proceduru 'zakon o osnivanju zavoda za javno zdravstvo na nivou BiH', koji bi se bavio problemom kako održati zdravlje stanovnika BiH. Imat ćete punu podršku svih doktora, mislim unutar parlamentarnih klupa. Znači, nemojte odustajati od svojih projekata i hajte jedan zavod za javno zdravstvo na nivou BiH da u punom kapacitetu oformimo na nivou BiH, kako bi to bila pretpostavka da čuvamo zdravlje građana BiH. Ja Vam obećavam svoju podršku.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ:

Diskusija, Azra Hadžiahmetović.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Zahvaljujem, evo da ja nastavim na ovo. Meni je drago što je kolega Živković rekao da odustaje od ovakvih, ja ... pretpostavljam, od ovakvih inicijativa. Ja znam i uvažavam i kolegu Živkovića i njegovu struku ali neke elementarne stvari iz oblasti ekonomije i makroekonomije koje su predmetom regulative ovog prijedloga zakona – zaista ne mogu podnijeti ono što je napisano na ovom papiru. Ja znam da to kolega Živković kao ljekar nije pisao, ali evo sasvim dobronamjerno da onaj ko mu je pripremio to za današnju sjednicu da drugi put konsultuje još neko mišljenje, barem ekonomista, jer bilo koji ekonomista koji je pročitao, evo ja ću navesti tri najpoznatija udžbenika: Samuelsonovu 'Ekonomiju', odnosno Samuelson i Nordhaus 'Ekonomija' ili Blanshard koji je glavni ekonomista Međunarodnog monetarnog fonda, njegovu 'Makroekonomiju' li Stenli Fišera, da ne nabrajam dalje, proučio je osnove monetarne politike, proučio je osnove bankarstva u koje spada centralno bankarstvo i poslovno bankarstva, koje se, između ostalog, razlikuje po tome što poslovnom bankarstvu je svojstven ovakav način funkcionisanja, a centralnom bankarstvu ni slučajno. Govorim ovo samo iz jednog razloga, boljeg razumijevanja. Ja hoću da vjerujem da je samo iz nerazumijevanja ovakav jedan prijedlog mogao doći do poslanika.

Centralna banka je banka svih banaka u svim zemljama, odnosno u euro zoni gdje postoji Evropska centralna banka. Ona nije nikakva zajednička banka. Kako bi bio adekvatniji naslov te neke institucije na osnovu, eventualno, ovakvog prijedloga kakav je u prijedlogu izmjena Zakona, kakav je pred nama, pogotovo ne koja funkcionije po osnovu dioničarstva, po osnovu raspodjele dobiti na način po osnovu veličine uloga itd. A da pomenem samo da se ni slučajno ne zove slučajno Centralna banka. U nekim zemljama ona nosi naziv Narodna banka. U SAD-u je Sistem federalnih rezervi. U euro zoni je Evropska centralna banka gdje, usput da pomenem,

postoji i Evropski sistem centralnih banaka koje ni slučajno Evropsku centralnu banku nije pozicionirao na ovakav način na koji se htjelo pozicionirati ovakvim zakonom.

Ja neću ulaziti u proceduralne, eventualno, začkoljice vezane za ovaj zakon, neću ulaziti ni u obrazloženja koja se tiču ustavnog osnova, iako i jedno i drugo zaslužuje možda pažnju, ali sam imala potrebe kao ekonomista da odbranim jezik struke kada je u pitanju Centralna banka, odnosno funkcionisanje centralne monetarne institucije i osnovni uzusi i pravila koja važe za sve centralne monetarne institucije, bez obzira kako se one u nekim zemljama zovu i koje ih razlikuju po mehanizmu funkcionisanja od komercijalnih, odnosno poslovnih banaka koje mogu funkcionisati, možda, na ovakav način koji je bio ovdje predložen za Centralnu banku.

Ja, ako sam ono na početku sasvim dobronamjerno rekla, evo i završit ću sasvim dobronamjerno – da sugerišete onome ko Vam je eventualno ovo pripremio, jer ja znam da Vi to niste, kolega Živkoviću, kao ljekar niste, mislim vjerovatno je, da sugerišete da pročita eto barem jedan od ovih udžbenika koje sam pomenula. Samo makar mali dio koji se odnosi na razlikovanje centralne monetarne institucije, odnosno centralnog bankarstva i poslovnog bankarstva.

Hvala lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženoj zastupnici Hadžiahmetović.

Sljedeći je prijavljen uvaženi zastupnik Momčilo Novaković, a neka se pripremi uvaženi zastupnik Sadik Bahtić.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Ako se pogleda Izvještaj Ustavnopravne komisije, može se vidjeti da je, kao u rijetko kom, jedan broj članova Ustavnopravne komisije tražio izričito da se naglasi da nisu bili ili jesu bili za ustavnopravni osnov, pa čak i u jednoj, doduše, rečenici je razlog zbog kojih nisu, odnosno jesu bili. To samo po sebi govori o kakvoj se raspravi radilo na Ustavnopravnoj komisiji.

Prvo, moram reći da mi nije jasno kakva je bila uloga Komisije za finansije i budžet nakon negativnog Izvještaja Ustavnopravne komisije i šta bi se desilo da je Ustavnopravna komisija dala negativan izvještaj a Komisija za finansije i budžet dala pozitivan izvještaj na principe. Dakle, očito je da Komisija za finansije i budžet nije ni trebala raspravljati kada je dobila podatak da ima negativan Izvještaj Ustavnopravne komisije po kome nema ustavnopravnog osnova i usklađenosti sa pravnim sistemom. Daljnja rasprava u bilo kojoj nadležnoj komisiji nije imala smisla. Vjerovatno, da se to nije desilo, jedan dio rasprave bi danas ili arugmenata – ovdje ne bi o njima pričali. Znači, ne bi pričali o principima jer jednostavno nismo ni došli do principa. Mi u ovoj fazi nismo došli do principa ovog zakona.

Takođe, moram reći da sam ja svojevremeno predložio zakon o izmjenama Zakona o Ustavnom sudu BiH. Nakon duge i rasprave i formiranja nekakve komisije od strane Visokog predstavnika, odnosno radne grupe itd., na kraju ništa nismo uradili, uz konstataciju da se ne može mijenjati ovo običnim zakonom nego ustavnim zakonom. Nakon toga smo izvršili

promjene. Dakle, radi se o Ustavu. Znači, gdje je naveden Ustavni sud, rečeno je to ne možemo dirati nego samo ustavnim zakonom, znači dvotrećinska većina, ustavni zakon, tu nema ...

Poslije toga smo vodili raspravu, vodili raspravu o finansijama, član 8., pa smo rekli da će Federacije, u Ustavu piše, određivati dvije trećine, a Republika Srpska jednu trećinu prihoda potrebnih za budžet, a onda smo izvršili reformu indirektnog oporezivanja bez ustavnog zakona. Dakle, nismo imali ustavni zakon pa smo promijenili ovo dvije trećine – jedna trećina i na taj način smo završili priču oko te reforme o kojoj naravno ne želim sada ulaziti dublje. Hoću da kažem o aršinima kada raspravljamo o Ustavu i o nekim stvarima koje su definisane Ustavom.

Danas ovdje kada raspravljamo o Centralnoj banci, koja je takođe istim tim Ustavom, odnosno nalazi se u istom tom Ustavu, mi sada ne raspravljamo ni o ustavnom zakonu, niti raspravljamo o nekoj drugoj varijanti, nego isključivo kažemo da ovaj zakon nema ustavni osnov. Molim vas, Centralna banka je osnovana Zakonom o Centralnoj banci BiH, nije Ustavom nego ovim zakonom i tim zakonom su definisane ... sve pozicije vezane za Centralnu banku, od uprave, guvernera itd., pri tome ponavljajući one što se nalaze u Ustavu. Znači, ono što se nalazi u Ustavu je ponovljeno i u Zakonu, što je sasvim normalno da ne bi došlo u koliziju. Samo po sebi to onda podrazumijeva mogućnost da Parlamentarna skupština vrši izmjene i dopune Zakona o Centralnoj banci. I kako je moguće onda da nema ustavni osnov zakon?

Možemo govoriti o usklađenosti sa pravnim sistemom ali nije moguće da nema ustavni osnov i da ovaj parlament ne može raspravljati o Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Centralnoj banci, a mogu usvojiti Zakon o Centralnoj banci BiH. To je nelogičnost koja ukazuje da se Ustavnopravna komisija bavila političkim aspektima, a ne ustavnopravnim aspektima ovog pitanja. I nije bilo ove argumentacije na Ustavnopravnoj komisiji o kojoj se danas govorilo. Ona nije iznošena na Ustavnopravnoj komisiji, ona se iznosi danas ovdje na Dom. Dakle, na Ustavnopravnoj komisiji nije bilo ovakve argumentacije. Ja i sada ne znam, a član sam Ustavnopravne komisije, bio sam na toj komisiji, u čemu ovaj zakon nije usaglašen sa pravnim sistemom. Meni nije jasno, evo, što on nije usaglašen sa pravnim sistemom.

Pazite, neki ljudi vide više u ovom zakonu nego što ima. Ja neću govoriti o sadržaju zakona, nisam ja predlagač zakona, nema potrebe da ja govorim o tome i ne želim braniti sadržaj, ja bih možda neke odredbe ovdje drugačije definisao da sam ja predlagač, ali predlagač je definisao na način kako je on definisao. Ali, uopšte mi nije jasno da mi diramo u bilo kakvu stabilnost Centralne banke BiH. Evo, trudio sam se ovdje da vidim gdje mi to diramo, da li mi više para uzimamo nego što sada uzimamo nakon ovoga, ili uzimamo istih 60% i ovako i onako, samo ih različito dijelimo. Sada ih dijelimo u budžet BiH, a onda bi ih dijelili u dva budžeta entiteta. Onih 40% bi ostalo svejedno Centralnoj banci koliko ostaje i sada, ali evo ne upuštam se u to. Nisam ubijeđen nakon sjednice Ustavnopravne komisije da ovaj zakon nije u skladu sa pravnim sistemom.

Principi su drugo, o principima danas mislim da ni ne trebamo razgovarati. Ako on dođe, a očito je da nema šanse da dođe u ono prvo čitanje, pa da razgovaramo o principima, onda je to nešto što bi većina ovih rasprava imala smisla. Naime, onda bi mogli mi to da branimo da princip potpune samostalnosti, nezavisnosti banke itd. je ugrožen i zato se ne može zakon prihvatiti u prvom čitanju. Ali da se zakon ne može prihvatiti, ustavni osnov njegov i usaglašenost sa pravnim sistemom, zaista mi nije jasno, evo, kao članu Ustavnopravne komisije.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Druga replika, uvaženi zastupnik Šefik Džaferović.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Predsjedavajući, kolegice i kolege, samo kratko da ne bi ostalo zabune. Kolega Novaković je ovako jedan, po mom, dakle sudu, jedan sistematičan zastupnik koji se priprema i sigurno je da iznosi, kako bih rekao, precizne formulacije i ja to pratim, naravno. Imam potrebu da kažem samo dvije rečenice.

Dakle, Centralna banka je osnovana Ustavom BiH i Zakonom o Centralnoj banci, dakle to je nesporna stvar, niste mi trebali to ni replicirati. I tačno je da Parlamentarna skupština BiH ima ovlaštenje da donosi taj zakon i da mijenja taj zakon. To su nesporne stvari, ali za razliku od Vas, ja mislim da nema ovlaštenje da donosi ovakav zakon kakav je predložen, jer su njegova rješenja suprotna Ustavu BiH. I bilo je rasprave, gospodine Novakoviću, Vi se dobro sjećate na sjednici Komisije, trojica su kolega govorila ovako kako govorim ja, ne ovako iscrpno kao što sam ja govorio, ali bilo je rasprave i sve su ove teze kazane i na Ustavnoj komisiji i osnovni problem ovoga zakona je što od izvorne institucije BiH koja nastaje ili je nastala po Ustavu i po zakonu se pokušava negdje direktno, a negdje okolo pa na mala vrata napraviti institucija koja će po svom nastanku biti institucija koju su napravili entiteti. Nisu entiteti ovdje napravili nijednu izvornu instituciju i u tome je osnovni problem ovoga zakona, i to je ona razlika između Vas i mene. Imao sam potrebu da Vam ovo odgovorim.

Hvala vam.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Džaferović.

Sljedeći je prijavljen uvaženi zastupnik Sadik Bahtić, a neka se pripremi uvaženi zastupnik Bajazit Jašarević.

SADIK SADO BAHTIĆ:

Zahvaljujem. Ja ću kratko, ispred Komisije za finansije i budžete.

Kao što znate, Komisija nije prihvatila principe. Mi smo imali negativan stav Ustavnoj komisiji i, kolega Novakoviću, sekretar Komisije je taj koji tumači da li mi možemo raditi ili ne. Znači, nismo nikako ekonomska komisija, a nismo ni pravna ni politička komisija. I na bazi ekonomskih kriterija, mi smo zauzeli stav i odbili smo, prije svega, jer Centralna banka, kolegica Azra je kazala, to je banka svih banaka, neovisna institucija kojoj je osnovni zadatak da zadrži monitornu stabilnost, a što ona efikasno i čini to. I po meni, ovo je jedna od najboljih i najvažnijih institucija u državi BiH. To se pokazalo i u ovim posljednjim danima svjetske ekonomske krize, kada je Centralna banka smanjila rezerve, koliko-toliko vratila povjerenje građana štediša i depozit sa 7,5 na 15 hiljada, što je Vijeće ministara usvojilo, isto je inicijativa išla od Centralne banke. Znači, ta institucija ipak vodi računa o monetarnoj stabilnosti BiH.

Moram da kažem da Centralna banka, kada su u pitanju i revizorski izvještaji, uvijek ima pozitivne izvještaje što govori koliko je ta institucija neovisna, koliko se drži zakona, koliko dobro rade. Kreditni rejting kod nas koliko-toliko je dobar, isto, zahvaljujući Centralnoj banci, njihovim godišnjim izvještajima. Kolike su rezerve? Uvijek rastu. Sve su to ekonomski razlozi koji koliko-toliko daju pozitivan ekonomski imidž BiH u svijetu.

Ja sam to kazao, po meni, to je jedan atak na ovu dobru instituciju, Centralnu banku, želi da se oslabi, što ništa nije novo. I evo, ovde sam u prijedlogu kolege Živkovića, kažu da nisu dobijali odgovor na svoje ranije upite. Ja imam informaciju da Centralna banka od 2000. godine svake godine odgovara na zahtjev Ministarstva finansija RS-a da ne može upisati njihov dio početnog kapitala Centralne banke u iznosu od 4 miliona, jer Centralna banka nije dioničarsko društvo, kao što su kolege ranije kazali. Po meni, Komisija za finansije i budžet ipak se vodila ekonomskim kriterijima i ... stoga je dobio ovaj prijedlog zakona negativan stav.

Toliko, hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Bahtiću.

Slijedeći je prijavljen uvaženi zastupnik Bajazit Jašarević, a neka se pripremi uvaženi zastupnik Martin Raguž.

BAJAZIT JAŠAREVIĆ:

Poštovani gospodine predsjedavajući, poštovane dame i gospodo poslanici, htio bih da iznesem svoj stav da raspravom o Izvještaju o radu Centralne banke BiH nedvosmisleno da je Centralna banka BiH najkompetentnija institucija BiH i zbog toga sam bio zabrinut kad se u javnosti objavila vijest da se ide u izmjenu ovog zakona, bojeći se da će neko u ovom osjetljivom vremenu osporiti takvu jednu poziciju Centralne banke BiH.

Kad sam dobio tekst zakona, onda mi je bilo jasno, ili sam tako razumio inicijativu poslanika Živkovića, da je ovo bio pokušaj da se pritiskom razriješe neke nerazriješene stvari iz prošlosti, iz vremena nastanka Centralne banke. Dakle, vrlo je značajno da su ciljevi i osnovni zadaci Centralne banke u potpunosti ostvareni, a pitanje kapitala koji je bio osnivački kapital Centralne banke otvara pitanje koja bi to vlada i koje države tražile u pomoć niže nivoe vlasti kad osniva vlastitu instituciju. I pojavila mi se potreba da doznam je li to onda možda vrijeme kad država BiH nije ni imala svoje finansiranje i kad je zbog toga posezala za nekim paralelnim načinima da obezbijedi sredstva i za ono šta je izvorna ustavna nadležnost BiH, a pogotovo za Centralnu banku.

Kako novca nije imala, a trebala nam Centralna banka, uvjeren sam da je uz prisustvo entiteta došlo do ovakvog jednog aranžmana koji je prepisan pomalo iz arbitražne odluke za Brčko Distrik BiH, da dvije trećine obezbjeđuje Federacija, jednu trećinu RS. Pa, ako je to pitanje ostalo otvoreno, mislim da ga i dalje treba držati otvorenim. I uvjeren sam da će se doći do toga da drugog rješenja nije bilo. I da je bilo normalno vrijeme, vjerovatno bi BiH imala mogućnost da sama osnuje Centralnu banku, jer je i mora sama osnovati, a zahtjev da se izmire ta sredstva donekle se i može razumjeti. Ali da se pod tim zahtjevom ide na ovakav aranžman u

osnivanju Centralne banke, mislim da je nedopustivo, i mislim da i stav Ustavnopravne komisije i Komisije za finansije i budžet apsolutno treba razumjeti kao nedopustiv sadržaj zakona.

Kao elektroinženjer i sam sam došao do toga. Nije sporan naslov. Sporan je sadržaj zakona, zbog čega on ne može biti u skladu niti sa Ustavom, niti sa pravnim sistemom, a neki drugi zakon, nekog drugog sadržaja, naravno prošao bi ovu komisiju, o čemu je gospodin Džaferović kao stručnjak iz te oblasti dao dovoljno u drugom svom obraćanju, dovoljno nama informacija.

I moram reći, iako mi je žao da nisam bio na Komisiji juče, da je i Komisija za finansije i budžet spriječila da se na ovakav način razriješi to otvoreno pitanje. Dakle, otvoreno pitanje osnivačkog kapitala. Pitanje je da li se on uopšte može namiriti. Mogao bi se namiriti kad bi se sudom mogao namiriti. Dakle, ako postoji neka pravna procedura da se pred sudom namiri jednom dat novac, treba to otvoriti. I sud je rješenje kad se hoće iščistiti stvar. Ali, ako će se novac koji je jednom dobrovoljno dat iskoristiti da se od jedne izuzetne institucije za ovo stanje BiH pravi neka druga banka sa neizvjesnom uspjehnosti njenog rada, onda mislim da treba razumjeti zašto su i komisije, a i većina današnjih diskutana rezervisani i mislim da ne postoji nikakav način da ovakav tekst dobije podršku.

Hvala vam lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Uvažena zastupnica Milica Marković, replika.

MILICA MARKOVIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Ja sam zaista mislila da se ne javljam o ovoj tački dnevnog reda, niti za diskusiju, niti za repliku ili nešto drugo, zato što jednostavno ova tema Centralne banke, po mojoj struci, opredeljenju, nije bliska meni kao ličnosti, ali sam se javila za repliku iz razloga što je zaista u ovom parlamentu postalo više nepodnošljivo slušati toliku mjeru negacije entiteta. Dakle, ne samo RS-a nego u ovom slučaju oba entiteta, ali ja znam i ubijeđena sam da se misli specijalno na jedan entitet, pa po cijenu i dotle, iako su ta dva entiteta dala evo sredstva za osnivanje te Centralne banke BiH, dajte da to sad negiramo i da kažemo da to nije bilo, da to što je dala RS i što je dala Federacija BiH da to sad sve preinačimo i da se to sada zove da je to kapital Centralne banke, odnosno BiH.

Mislim da poslanici koji na taj način pokušavaju da negiraju i da diskvalifikuju entitete koji su zapravo samo dva sastavna dijela BiH dovode BiH u situaciju da joj sami, da kažem, uzdrmajaju tlo na kome BiH postoji, mada se ta konstatacija, to uzdrmanje i potresanje BiH kao države, stalno pripisuje poslanicima iz RS-a. Ali evo, danas slušam ovde situaciju, kada je kolega Živković predložio Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Centralnoj banci BiH, sad je to neustavno, nije u skladu sa pravnim sistemom BiH, 100 nekih razloga je ovde navedeno. Kada se kaže, kada ... postoji zahtjev iz RS-a da se vrati imovina Srpskoj pravoslavnoj crkvi u BiH, onda se kaže: ni to ne može zato što je to zahtjev iz RS-a. Kada smo na prošloj sjednici imali mi Predlog zakona o popisu stanovništva, koji je predložen kao zakon na nivou BiH, onda se nađu treći razlozi, kaže, sad nam ne treba ni popis stanovništva. Prije dvije sjednice kad smo imali jedan zakon koji je došao iz Savjeta ministara, došao je tako što su preglasana tri

ministra iz RS-a u Vijeću ministara, i to se smatralo dobrim, to je trebalo podržati, to je trebalo izglasati. I uopšte sad nije, da kažem, u revoltu rečeno ili nekakvoj rezignaciji ova konstatacija što je gospodin Živković rekao da ovdje stvarano postaje apsurdno predlagati bilo šta i tražiti bilo šta da se u ovoj zemlji uradi na zakonskoj osnovi, da se neke stvari poprave i dovedu u red. Jer, šta god se predloži, ako to dolazi od poslanika iz RS-a, odmah treba anulirati, treba odbiti, treba naći nekih 100 i milion razloga zašto to ne treba. Samo ono što odgovara političarima iz Federacije BiH, eh, to treba podržati. Ali da znate da ni takvi zahtjevi neće proći i da će na ovaj način se ozbiljno dovesti u pitanje postojanje BiH, jer mi kad tražimo saglasnost, i kad želimo da neke stvari u ovoj zemlji zakonski uredimo, to se odbija. I nemojte onda pripisivati RS-u i nama iz RS-a da mi neke stvari demontiramo i da narušavamo u ovoj zemlji.

NIKO LOZANČIĆ:

Nema više replika, nema više ni rasprava.

Kolegij zaključuje današnji rad sjednice i vama daje prijedlog za nastavak ove sjednice 29. nakon okončanja zajedničke sjednice oba doma – Zastupnici pitaju, Vijeće ministara odgovara.

Dajem ovaj prijedlog oko termina na izjašnjavanje.

Molim da se pripremite za glasovanje. Svi ćete dobiti riječ. Ima vas, ... da je samo jedan ne bi, ima vas desetak, tako da ne sekirajte se, svi ćete dobiti riječ. Pribilježeni ste.

Pripremite se za glasovanje.

Glasujte sada: 29. poslije zajedničke sjednice.

20 glasova „za“, bez glasova „protiv“ i bez „suzdržanih“ glasova.

Znači, prekidamo sjednicu i nastavljamo 29. poslije posebne sjednice oba doma – Zastupnici pitaju, Vijeće ministara odgovara.

Hvala lijepo.

Sjednica je prekinuta u 17,02 sati.